

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی
موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی،
اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

خبرنامه آب در آئینه مطبوعات و سایت‌های خبری (۲۱)

(مرداد ۱۳۹۸)

مشخصات:

عنوان: خبرنامه آب در آئینه مطبوعات و سیاست‌های خبری (۲۱) - مرداد ماه ۱۳۹۸

تهیه‌کننده: صادق حبیبی

ناظر: مجتبی پالوج

سال/ شماره انتشار: ۱۳۹۸

پیش گفتار:

آب مایه حیات است و به گفته خداوند :

وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلِّ شَيْءٍ حَيٍّ

و هر چیزی را از آب زنده کردیم.

مجموعه حاضر بیست و یکمین جلد از سلسله گزارش‌های آب در آئینه مطبوعات می باشد که بر آن است با پایش در این خصوص ضمن بررسی اخبار جراید و روزنامه‌ها و سایت‌ها فقط آنچه که در قالب ارایه اخبار، آمار، مقالات و مصاحبه‌های مسئولین و کارشناسان مرتبط با آب در دستگاه‌های مختلف دولتی و موسسات علمی و دانشگاهی و سازمان‌های مردم نهاد صورت گرفته و در خبرگزاری‌ها و نشریات به صورت روزانه و هفتگی چاپ گردیده است را در اختیار کارشناسان و محققین قرار داده تا نمایی کلی از وضعیت موجود و نوع نگاه به بخش آب و منابع طبیعی را نشان دهد. هر چند صحت و سقم اطلاعات به منابع ارائه دهنده و انتشار دهنده و اشخاص بر می‌گردد ولیکن صرف نظر از صحت و سقم اطلاعات تلاش شده است اهمیت و حساسیت جامعه نسبت به مقوله منابع و مصارف آب در مجموعه‌ای تنظیم شود .

۱.....	تابستان ۱۳۹۸
۲.....	مرداد ۱۳۹۸
۳.....	✓ دغدغه‌های زیست‌محیطی نمایندگان؛ از سد زولاچای تا کم‌آبی ورامین - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۱
۵.....	✓ مصرف ۱۰ میلیارد مترمکعبی چاه‌های غیرمجاز کشاورزی - خبرگزاری فصل اقتصاد مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۱
۸.....	✓ سیل کم‌آبی در سال پر باران - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۲
۱۳.....	✓ فرونشست‌های وسیع در سه دشت کشور - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۲
۱۸.....	✓ سیل کم‌آبی در سال پر باران - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۲
۲۳.....	✓ ۶۰ درصد مخازن ۳۵ سد کشور خالی است - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۲
۲۴.....	✓ پیامدهای تلخ دلخوشی به بارش‌های امسال - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۲
۳۱.....	✓ ورود ۱۴ میلیارد متر مکعب آب به تالاب‌های کشور - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۳
۳۲.....	✓ آغاز خشکسالی با کاهش ۹۲۰ میلیون متر مکعبی ذخایر سدهای کشور - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۵
۳۴.....	✓ خطر فرونشست در جنوب غرب تهران - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۵
۳۷.....	✓ چه کسی دریاچه ارومیه را نجات داد؛ باران یا تدبیر؟ - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۶
۴۵.....	✓ منابع آبی کشور گرفتار چاه‌های غیرمجاز - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۶
۵۴.....	✓ میزان بارش‌های کشور نسبت به ماه گذشته ۴۰۷ میلیمتر رشد داشت - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۷
۵۶.....	✓ یک مقام مسؤول اعلام کرد: ۴۰۵ دشت در وضعیت ممنوعه/کسری آب زیرزمینی با یک سال جبران نمی‌شود - خبرگزاری مهر مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۸
۵۸.....	✓ در گفتگو با مهر مطرح شد؛ گرای غلط درباره مدیریت تر و خشکسالی - خبرگزاری مهر مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۸

- ✓مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی: بارندگی‌ها کسری مخازن آب‌های زیرزمینی را جبران نکرد - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۸ ۶۳
- ✓در گفتگو با مهر مطرح شد؛ گرای غلط درباره مدیریت تر و خشکسالی - خبرگزاری مهر مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۸ ۶۵
- ✓یک مقام مسؤول اعلام کرد: ۴۰۵ دشت در وضعیت ممنوعه/کسری آب زیرزمینی با یک سال جبران نمی شود - خبرگزاری مهر مورخ ۱۳۹۸/۰۹/۰۸ ۶۹
- ✓پایتخت طلای سبز خشک می شود؛ آخرین نفس های صنعت پسته در کرمان/ سونامی خشکسالی و سکوت مسئولان - خبرگزاری مهر مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۹ ۷۱
- ✓اردکانیان: ایران و افغانستان به حل مسائل دو حوضه آبریز مشترک مصمم هستند - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۹ ۷۷
- ✓وزارت نیرو: ۱۷ نیروگاه برق آبی بزرگ در حال ساخت است - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۹ ۷۹
- ✓مدیر طرح احیای منابع آب: روش‌های نوین آبیاری تعادل منابع آب را به چالش کشیده است - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۳ ۸۱
- ✓یک مقام مسئول: آماربرداری سراسری منابع آب باید تا آخر سال به پایان برسد - خبرگزاری مهر مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۳ ۸۵
- ✓یک مقام مسئول: عمده تخلیه سفره‌های زیرزمینی بدلیل مصارف کشاورزی است - خبرگزاری مهر مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۴ ۸۸
- ✓استمرار کشاورزی در کشور نیازمند اصلاح پروانه چاه‌ها است - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۴ ۹۱
- ✓هوشمندسازی چاه‌های کشاورزی راهی برای غلبه بر کم آبی - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۵ ۹۴
- ✓تنش آبی در ۳۵ روستای هویزه در پی طغیان زهکش های کشاورزی - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۵ ۹۷
- ✓بحران آب موجودیت عربستان را تهدید می‌کند - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۶ ۱۰۲
- ✓سد ترکیه‌ای که گردوخاک و بی‌آبی را به ایران می‌آورد - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۵ ۱۰۴

- ✓ ترکیه و عراق برای حل مشکل آب منطقه همکاری می‌کنند - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۶ ۱۰۶
- ✓ وزارت نیرو تکلیف چاه های آب فاقد پروانه را مشخص سازد - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۹ ۱۰۸
- ✓ فاضلاب تصفیه نشده عامل نابودی تالاب انزلی است/ بایوجمی، سم دوست‌داشتنی مسئولان ناآگاه! - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۹ ۱۱۱
- ✓ کارشناسان از شرایط آبی کشور می‌گویند؛ ۴۰۰ دشت ممنوعه آبی داریم - روزنامه ایران مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۹ ۱۱۵
- ✓ تدوین پیش‌نویس لایحه حفاظت از رودخانه‌ها و کاهش خطرات سیلاب - خبرگزاری فارس مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۰ ۱۱۹
- ✓ ۱۹ حوضه آبخیز اصفهان تا پایان سال حدنگاری می‌شود - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۳ ۱۲۲
- ✓ رضا اردکانیان: طرح سازگاری با کم‌آبی خراسان جنوبی آماده شده است - خبرگزاری ایلنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۴ ۱۲۵
- ✓ پرونده ویژه در تسنیم/ «معجزه آبخیزداری» خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۶ ۱۲۷
- ✓ تعداد دشت‌های ممنوعه کشور در حال افزایش است - خبرگزاری فارس مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۶ ۱۳۰
- ✓ «معجزه آبخیزداری» | آبخیزداری چیست؟ / گزارشی از یک نمونه موفق - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۷ ۱۳۲
- ✓ بهره‌وری آب کشاورزی به ۴۴ درصد افزایش یافت - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۷ ۱۳۹
- ✓ یک کارشناس حوزه محیط زیست مطرح کرد؛ مقابله به مثل ترکیه در برابر نفتی‌ها با آناتولی و گاپ - خبرگزاری ایلنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۷ ۱۴۳
- ✓ تامین کسری ۴۰ میلیون مترمکعبی آب در شهرک‌های غرب استان تهران/ نگرانی از فرونشست دشت‌ها - خبرگزاری ایلنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۳۰ ۱۴۶
- ✓ زنگ خطر فرونشست زمین در تهران - خبرگزاری الف مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۳۰ ۱۴۹

تابستان

۱۳۹۸

مرداد

۱۳۹۸

دغدغه‌های زیست‌محیطی نمایندگان؛ از سد زولاچای تا کم‌آبی ورامین - خبرگزاری تسنیم

مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۱

صبحن علنی مجلس شورای اسلامی، امروز سه‌شنبه اول مرداد ماه شاهد گزارش و بیان دغدغه‌های زیست‌محیطی نمایندگان مجلس شورای اسلامی بود.

دغدغه‌های زیست‌محیطی نمایندگان؛ از سد زولاچای تا کم‌آبی ورامین
به گزارش خبرنگار اجتماعی خبرگزاری تسنیم، نشست علنی مجلس شورای اسلامی، امروز (سه‌شنبه یکم مرداد ماه) با انبوهی از تذکرات و دغدغه‌های نمایندگان مردم با موضوع زیست‌محیطی مواجه بود.

علی‌اصغر یوسف‌نژاد، نماینده مردم ساری در مجلس شورای اسلامی در تذکر شفاهی خطاب به حسن روحانی رئیس‌جمهور از معضلاتی که زباله برای مردم چهاردانگه ایجاد کرده است گفت. وی در آخرین بازدید از این منطقه وضعیت زباله را بسیار ناراحت‌کننده عنوان کرد و از مسئولان پرسید آیا حاضرند یک روز در این محل زندگی کنند؟

سیدفرید موسوی، نماینده مردم تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس در مجلس شورای اسلامی هم در یک تذکر شفاهی از مشکلات تأمین آب آشامیدنی در شهرستان‌های ورامین، ری و اسلامشهر گفت: به طوری که این معضل زندگی مردم ساکن در قلعه‌نو و جنوب شهر ری را با مشکل جدی مواجه کرده است.

حبیب‌الله دهمرده، نماینده مردم زابل، زهک و هیرمند در مجلس شورای اسلامی مقابله با ریزگردها و بادهای ۱۲۰ روزه را ضروری عنوان کرد و از اجرای و تکمیل نشدن پروژه‌های نیمه‌کاره سیستان و

بلوچستان گلایه کرد که انتقال آب از دریای عمان، فاضلاب سیستان و مشکل آب شرب روستایی از جمله همین پروژه‌هاست.

سیدحسین نقوی حسینی، نماینده ورامین و پیشوا در مجلس شورای اسلامی اسلامی در تذکر شفاهی از قطع مکرر آب آشامیدنی در شهرستانهای قرچک، ورامین، خیرآباد، باقرآباد و پیشوا انتقاد کرد و از قطع آب شرب ۱۲ ساعته در این مناطق خبر داد.

وی از معضل کم آبی در دشت ورامین گفت که با واکنش رئیس مجلس مبنی بر پیگیری مشکلات همراه بود.

شهر روز برزگر کلشانی، نماینده مردم سلماس در مجلس شورای اسلامی در اخطار قانون اساسی با استناد به اصول ۴۳، ۴۴، ۴۸، ۸۴، ۸۶ از معضل سد روی رودخانه زولاچای گفت و اینکه این سد، حق آبه ۱۴ روستا در اطراف آن را قطع کرده است. اما همین رودخانه به ۵ روستای دیم کار در شهرستان ارومیه آبرسانی می‌کند اما مزارع و باغات کشاورزان حوزه آبریز سد زولا به دلیل کم آبی درحال خشک شدن است از طرف دیگر بیش از ۲۰ میلیارد از منابع شهرستان سلماس برای این سد صرف شده‌است.

مصرف ۱۰ میلیارد مترمکعبی چاه‌های غیرمجاز کشاورزی - خبرگزاری فصل اقتصاد مورخ

۱۳۹۸/۰۵/۰۱

فصل اقتصاد - بیرجند - ایرنا - معاون آب و خاک وزیر جهاد کشاورزی گفت: اکنون ۳۵۰ تا ۴۰۰ هزار حلقه چاه کشاورزی غیرمجاز در کشور وجود دارد که سالانه بیش از ۱۰ میلیارد مترمکعب آب با این چاه‌ها مصرف می‌شود.

علیمراد اکبری روز دوشنبه در نشست کارگروه سازگاری با کم آبی خراسان جنوبی افزود: در یک گفتمان عمومی و غیرکارشناسی در کشور میزان مصرف آب بخش کشاورزی ۹۰ تا ۹۲ درصد اعلام می‌شود در حالی که این گونه نیست.

وی با بیان اینکه مصرف آب کشاورزی در کشور از ۶۵ درصد هم کمتر است اظهار داشت: از دو سال گذشته تاکنون برای بررسی میزان آب مصرفی در بخش کشاورزی به صورت میدانی ورود کرده‌ایم.

معاون وزیر جهاد کشاورزی ادامه داد: در این طرح ۳۵ محصول عمده در ۷۰ درصد عرصه‌های تولیدی کشور هدف‌گذاری شد و با استفاده از توان بزرگترین و قوی‌ترین نیروهای آمار کشور اکنون نتایج ۱۵ محصول به اتمام رسیده و میزان مصرف آب کمتر از ۶۵ درصد گزارش شده است.

او با بیان اینکه ۲۵ تا ۳۰ درصد در کشور کم‌آبایی می‌شود عنوان کرد: به عنوان مثال دور آبیاری در محصول پسته در کرمان تا ۹۰ روز است که نشان می‌دهد به این بخش جفا می‌شود.

اکبری با تاکید بر اینکه باید از منابع آبی کشور صیانت کنیم یادآور شد: با برنامه‌های طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب‌های زیرزمینی ۱۰۰ درصد موافق هستیم اما باید امور به صورت کارشناسی شده باشد.

وی اضافه کرد: نمی‌توان با بستن شیرآلات آب از منابع آبی صیانت کرد زیرا با شیر آب بازی کردن مدیریت کردن نیست لذا برای معیشت ۴.۵ تا پنج میلیون بهره‌بردار بخش کشاورزی باید به صورت کارشناسی شده برنامه‌ریزی کرد.

معاون آب و خاک وزیر جهاد کشاورزی گفت: در بازدیدهایی که دو روز گذشته از منابع آبی استان خراسان جنوبی داشتیم نظر ما را در این استان عوض کرد مردم مناطق روستایی با قنات‌های خشکیده چه می‌کنند.

وی افزود: مردم این استان انسان‌هایی فوق‌العاده بزرگوار، دلسوز و قانع هستند که کرامت آنها خیلی بالاست و در مقابل این مردم شرم می‌کنیم که قنات ۱۲ لیتری چند صد بهره‌بردار داشته باشد. اکبری اظهار داشت: در بحث مدیریت منابع آبی خراسان جنوبی که ضامن اهمیت اقتصادی این استان است باید بیشتر تلاش کرد و نگاه‌ها را تغییر داد.

وی عنوان کرد: خراسان جنوبی دارای ظرفیت‌های فوق‌العاده زیادی است برای رسیدن به کاهش مصرف منابع آبی باید تلاش کنیم زیرا این سفره‌های آبی سرمایه آیندگان مملکت است. معاون آب و خاک وزیر جهاد کشاورزی گفت: بیلان آبی خراسان جنوبی با مشکل مواجه بوده و آمار و ارقام به درستی جمع‌آوری نشده است که در این زمینه باید دستگاه‌های ذیربط جامع‌نگری داشته باشند.

او یادآور شد: مرجع تعیین سطح سفره‌های آب زیرزمینی در استان موجود است لذا باید در مدیریت آب‌های سطحی برای معیشت بهتر بهره‌برداران بخش کشاورزی بیشتر تلاش شود. اکبری با بیان اینکه بیش از ۴۰۰ تا ۷۰۰ میلیون مترمکعب از آب‌های سطحی از استان مرزی خراسان جنوبی خارج می‌شود گفت: همچنین مصرف آب در بخش فضا‌های سبز شهری زیاد است در صورتی که این هدررفت در بیلان استان دیده نشده است.

وی افزود: در بیلان آب استان مشکلاتی وجود دارد که بایستی این موضوع با کمک دستگاه‌های زیرمجموعه وزارت نیرو، جهاد کشاورزی و سایر بخش‌ها بیلان تطبیق داده شود.

معاون وزیر جهاد کشاورزی با تاکید بر اینکه باید کاشت محصولات تابستانه در این استان تعطیل شود اظهار داشت: حتی در توسعه باغاتی که مصرف آب پایین دارند باید با احتیاط عمل شود.

وی گفت: خراسان جنوبی استانی فوق‌العاده آسیب‌پذیر است و انباشت خشکسالی در چند سال گذشته آسیب‌های زیادی به بخش کشاورزی وارد کرده است لذا بایستی بسته‌ای در بحث آبخیزداری، مدیریت آب سبز و عملیات مرمت و لایروبی قنوات تعریف شود.

اکبری بر استفاده از مالچ‌های پلاستیکی در مزارع کشاورزی تاکید کرد و گفت: از این طریق می‌توان تا ۹۰ درصد جلوی تبخیر آب در اراضی کشاورزی را کاهش داد.

وی تصریح کرد: توسعه کشت‌های نشایی، تغییر الگوی کشت، پرورش آبزیان، توسعه کشت‌های گلخانه‌ای، توسعه آبیاری نوین و میکرو، استفاده از کشاورزی حفاظتی، افزایش مواد آلی خاک و سایر از جمله راهکارهای مدیریت مصرف آب در بخش کشاورزی به ویژه در خراسان جنوبی است.

معاون آب و خاک وزیر جهاد کشاورزی در ارتباط با چاه‌های غیرمجاز در خراسان جنوبی گفت: در این استان تعداد چاه‌های غیرمجاز و مصرف آب بسیار پایین است اما بایستی مدیریت شود.

وی افزود: همچنین چاه‌های کم‌بازده کشاورزی با آب یا خاک شور فعال هستند که می‌توان آنها را به فعالیت‌های غیرزراعی مانند پرورش آبزیان اختصاص داد.

سیل کم‌آبی در سال پر باران - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۲

تهران- ایرنا- خشکسالی ۱۰ سالی بود که سایه پر قدرت خود را بر این مرزو بوم افکنده بود و انگار قصد نداشت از موضع خود کوتاه آید؛ اما ناگاه دل آسمان به رحم آمد و اشک‌های خود را بر زمین ترک خورده فشاند و جان به تن جای جای ایران داد؛ اکنون وظیفه فرد فرد ما ایرانیان است که قطره قطره آب را حفظ کنیم زیرا که هنوز خشکسالی نزدیک است.

بی‌آبی و کم‌آبی دو پدیده‌ای هستند که بروز آنها می‌تواند جان انسان‌ها را به خطر اندازد و کشورمان در شرایطی است که گرچه بهار امسال با بارش‌های خوب مواجه شد اما همچنان گرفتار خشکسالی است؛ خشکسالی نه تنها محیط زیست را به ورطه نابودی می‌کشاند بلکه می‌تواند تغییراتی شگرف در زندگی و محیط‌های زندگی انسان‌ها به همراه داشته باشد؛ خطری که اگر جدی گرفته نشود چه بسا کشورمان را تبدیل به کشوری خشک و خالی از سکنه کند.

گرچه بر اساس تازه ترین آمار منتشر شده از سوی شرکت مدیریت منابع آب ایران میزان بارندگی ها در ۶ حوضه اصلی آبخیز کشور با ۱۰۱ درصد رشد در سال آبی جاری (مهرماه ۹۷ تا ۳۰ تیرماه ۹۸) به ۳۳۶.۹ میلی متر رسیده است اما همچنان بر اساس بررسی صورت گرفته ۵۹ شهر کشور امسال از نظر سطح تنش در وضعیت قرمز (یعنی کمبود بیشتر از ۲۰ درصد) قرار دارند و در پیک مصرف روزانه احتمال کمبود آب در آنها وجود دارد.

تابستان امسال ۳۴ شهر از نظر سطح تنش در وضعیت نارنجی (یعنی کمبود بین ۱۰ تا ۲۰ درصد) قرار دارند و در پیک مصرف روزانه احتمال کمبود آب در آنها وجود دارد. در این سطح نیز ۱۷ شهر دارای کمبود تولید بین ۱۰ تا ۲۰ درصد و دارای مخزن کافی و ۱۷ شهر دارای کمبود تولید بین ۱۰ تا ۲۰ درصد و کمبود مخزن هستند.

۱۴۰ شهر کشور تابستان امسال از نظر سطح تنش در وضعیت زرد قرار دارند در پیک مصرف ساعتی احتمال کمبود آب در آنها وجود دارد. براساس بررسی صورت گرفته ۱۴ شهر این سطح دارای کمبود تولید کمتر از ۱۰ درصد و کمبود مخازن ذخیره، هفت شهر دارای کمبود تولید کمتر از ۱۰ درصد و دارای مخزن کافی و ۱۱۹ شهر فاقد کمبود تولید و دارای کمبود مخزن هستند.

«قاسم تقی زاده خامسی» که معاونت آب و آبغای وزیر نیرو را بر عهده دارد چندی پیش در نشست خبری به موضوع کم آبی پرداخت و با تاکید بر اینکه منابع آبی کشور محدود است، اظهار کرد: مخازن آبی کشور ۱۳۰ میلیارد مترمکعب کسری دارد و این میزان کسری با یکسال بارندگی تأمین نمی شود، زیرا کشور حدود ۱۰ سال با خشکسالی مواجه بوده است.

وی با اشاره به بارندگی های اخیر کشور، ادامه داد: به دلیل بارندگی ها ۷۶ میلیارد مترمکعب ورودی آب داشتیم، اما همه این میزان را نتوانستیم برای آینده ذخیره سازی کنیم. بخشی از این آب ها به تالاب ها و بخشی به دریاها رفته است.

«حمید رضا جانباز» مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور نیز در این باره گفت: امسال در بیشتر نقاط کشور بارش‌های خوبی را شاهد بودیم و در حال حاضر به طور کلی در تأمین آب سطحی کشور وضعیت خوبی حاکم است. براین اساس حجم ذخیره تعداد زیادی از سدهای تأمین کننده آب شرب شهرها و روستاها افزایش یافته اما این به معنای آن نیست که مشکلات کمبود آب حل شده است.

مشکل کم آبی اکنون چنان گلوی بسیاری از نقاط ایران را می فشارد که احتمال خفگی مردم در آن نقاط بسیار است.

تجهیزات کاهنده مصرف آب، راهکار رهایی از خشکسالی

به نظر بهترین راه برای رهایی از خطر خشکسالی توجه جدی به مدیریت مصرف و قدر دانستن قطره قطره آب است و راهکار اصلی مدیریت مصرف استفاده از تجهیزات کاهنده مصرف است.

«علی سیدزاده» مدیر دفتر مدیریت مصرف شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا، اجرایی شدن کامل طرح استفاده فراگیر از تجهیزات کاهنده مصرف آب را نیازمند واقعی شدن قیمت آب، فرهنگ سازی گسترده، عزم ملی و باور به وجود کم آبی در کشور دانست.

وی درباره سرنوشت طرح توزیع تجهیزات کاهنده مصرف آب، گفت: این طرح ماده ای از قانون توسعه و بهینه سازی آب شرب است که براساس آن به شرکت های آب و فاضلاب این اجازه داده شده تا تجهیزات کاهنده مصرف را برای مشترکان متقاضی در اختیار گذاشته و هزینه های آن را به صورت اقساط از قبض آب آنها کسر کنند.

سیدزاده اضافه کرد: بعد از آنکه این قانون ابلاغ شد، اجرای آن در دستور کار شرکت های آب و

فاضلاب سراسر کشور قرار گرفت؛ سپس با هدف اجرای این قانون مناطقی به عنوان مناطق آزمایشی مورد نظر قرار گرفت تا رفتار مشترکان بررسی شود و در نهایت، پس از بررسی ها یک آسیب شناسی از این مناطق انجام شد.

در تشریح نتایج این آسیب شناسی، گفت: از آنجا که در قانون کلمه متقاضی ذکر شده و الزام و اجباری مطرح نشده است، نمی توان به مشترکان الزامی بودن نصب تجهیزات را تاکید کرد. وی با تاکید بر اینکه با قیمت های کنونی، مشترکان رغبتی به خرید تجهیزات کاهنده آب ندارند، گفت: در شرایطی که هزینه قبض آب مشترکان بین پنج تا ۱۰ هزار تومان است، آنها نسبت به خرید تجهیزاتی با قیمت ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تومان اقدام نمی کنند.

مدیر دفتر مدیریت مصرف آبفای کشور افزود: همین عوامل سبب شد استقبال چندانی از نصب چنین تجهیزاتی صورت نگیرد.

سیدزاده افزود: گرچه استقبال از این تجهیزات آنچنان که باید و شاید نبود اما به همه شرکت های آب و فاضلاب سراسر کشور ابلاغ شد که تمهیدات لازم را ایجاد کنند و تا حدودی که فکر می کنند متقاضی استفاده از این تجهیزات باشد آنها را خریداری کرده و در انبارها قرار دهند و در صورت مراجعه متقاضی بتوانند درخواست وی را پاسخگو باشند.

این مقام مسئول در آبفای کشور با یادآوری این موضوع که بعد از ابلاغ طرح به شرکت های آب و فاضلاب، خیلی از این شرکت ها نسبت به فراهم سازی تمهیدات لازم اقدام کردند، ادامه داد: با هدف آگاهی بیشتر مردم اطلاع رسانی از طریق قبض آب مشترکان و شرکت های آب و فاضلاب در استان های خراسان شمالی، سیستان و بلوچستان، هرمزگان و اصفهان انجام شد.

به گفته وی، شرکت های مذکور در حد اعتبارات خود، نسبت به تامین تجهیزات اقدام کرده تا در صورت مراجعه متقاضی در اختیار قرار دهند.

عباس خسروی کارشناس بخش آب هم در این زمینه گفت: مردم می توانند با راهکارهایی نه چندان هزینه بر نسبت به جلوگیری از هدررفت آب اقدام کنند.

وی بررسی مداوم شیرآلات منازل از نظر سالم بودن، بررسی مداوم کولرهای آبی از نظر هدر نرفتن آب در اثر فرسودگی تجهیزات و هدایت آب های نه چندان آلوده برای آبیاری گل ها و باغچه ها و استفاده نکردن آب برای شست و شوی خودرو را از جمله راهکارهای موثر برای حفظ قطره قطره آب دانست.

اکنون اگر هر فرد ایرانی که به آب دسترسی دارد عزم خود را برای حفظ هر قطره از این عنصر حیاتی جزم کند، امکانی فراهم خواهد شد تا جمعیت بیشتری از آب سالم برخوردار شوند. گرچه وزارت نیرو جمعیت برخوردار از آب سالم روستایی را ۶ میلیون نفر ذکر کرده اما هنوز آب رسانی به بسیاری از نقاط کشور به دلایل متعدد امکان پذیر نشده است.

همین روزهای اخیر اتفاقی ناگوار در بخش آب رخ داده و جان کودکی را به خطر انداخته است پس بیاید قطره قطره آب را درست مصرف کنیم.

استاد دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران با هشدار نسبت به فرونشست‌های وسیع در دشت‌های ورامین، میناب و رفسنجان در ادامه این فرونشست‌ها را تهدیدی برای محیط زیست دانست و گفت: این فرونشست‌ها در مناطق کشاورزی و یا حد فاصل شهرها و روستاها اتفاق می‌افتد و در واقع فرونشست زمین، جدی‌ترین مساله و در واقع بحران مورفولوژیک برای مهندسان و برنامه‌ریزان است.

به گزارش «تابناک» به نقل از فارس، دکتر احمد نوحه‌گر فرونشست‌ها را از مخاطرات جدی در ۲۰ سال گذشته برشمرد و افزود: مساله فرونشست با فروچاله متفاوت است، فرونشست‌ها با روندی آرام و در ابعادی وسیع‌تر رخ می‌دهند.

استاد دانشکده محیط‌زیست دانشگاه تهران گفت: بنا به تعریف یونسکو، فرونشست عبارت است از فروریزش و یا نشست سطح زمین که به علت‌های متفاوتی در مقیاس بزرگ روی می‌دهد. به طور معمول این اصطلاح به حرکت قائم رو به پایین سطح زمین که می‌تواند با بردار اندک افقی همراه باشد، گفته می‌شود.

نوحه‌گر ادامه داد: این تعریف، پدیده‌هایی چون زمین لغزش‌ها را به دلیل این‌که حرکت آن‌ها دارای بردار افقی قابل توجهی است، هم‌چنین نشست در خاک‌های دستی را که دارای مکانیزم متفاوتی است، شامل نمی‌شود.

وی خاطرنشان کرد: نوع این پدیده در مناطق مختلف، متفاوت و بر اساس جنس و مقاومت خاک نوع آن نیز متفاوت است، بطوری‌که پدیده فرونشینی بیشتر در دشت‌های اطراف تهران، رفسنجان و دشت‌های خراسان‌ها مشاهده می‌شود، اما پدیده فروچاله‌ها در دشت‌هایی نظیر میناب بیشتر مشاهده

می‌شود. البته ما با پدیده فروچاله‌ها در شهری مثل تهران نیز مواجهیم، اما نوع آن با فروچاله‌هایی نظیر میناب متفاوت است.

استاد دانشکده محیط‌زیست دانشگاه تهران گفت: فرونشست زمین از جمله مخاطرات محیطی جدی است که ظرفیت‌های مختلف طبیعی و انسانی را به شدت دچار مشکل کرده است. پدیده فرونشست که از آن به‌عنوان «مرگ پنهان زمین و خاک» یاد می‌شود، پدیده‌ای خزننده و کند بوده که در درازمدت به از میان رفتن سکونتگاه‌های بشری و زیرساخت‌های آن‌ها منجر می‌شود. این پدیده با ایجاد تغییر در وضعیت مورفولوژیکی مناطق، می‌تواند سبب بروز تغییرات چشمگیری در خصوصیات هیدرولوژیکی آن‌ها شود.

نرخ فرونشست در ایران ۱۲۵ برابر نرخ استاندارد اتحادیه اروپا دکتر نوحه‌گر با بیان این که میزان فرونشست (نرخ فرونشست) در همه مناطق یکسان نیست، خاطرنشان کرد: این نرخ در اتحادیه اروپا حداکثر ۴ میلی‌متر است، این در حالی است که حد فرونشست در ایران بر مبنای نظریات زمین‌شناسان و در مناطق مختلف کشور متفاوت است، بطوری‌که در برخی مناطق تا ۵۰ سانتی‌متر (۱۲۵ برابر نرخ استاندارد اتحادیه اروپا) هم گزارش شده است. البته بنا به گفته و نظریه برخی دیگر میزان فرونشست بخش‌هایی از جنوب غرب تهران ۳۶۰ میلی‌متر (۹۰ برابر نرخ استاندارد اتحادیه اروپا) برآورد شده است. البته باید گفت ابزار و تجهیزات دقیقی در این زمینه به‌علت زیاد بودن هزینه خرید آن در دست نیست.

وی فرونشست را پدیده‌ای ویرانگر دانست و گفت: برای بررسی دقیق این بحران محیطی ابتدا باید شناخت دقیقی از این پدیده داشته باشیم تا پس از آن بتوان با ابزار دقیق، نرخ مشخص شده آن را بدست آورد.

جنوب شهر تهران به شدت با پدیده فرونشست زمین (زلزله خاموش) مواجه است

استاد دانشکده محیط‌زیست دانشگاه تهران با اشاره به این زلزله خاموش، یادآور شد: برای نمونه جنوب شهر تهران به شدت با این پدیده روبه‌روست و این قسمت سالی ۳۵ سانتی‌متر فرونشست دارد. منطقه جنوب و جنوب غربی تهران یکی از مناطق بسیار مهم است که فرونشست در آن گزارش شده است.

دکتر نوحه‌گر با بیان این‌که فرونشست تبعات اجتماعی فراوانی دارد، تسریع روند مهاجرت از روستاها و شهرهای کوچک به کلان‌شهرها را از علل عمده این پدیده دانست و گفت: این عامل می‌تواند باعث آسیب‌پذیری اکوسیستم شود و تبعات آن برای محیط‌زیست، زیر ساخت‌های اقتصاد و صنعتی، فرهنگ و مسائل اجتماعی کشور بسیار زیان‌بار خواهد بود.

فرونشست آخرین مرحله بیابان‌زایی است

استاد دانشکده محیط‌زیست دانشگاه تهران با بیان این‌که فرونشست آخرین مرحله بیابان‌زایی است، در ادامه برگشت فرونشست‌ها را غیر ممکن دانست و خاطرنشان کرد: باید شیوه‌های مدیریت منابع آب و الگوی مصرف در بخش‌های کشاورزی، صنعت و حتی شرب اصلاح شود.

دکتر نوحه‌گر با بیان این‌که باید در اسرع وقت نسبت به شناسایی آب‌های نامتعارف و سرمایه‌گذاری بر مبنای ظرفیت‌ها اقدام کرد، افزود: سپس با توجه و بر اساس این ظرفیت‌ها می‌توانیم بازچرخانی آب داشته باشیم که این امر می‌تواند فشار بر روی آب‌های سطحی و خصوصاً زیرزمینی را کاهش دهد.

تصمیم‌گیری‌ها باید بر مبنای ظرفیت‌های محیط طبیعی ایران باشد

عضو هیات علمی دانشگاه تهران در ادامه گفت: باید ظرفیت‌های محیط طبیعی ایران را شناخت و

تصمیم‌گیری-ها را بر مبنای آن ظرفیت‌ها انجام داد. مقدمه شناخت این ظرفیت‌ها باید بر مبنای مطالعات دقیق و پایه انجام شود و سپس به سمت تعریف استراتژی و تدوین برنامه اصولی در زمینه آب‌های زیرزمینی و مهار پدیده فرونشست رفت.

وی با تأکید بر ضرورت انجام مطالعات دقیق و پایه در زمینه رفتارها و شرایط اقلیمی کشور، خاطرنشان کرد: با توجه به خشکسالی باید برداشت آب-های زیرزمینی بر اساس ظرفیت‌های محیط باشد، هم‌چنین باید بر اساس میزان و ظرفیت آب برای آن مأموریت تعریف کرد. در غیر این صورت شکنندگی اکوسیستم می‌تواند خسارت‌های جبران‌ناپذیری را به کشور تحمیل کند.

وضعیت ۴۰۰ دشت از ۶۰۰ دشت کشور بحرانی است

استاد دانشکده محیط‌زیست دانشگاه تهران با بیان این‌که نباید بیشتر از ظرفیت آب برای آن مأموریت تعریف کنیم، تصریح کرد: خط قرمز برداشت از سفره‌های زیرزمینی ۴۰ درصد است که البته تا سقف ۶۰ درصد هم مجاز دانسته شده، اما بیش از آن به بروز فرونشست‌ها منجر می‌شود که باعث رخ دادهای غیرقابل جبرانی خواهد شد.

دکتر نوحه‌گر با بیان این‌که از ۶۰۰ دشت کشور، حدود ۴۰۰ دشت وضعیت بحرانی دارند، افزود: در این مناطق امکان بهره‌برداری از آب وجود ندارد، حال آن‌که در بسیاری از همین مناطق مجوزهایی برای احداث صنایع بزرگ آب‌بر نظیر صنایع فولاد و آلومینیوم صادر می‌شود. وی در ادامه افزود: فرونشست زمین معضلات جدی اجتماعی، اقتصادی و هم‌چنین مهاجرت به سمت شهرها را در پی دارد.

برای جلوگیری از فرونشست‌های زمین باید با آبخون‌داری نفوذپذیری خاک را افزایش داد

استاد دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران برداشت آب بر اساس ظرفیت سفره های آب زیرزمینی را حداقل کار برای جلوگیری از بروز فرونشست زمین دانست و گفت: باید با آبخوان-داری مناسب، امکان نفوذپذیری خاک را افزایش داده و بر مبنای ظرفیت های محیط طبیعی از آن بهره برداری کنیم. دکتر نوحه-گر خاطرنشان کرد: برای جلوگیری از خسارت ها و تلفات ناشی از این پدیده، پیشگیری از هر راه، مفیدتر و مقرون به صرفه-تر است، پس بهتر است تدابیر لازم برای گسترش نیافتن این پدیده بحران-زا اندیشیده شود و اعمال نظارتی بر اجرای صحیح آبخوان-داری داشت و مدیریت منابع آب هم به طور دقیق اعمال شود. به عنوان راهکار درازمدت بر مبنای ظرفیت محیط طبیعی ایران چاره ای جز اصلاح روش های مدیریت منابع آب وجود ندارد و حداقل برای سایر دشت های در معرض آسیب باید چاره ای برنامه محور اندیشیده شود.

سیل کم آبی در سال پر باران

سیل کم آبی در سال پر باران - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۲

تهران- ایرنا- خشکسالی ۱۰ سالی بود که سایه پر قدرت خود را بر این مرزو بوم افکنده بود و انگار قصد نداشت از موضع خود کوتاه آید؛ اما ناگاه دل آسمان به رحم آمد و اشک‌های خود را بر زمین ترک خورده فشاند و جان به تن جای جای ایران داد؛ اکنون وظیفه فرد فرد ما ایرانیان است که قطره قطره آب را حفظ کنیم زیرا که هنوز خشکسالی نزدیک است.

بی آبی و کم آبی دو پدیده‌ای هستند که بروز آنها می‌تواند جان انسان‌ها را به خطر اندازد و کشورمان در شرایطی است که گرچه بهار امسال با بارش‌های خوب مواجه شد اما همچنان گرفتار خشکسالی است؛ خشکسالی نه تنها محیط زیست را به ورطه نابودی می‌کشاند بلکه می‌تواند تغییراتی شگرف در زندگی و محیط‌های زندگی انسان‌ها به همراه داشته باشد؛ خطری که اگر جدی گرفته نشود چه بسا کشورمان را تبدیل به کشوری خشک و خالی از سنکه کند.

گرچه بر اساس تازه ترین آمار منتشر شده از سوی شرکت مدیریت منابع آب ایران میزان بارندگی ها در ۶ حوضه اصلی آبخیز کشور با ۱۰۱ درصد رشد در سال آبی جاری (مهرماه ۹۷ تا ۳۰ تیرماه ۹۸) به ۳۳۶.۹ میلی متر رسیده است اما همچنان بر اساس بررسی صورت گرفته ۵۹ شهر کشور امسال از نظر سطح تنش در وضعیت قرمز (یعنی کمبود بیشتر از ۲۰ درصد) قرار دارند و در پیک مصرف روزانه احتمال کمبود آب در آنها وجود دارد.

تابستان امسال ۳۴ شهر از نظر سطح تنش در وضعیت نارنجی (یعنی کمبود بین ۱۰ تا ۲۰ درصد) قرار دارند و در پیک مصرف روزانه احتمال کمبود آب در آنها وجود دارد. در این سطح نیز ۱۷ شهر

دارای کمبود تولید بین ۱۰ تا ۲۰ درصد و دارای مخزن کافی و ۱۷ شهر دارای کمبود تولید بین ۱۰ تا ۲۰ درصد و کمبود مخزن هستند.

۱۴۰ شهر کشور تابستان امسال از نظر سطح تنش در وضعیت زرد قرار دارند در پیک مصرف ساعتی احتمال کمبود آب در آنها وجود دارد. براساس بررسی صورت گرفته ۱۴ شهر این سطح دارای کمبود تولید کمتر از ۱۰ درصد و کمبود مخازن ذخیره، هفت شهر دارای کمبود تولید کمتر از ۱۰ درصد و دارای مخزن کافی و ۱۱۹ شهر فاقد کمبود تولید و دارای کمبود مخزن هستند.

«قاسم تقی‌زاده خامسی» که معاونت آب و آبفای وزیر نیرو را بر عهده دارد چندی پیش در نشست خبری به موضوع کم آبی پرداخت و با تاکید بر اینکه منابع آبی کشور محدود است، اظهار کرد: مخازن آبی کشور ۱۳۰ میلیارد مترمکعب کسری دارد و این میزان کسری با یکسال بارندگی تأمین نمی‌شود، زیرا کشور حدود ۱۰ سال با خشکسالی مواجه بوده است.

وی با اشاره به بارندگی‌های اخیر کشور، ادامه داد: به دلیل بارندگی‌ها ۷۶ میلیارد مترمکعب ورودی آب داشتیم، اما همه این میزان را نتوانستیم برای آینده ذخیره سازی کنیم. بخشی از این آب‌ها به تالاب‌ها و بخشی به دریاها رفته است.

«حمید رضا جانباز» مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور نیز در این باره گفت: امسال در بیشتر نقاط کشور بارش‌های خوبی را شاهد بودیم و در حال حاضر به طور کلی در تأمین آب سطحی کشور وضعیت خوبی حاکم است. براین اساس حجم ذخیره تعداد زیادی از سدهای تأمین کننده آب شرب شهرها و روستاها افزایش یافته اما این به معنای آن نیست که مشکلات کمبود آب حل شده است.

مشکل کم آبی اکنون چنان گلوی بسیاری از نقاط ایران را می‌فشارد که احتمال خفگی مردم در آن نقاط بسیار است.

تجهیزات کاهنده مصرف آب، راهکار رهایی از خشکسالی

به نظر بهترین راه برای رهایی از خطر خشکسالی توجه جدی به مدیریت مصرف و قدر دانستن قطره قطره آب است و راهکار اصلی مدیریت مصرف استفاده از تجهیزات کاهنده مصرف است.

«علی سیدزاده» مدیر دفتر مدیریت مصرف شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا، اجرایی شدن کامل طرح استفاده فراگیر از تجهیزات کاهنده مصرف آب را نیازمند واقعی شدن قیمت آب، فرهنگ سازی گسترده، عزم ملی و باور به وجود کم آبی در کشور دانست.

وی درباره سرنوشت طرح توزیع تجهیزات کاهنده مصرف آب، گفت: این طرح ماده ای از قانون توسعه و بهینه سازی آب شرب است که براساس آن به شرکت های آب و فاضلاب این اجازه داده شده تا تجهیزات کاهنده مصرف را برای مشترکان متقاضی در اختیار گذاشته و هزینه های آن را به صورت اقساط از قبض آب آنها کسر کنند.

سیدزاده اضافه کرد: بعد از آنکه این قانون ابلاغ شد، اجرای آن در دستور کار شرکت های آب و فاضلاب سراسر کشور قرار گرفت؛ سپس با هدف اجرای این قانون مناطقی به عنوان مناطق آزمایشی مورد نظر قرار گرفت تا رفتار مشترکان بررسی شود و در نهایت، پس از بررسی ها یک آسیب شناسی از این مناطق انجام شد.

در تشریح نتایج این آسیب شناسی، گفت: از آنجا که در قانون کلمه متقاضی ذکر شده و الزام و اجباری مطرح نشده است، نمی توان به مشترکان الزامی بودن نصب تجهیزات را تاکید کرد.

وی با تاکید بر اینکه با قیمت های کنونی، مشترکان رغبتی به خرید تجهیزات کاهنده آب ندارند، گفت: در شرایطی که هزینه قبض آب مشترکان بین پنج تا ۱۰ هزار تومان است، آنها نسبت به خرید

تجهیزاتی با قیمت ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تومان اقدام نمی کنند.

مدیر دفتر مدیریت مصرف آبفای کشور افزود: همین عوامل سبب شد استقبال چندانی از نصب چنین تجهیزاتی صورت نگیرد.

سیدزاده افزود: گرچه استقبال از این تجهیزات آنچنان که باید و شاید نبود اما به همه شرکت های آب و فاضلاب سراسر کشور ابلاغ شد که تمهیدات لازم را ایجاد کنند و تا حدودی که فکر می کنند متقاضی استفاده از این تجهیزات باشد آنها را خریداری کرده و در انبارها قرار دهند و در صورت مراجعه متقاضی بتوانند درخواست وی را پاسخگو باشند.

این مقام مسئول در آبفای کشور با یادآوری این موضوع که بعد از ابلاغ طرح به شرکت های آب و فاضلاب، خیلی از این شرکت ها نسبت به فراهم سازی تمهیدات لازم اقدام کردند، ادامه داد: با هدف آگاهی بیشتر مردم اطلاع رسانی از طریق قبض آب مشترکان و شرکت های آب و فاضلاب در استان های خراسان شمالی، سیستان و بلوچستان، هرمزگان و اصفهان انجام شد.

به گفته وی، شرکت های مذکور در حد اعتبارات خود، نسبت به تامین تجهیزات اقدام کرده تا در صورت مراجعه متقاضی در اختیار قرار دهند.

عباس خسروی کارشناس بخش آب هم در این زمینه گفت: مردم می توانند با راهکارهایی نه چندان هزینه بر نسبت به جلوگیری از هدررفت آب اقدام کنند.

وی بررسی مداوم شیرآلات منازل از نظر سالم بودن، بررسی مداوم کولرهای آبی از نظر هدر رفتن آب در اثر فرسودگی تجهیزات و هدایت آب های نه چندان آلوده برای آبیاری گل ها و باغچه ها و استفاده نکردن آب برای شست و شوی خودرو را از جمله راهکارهای موثر برای حفظ قطره قطره آب دانست.

اکنون اگر هر فرد ایرانی که به آب دسترسی دارد عزم خود را برای حفظ هر قطره از این عنصر

حیاتی جزم کند، امکانی فراهم خواهد شد تا جمعیت بیشتری از آب سالم برخوردار شوند.

گرچه وزارت نیرو جمعیت برخوردار از آب سالم روستایی را ۶ میلیون نفر ذکر کرده اما هنوز آب رسانی به بسیاری از نقاط کشور به دلایل متعدد امکان پذیر نشده است.

همین روزهای اخیر اتفاقی ناگوار در بخش آب رخ داده و جان کودکی را به خطر انداخته است پس بیاید قطره قطره آب را درست مصرف کنیم.

۶۰ درصد مخازن ۳۵ سد کشور خالی است - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۲

تهران- ایرنا- تعداد سدهایی که کمتر از ۴۰ درصد پرشدگی دارند به ۳۵ سد رسیده است و این درحالی است که ۵۲ سد در سال آبی جاری (از مهرماه ۹۷ تا اول مردامه) بیش از ۹۰ درصد پرشدگی دارند.

تعداد سدهای مهم در حال بهره‌برداری کشور براساس تازه ترین گزارش منتشر شده از سوی شرکت مدیریت منابع آب ایران ۱۷۸ سد است که ظرفیتی معادل ۵۰ میلیارد مترمکعب دارند.

مقادیر ورودی به سدها از ابتدای سال آبی جاری تا اول مردادماه معادل ۸۵.۳۶ میلیارد مترمکعب است که نسبت به پارسال در بازه زمانی مشابه ۲۴۹ درصد افزایش داشته است.

مقادیر خروجی از سدها از ابتدای سال آبی جاری تا اول مردادماه معادل ۶۸.۸۸ میلیارد متر مکعب است که نسبت به پارسال در بازه زمانی مشابه ۱۹۰ درصد افزایش داشته است.

موجودی آب مخازن سدهای کشور در اول مردادماه معادل ۳۶.۳۸ میلیارد مترمکعب است که نسبت به سال گذشته در تاریخ مشابه ۵۲ درصد افزایش داشته است.

پیامدهای تلخ دلخوشی به بارش‌های امسال - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۲

کرمانشاه- ایرنا- تصور بسیاری هنوز این است که بارندگی‌های گسترده و سیل فروردین امسال، عطش ۱۰ ساله زمین را فرونشانده اما به اعتقاد مدیران آبی، اگر به بارش‌های ترسالی دلخوش باشیم، سرنوشت تلخی در انتظار ماست.

بارش‌های فروردین امسال ۱۹ برابر مدت مشابه سال گذشته و سه برابر میانگین ۵۰ ساله اخیر کشور بود تا جایی که رضا اردکانیان، وزیر نیرو سال آبی ۹۸ را «پر بارش‌ترین سال در ۵۰ سال اخیر» دانست.

در بهار کرمانشاه هم با نزول ۲۲۷ میلی‌متر بارندگی، رکورد بارش شکست و از میانگین بارش‌های بلندمدت ۹۰ درصد بیشتر شد.

پس از این رویداد شیرین بود که تصور سیراب شدن سفره‌های تشنه زیرزمینی و پایان خشکسالی ۱۰

ساله قوت یافت و تبلیغات و تأکیدات چندین ساله درباره لزوم صرفه جویی، اصلاح الگوی کشت، کنترل برداشت آب، پرهیز از کشت‌های آب‌بر و ... رنگ باخت.

اعلام پُرشدن مخازن سدها هم بر تقویت این گمانه تأثیر زیادی گذاشته است. آنچنانکه شرکت آب منطقه‌ای اعلام کرده، یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون متر مکعب از ظرفیت یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعبی ۹ سد در دست بهره‌برداری استان پُر شده است.

آزاد اعلام شدن کشت محصولات آب‌بر از جمله برنج از سوی استانداری کرمانشاه هم به این باور دامن زد و کشاورزان زیادی دست به نشاء برنج زدند؛ محصولی که تولید هر کیلوی آن هشت هزار لیتر آب نیاز دارد یعنی هر هکتار ۱۵ تا ۲۵ هزار متر مکعب.

هرچند گرمای کم‌نظیر و هوای سوزناک تابستان در اصلاح تصور بخشی از مردم استان نسبت به پایان خشکسالی مؤثر بوده اما افزایش ۵۲ درصدی مصرف آب در این روزها نسبت به زمستان ۹۷ و برداشت بی‌رویه از چاه‌های مجاز و غیرمجاز استان نشانگر دلخوش بودن بخش زیادی از مردم و مدیران به بارش‌های بهار امسال است.

آمارها چه می‌گویند؟

اما واقعیت چیست؟ آیا بارش‌های امسال سایه معضل خشکسالی را از سر استان کرمانشاه دور کرده و سفره‌های آب زیرزمینی سیراب شده‌اند.

در این باره مدیر دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت آب منطقه‌ای کرمانشاه به خبرنگار ایرنا گفت: وضعیت سفره‌های آب زیرزمینی به صورت سالانه (از مهرماه هر سال تا مهر سال بعد) بررسی می‌شود. ما در ماه مهر با ۴۱۴ پیزومتر (دستگاهی برای اندازه‌گیری فشار و ارتفاع آب زیرزمینی) ترازهای آب را در قالب منحنی‌هایی ترسیم می‌کنیم و تغییرات حجم مخزن را می‌سنجیم.

به گفته سید مهران وحدتی در این بررسی‌ها میزان تغذیه و تخلیه مخازن زیرزمینی در طول یک سال آبی مقایسه می‌شود که پیشی گرفتن تخلیه بر تغذیه به معنی از دست رفتن ذخیره دشت و حالت منفی است اما اگر روند هیدروگراف‌ها در حالت تعادل باشد به معنی ثبات وضعیت و روند صعودی هم نشانگر تغذیه بیشتر منابع آبی است.

طبق بررسی‌های دوره‌ای سه تا پنج ساله هم اکنون از ۲۳ محدوده مطالعاتی استان کرمانشاه ۱۳ محدوده مطالعاتی و دشت ممنوعه و با محدودیت برداشت بویژه در مصارف کشاورزی روبرو است.

۱۰ تا ۱۵ درصد کسری جبران شده

مدیر دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت آب منطقه‌ای کرمانشاه با بیان اینکه تا مهر ۹۸ نمی‌توان از نظر فنی گزارش دقیقی در باره وضعیت سفره‌های آب زیرزمینی استان اعلام کرد، در عین حال گفت: پس از تاکید و پیگیری استاندار کرمانشاه، ما بررسی وضعیت منابع آبی زیرزمینی استان را بصورت ویژه از اسفند ۹۷ تا نیمه‌های اردیبهشت ۹۸ را در دستور کار قرار دادیم که مطالعات نشانگر تغذیه حدود ۱۰۰ تا ۱۵۰ میلیون متر مکعبی مخازن استان بود.

او اضافه کرد: این عدد در دوره‌ای بدست آمده که فصل تغذیه منابع آبی زیرزمینی بوده است و برای برآورد نهایی باید منتظر عبور از دوره تغذیه و ورود به دوره تخلیه تا مهر ۹۸ باشیم.

وحدتی با اشاره به اینکه در بهترین حالت تنها حدود پنج تا ۱۰ درصد از بارش‌ها به سفره‌های آب زیرزمینی نفوذ می‌کند گفت: به دلیل جریان آشفته و گل آلود شدن روان‌آب حاصل از بارش‌های فروردین ۹۸ و بسته شدن روزنه‌های نفوذ به منابع آبی زیرزمینی، بخش زیادی از بارش‌ها به صورت روان‌آب از استان کرمانشاه خارج شد.

در پی بارش‌های شدید فروردین ۹۸ در کرمانشاه، رودخانه گاماسیاب در شرق استان طغیان کرد و روستاهای زیادی را زیر آب برد. این تصویر پل گاماسیاب در شهرستان هرسین را نشان می‌دهد. با توجه به این آمار به نظر می‌رسد که ۱۰ تا ۱۵ درصد کسری مخازن آبی استان کرمانشاه در فصل بارش (تغذیه) جبران شده اما با توجه به برداشت متوسط سالانه ۱۰۰ میلیون متر مکعبی از سفره‌های زیرزمینی در فصل تخلیه (تابستان)، احتمالاً در پایان سال آبی تغذیه و تخلیه سر به سر می‌شوند.

قضاوت‌های غیرکارشناسی تهدیدی جدی برای منابع آب

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای کرمانشاه هم قضاوت‌های غیرکارشناسی از بارش‌های اخیر را بسیار مخرب و تهدیدی جدی برای منابع آب زیرزمینی دانست و با تاکید بر ضرورت برخورد با دانه‌درشت‌های متخلف آبی گفت: گاهی در مواجهه با یک چاه نیمه عمیق با برداشت مثلاً نیم لیتری

برخوردهای شدیدی می‌شود اما در برخی موارد با یک آب فروش با چاه‌های متعدد و گاه چند صد متری برخوردی صورت نمی‌گیرد و متأسفانه به سادگی از کنار آن رد می‌شویم.

بهرام درویشی در باره کشت برنج و فشار به منابع آب هم اظهار کرد: باید در کشت برنج تجدیدنظر شود زیرا حساب روان آب‌ها با آب زیرزمینی بسیار متفاوت است و نمی‌توان بر مبنای عدم قطعیت در مدیریت آب به توسعه کشاورزی پرداخت.

به اعتقاد او در کنار حمایت از رونق تولید باید به مصرف بهینه آب هم توجه کرد.

مدیر گروه بررسی‌های حقوقی و قانونی شرکت مدیریت منابع آب ایران هم ۱۹ تیر در کرمانشاه گفت: نبود اعتبارات لازم برای اجرای اقدامات حقوقی و قضائی برای بستن چاه‌های غیرمجاز، متجاوزان غیرقانونی آب زیرزمینی را به استمرار جرم تشویق می‌کند.

سید محمود منتظری، ناهماهنگی واحدهای انتظامی و قضائی را دلیلی برای به سامان نرسیدن سناریوهای از پیش طراحی شده دانست و گفت: فقر و توسعه نیافتگی اقتصادی-اجتماعی عاملی برای گسترش چاه‌های غیرمجاز است که امیدواریم با انجام فعالیتهای فرهنگی، قبح تجاوز به منابع آب بیشتر نمایان شود.

مهمترین مشکلات

با توجه به اینکه بیشتر آمارها حدود ۹۰ درصد از آب مصرفی کشور را سهم بخش کشاورزی و تنها ۱۰ درصد را سهم صنعت و شرب می‌داند، بیشتر مشکلات و راهکارهای مدیریت منابع آب هم معطوف به بخش کشاورزی است. البته علیمراد اکبری، معاون آب و خاک وزیر جهاد کشاورزی ۳۱ تیر با رد سهم ۹۰ درصدی بخش کشاورزی گفت: مصرف آب کشاورزی در کشور از ۶۵ درصد هم کمتر است.

با این حال به اعتقاد مدیر دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت آب منطقه‌ای کرمانشاه، لزوم کنترل بهره‌برداری از چاه‌های دارای مجوز، تنگناهای اعتباری در مسیر اجرای طرح احیا و تعادل بخشی آب‌های زیرزمینی و سازگاری با کم آبی و ناهمخوان بودن منصوبه روی چاه‌ها با دبی آب قابل برداشت مهم‌ترین مشکلاتی است که منابع آبی استان را تهدید می‌کند.

وضع آبی استان نه خوب است نه بحرانی

وحدتی وضعیت ذخایر آبی استان را در نزدیک به میانگین کشوری دانست و گفت: شرایط ما نه به خوبی استان‌های شمالی است و نه دشت‌های کرمانشاه مانند استان همدان با خطر نشست روبرو هستند اما اگر طرح احیا و تعادل بخشی آب‌های زیرزمینی و سازگاری با کم آبی به طور کامل اجرا نشود و به بارش‌های متناوب در ترسالی دلخوش باشیم، سرنوشت خوبی در انتظار ما نخواهد بود. مخازن آبی کشور دبه طور متوسط ۵.۳ میلیارد مترمکعب کسری دارند و این کسری در استان کرمانشاه یک میلیارد متر مکعب است.

قاسم تقی زاده خامسی، معاون آب و آبفای وزیر نیرو تیر ۹۸ در نشستی خبری گفت: مخازن آبی کشور ۱۳۰ میلیارد مترمکعب کسری دارد و این میزان کسری با یکسال بارندگی تأمین نمی‌شود، زیرا کشور حدود ۱۰ سال با خشکسالی مواجه بوده است.

بر همین اساس تأمین آب شرب بخشی از نقاط کشور هم همچنان با مشکلاتی مواجه است و طبق اعلام شرکت مدیریت منابع آب ایران، ۵۹ شهر کشور امسال از نظر سطح تنش در وضعیت قرمز (کمبود بیشتر از ۲۰ درصد) هستند و در پیک مصرف روزانه احتمال کمبود آب در آنها وجود دارد. آب موردنیاز حدود ۱۵۰ روستای استان کرمانشاه هم در گرمای طاق فرسای تابستان به صورت سیار تأمین می‌شود.

چه باید کرد؟

مدیر دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت آب منطقه‌ای کرمانشاه برای بهبود وضعیت منابع آبی چند توصیه دارد از جمله: تداوم نصب کنتورهای هوشمند بر روی چاه‌ها، انسداد چاه‌های غیرمجاز، کنترل بهره‌برداری بر مبنای مجوز صادر شده، تغییر الگوی کشت و تنوع در سیستم آبیاری متناسب با شرایط خاک و آبرفت متمرکز در سطح دشت‌ها، اجرای طرح‌های تغذیه مصنوعی به روش‌های مختلف، شناسایی چاه‌های کشاورزی بلااستفاده و استفاده از پساب‌ها به عنوان جایگزین.

استفاده از پساب در راستای سازگاری با کم‌آبی پیش‌تر مورد تاکید معاون عمرانی استانداری کرمانشاه هم قرار گرفته است؛ مهرداد سالاری ۱۵ تیر با اشاره اهمیت استفاده از پساب برای جایگزینی آب فضای سبز و صنعت بر لزوم بازچرخانی آب و کاهش مصرف در فضای سبز تاکید کرد و گفت: کاهش آلودگی آب و بازچرخانی آب از مباحث مهم مدیریت بهینه آب است.

استان کرمانشاه با حدود ۲ میلیون نفر جمعیت، ۹۵۰ هزار هکتار زمین کشاورزی و باغ دارد که ۳۵۰ هزار هکتار آن آبی است.

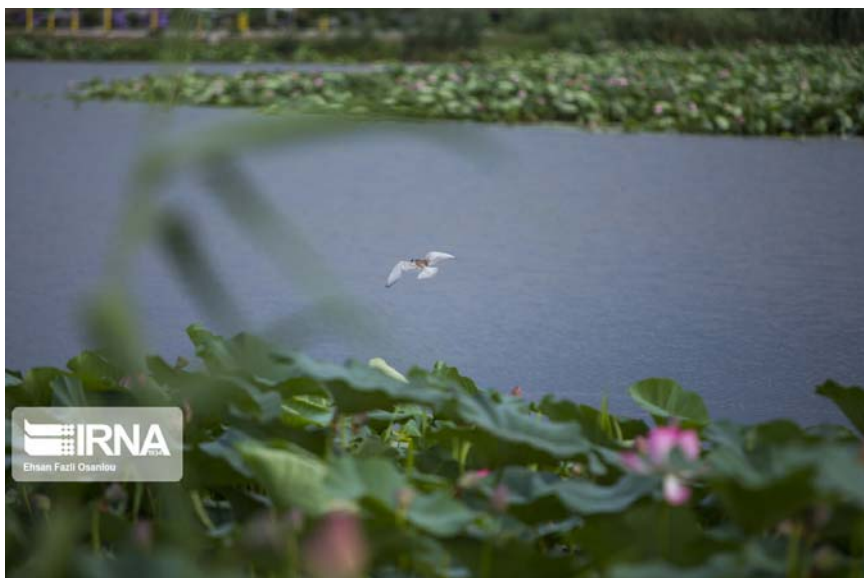
گزارش از عبدالله الماسی

ورود ۱۴ میلیارد متر مکعب آب به تالاب‌های کشور - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۳

تهران- ایرنا- آب ورودی به تالاب‌های کشور در سال آبی ۹۸-۹۷ بدون لحاظ کردن دریاچه ارومیه، حدود ۱۴ میلیارد متر مکعب اعلام شد.

شرکت مدیریت منابع آب ایران در تازه‌ترین گزارش خود میزان ورودی آب به تالاب‌های ۱۴ گانه کشور در سال آبی ۹۸-۹۷ را اعلام کرده است.

تالاب‌های کشورمان در ۹ استان آذربایجان شرقی با یک تالاب به نام قره قشلاق، بوشهر به نام حله، چهارمحال و بختیاری به نام چغاخور، خوزستان با سه تالاب به نام‌های شادگان، هورالعظیم، بامدرز، سیستان و بلوچستان به نام هامون، قم با دو تالاب به نام‌های دریاچه نمک و حوض سلطان، کرمان به نام جازموریان، کردستان به نام زریبار و گلستان با سه تالاب به نام‌های آجی گل، آلاگل و الماگل واقع شده است.

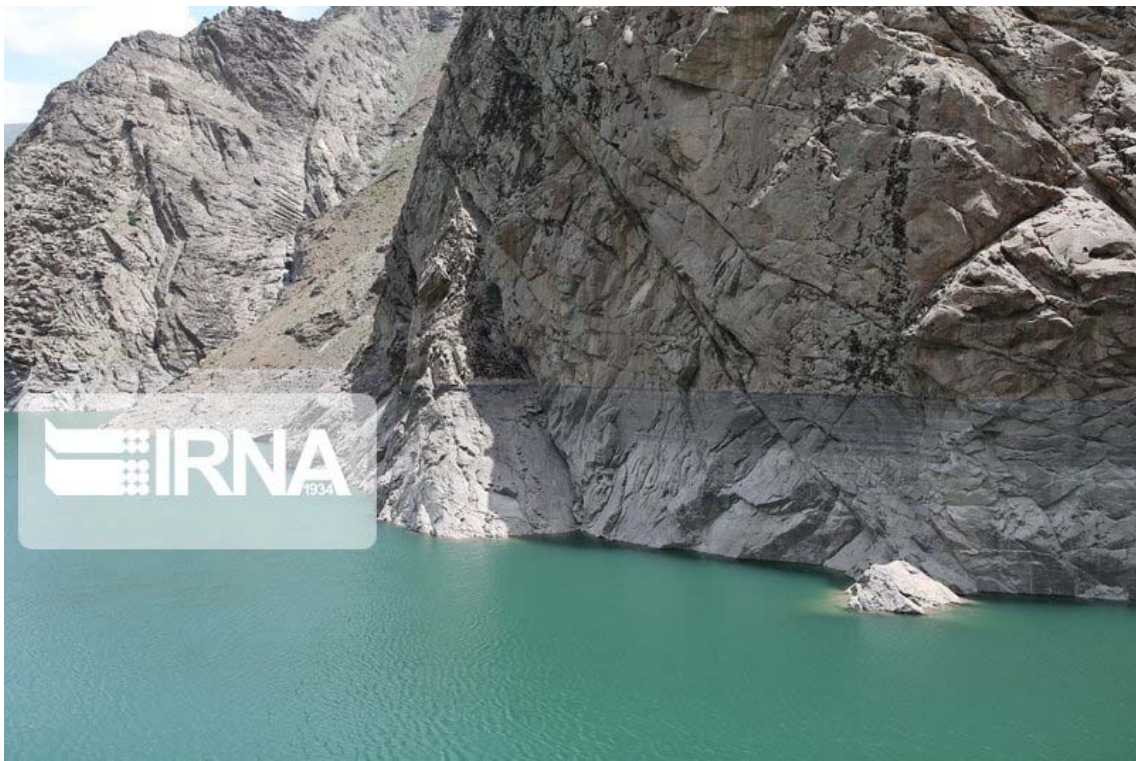

میانگین حجم بارش‌های کشور نیز در ۶ حوضچه آبریز بر اساس اعلام این شرکت تا اول مردادماه امسال با رشد ۱۰۲ درصدی نسبت به سال آبی پارسال به ۳۳۷.۶ میلی متر رسیده است.

آغاز خشکسالی با کاهش ۹۲۰ میلیون متر مکعبی ذخایر سدهای کشور - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۸/۰۵/۰۵

تهران- ایرنا- موجودی آب مخازن سدهای کشور نسبت به هفته گذشته ۹۲۰ میلیون متر مکعب کاهش یافت و به این ترتیب نشانه‌های خشکسالی بعد از فصل پربارش آشکار شد. اکنون زمان آن است که صرفه‌جویی در مصرف آب جدی تر گرفته شود.

با فاصله گرفتن از فصل باران‌های سیل آسا و جاری شدن سیلاب ها اکنون منابع آبی کشور روندی کاهشی به خود گرفته و به این ترتیب زنگ خطر خشکسالی مجدد به صدا در آمده است و اگر از هم اکنون به فکر درست مصرف کردن نباشیم با خشکسالی شدید مواجه خواهیم شد.

موجودی آب مخازن سدهای کشور در آغازین روزهای مرداد براساس اعلام شرکت مدیریت منابع آب ایران معادل ۳۶.۳۸ میلیارد مترمکعب بوده است که این رقم نسبت به هفته پیش از آن ۹۲۰ میلیون

متر مکعب کاهش یافته است .

موجودی مخازن سدهای کشور در سال آبی پارسال ۲۳.۹۶ میلیارد متر مکعب بوده است که البته موجودی امسال نسبت به پارسال ۵۲ درصد افزایش داشته است.

برنامه‌ریزی منابع و مصارف سدها با دو رویکرد کلی تأمین حداکثری در شرایط خشکسالی و ذخیره‌سازی حداکثری در شرایط ترسالی صورت می‌پذیرد، به این مفهوم که در شرایطی که آوردهای پیش‌بینی شده به مخزن به دلیل وقوع خشکسالی محقق نشود، برنامه‌ریزی به نحوی بازنگری می‌شود که بتوان تا حدی که تهدیدی برای مسائل فنی، کمی و کیفی آب شرب وجود نداشته باشد از ذخایر آب مخازن بهره‌مند شد و در شرایط ترسالی و وقوع رخداد سیلاب نیز مهار آب و حداکثر ذخیره‌سازی توسط مخازن سدها صورت می‌پذیرد که بتوان از منابع آب ذخیره‌شده برای تأمین مصارف در سال‌های آینده بهره‌برد و همچنین جریانات لحظه‌ای و تداوم سیلابهای مخرب را توسط مخزن مهار و کنترل کرد.

سدهای کشور در چند مرحله سیلاب مهم که در سال آبی جاری اتفاق افتاد نقش بسیار مهمی در مهار، ذخیره‌سازی و تنظیم آب ناشی از جریانات سیلابی بازی کردند و مانع خسارت‌های سهمگین‌تر شدند. اکنون و با ورود مجدد دوره خشک این سدها هستند که نقش اصلی را بازی خواهند کرد اما در عین حال نباید از مدیریت مصرف بهینه آب غافل ماند.

خطر فرونشست در جنوب غرب تهران - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۵

نتایج یک پژوهش نشان می‌دهد راه‌ها، خطوط ریلی، خطوط مترو، فرودگاه، ابنیه فنی راه، صنایع و تاسیسات شهری و شریان‌های حیاتی و تاسیسات وابسته به آن در منطقه جنوب غرب تهران، بیانگر در معرض قرارگیری بالای المان‌های مهم در محدوده فرونشست است.

به گزارش «تابناک» به نقل از ایسنا، فرونشست از جمله مهم‌ترین مخاطرات زمین‌شناسی است که به علت تلفات کم انسانی در مقایسه با دیگر پدیده‌های طبیعی ناگهانی مانند زمین‌لرزه، زمین‌لغزش و سیل، کمتر مورد توجه قرار گرفته است. این پدیده به طور معمول با مخاطرات فراوانی همراه است. در پژوهشی که مهندس فاطمه دهقان فاروجی، عضو هیات علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی و علی بیت‌اللهی عضو هیات علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، بخش زلزله شناسی مهندسی و خطرپذیری انجام داده‌اند، آمده است: «خطرپذیری در مناطق پرخطر، تابع میزان خطر و آسیب‌پذیری المان‌های تحت خطر است که می‌تواند تعیین‌کننده وضعیت تاب‌آوری این المان‌ها نیز باشد. در تحلیل خطرپذیری، شناسایی المان‌های تحت خطر، میزان در معرض قرارگیری این المان‌ها در برابر خطر و تحلیل میزان آسیب‌پذیری این المان‌ها، باید مدنظر قرار گیرد.»

در این پژوهش آمده است: «با توجه به محدوده خطر فرونشست که در فضای مسکونی، تاسیساتی و زیرساختی شهر تهران است، خطرپذیری ناشی از این پدیده و تحلیل آن به منظور اقدامات پیشگیرانه و آمادگی ضرورت می‌یابد. به ویژه که وقوع این پدیده در مناطقی با تراکم سازه‌ای و جمعیتی با توسعه فیزیکی نامناسب شهر و هم‌چنین وجود شریان‌های حیاتی در این منطقه و نیز وجود خطوط راه‌آهن و ... درجات بالایی از خطرپذیری را رقم می‌زند.»

محققان در این پژوهش می‌گویند: «شناخت و درک میزان خطرپذیری در این ناحیه می‌تواند

زیرساخت مناسبی از منابع داده و اطلاعاتی را برای مدیران و دست‌اندرکاران در راستای پیشگیری از فاجعه فراهم آورد. در این تحقیق، محدوده فرونشست با استفاده از مطالعات پیشین سازمان زمین‌شناسی کشور تعیین و برای پردازش رقومی و در محیط نرم‌افزاری GIS وارد شد. لازم به توضیح است که به دلیل مطالعات پیشین انجام شده که شرح آن در پیشینه تحقیق داده شده است، از انجام مطالعات زمین‌شناسی، تکتونیکی، توپوگرافی و نیز هیدرولوژیکی در محدوده فرونشست در این تحقیق صرف‌نظر شده است و در معرض قرارگیری المان‌های مهم شهری در این محدوده بیشتر موردنظر بوده است.»

بنا بر آن چه در این مقاله آمده است، نتایج حاصل از این مطالعه کاربردی است و هدف از انجام آن، شناسایی ریسک‌ها و در معرض قرارگیری المان‌های مهم و کلیدی در محدوده فرونشست است. بیت‌اللهی و همکارش در این پژوهش می‌گویند: «توزیع مدارس در این محدوده متراکم است که بیانگر میزان بالای در معرض قرارگیری دانش‌آموزان در برابر پدیده فرونشست است. تمرکز زیاد جمعیتی در محدوده و وجود بافت فرسوده و نامناسب بودن شبکه‌های دسترسی، آسیب‌پذیری اجتماعی - فرهنگی و اقتصادی بیانگر میزان بالای خطرپذیری در این محدوده است. در این محدوده علاوه بر تراکم بالای جمعیتی، و مراکز آموزشی و تعداد بالای دانش‌آموزان، شاخص‌های فرهنگی و اقتصادی و آموزشی پائینی دارند که حاکی از میزان آسیب‌پذیری اجتماعی و اقتصادی بسیار بالاست چراکه شرایط خاص اقتصادی و آموزشی ساکنین، بستر آسیب‌پذیری را ایجاد کرده است.»

در این پژوهش آمده است: «اصلی‌ترین خطوط ریلی کشور، در این ناحیه تلاقی پیدا کرده است و به نوعی می‌توان این نواحی را قلب تپنده حمل‌ونقل ریلی کشور به حساب آورد. با توجه به این نکته که پتانسیل بروز فرونشست در زیر ریل راه‌آهن به علت تردد شبانه‌روزی قطارها و بروز ارتعاشات ناشی از این بار دینامیکی سنگین، بالاتر خواهد بود و هم‌چنین نزدیک بودن خطوط ریلی در این

مناطق به نواحی مسکونی و صنعتی، در صورت بروز فرونشست و واژگونی قطار یا خارج شدن آن از خط، احتمال برخورد قطار با مناطق مسکونی یا مناطق صنعتی و بروز تلفات انسانی بالا خواهد بود.»

محققان در این مقاله می‌گویند: «با توجه به قرار گرفتن فرودگاه مهرآباد در این ناحیه، تشدید پدیده فرونشست در فرودگاه می‌تواند اثرات اقتصادی جبران‌ناپذیری را تحمیل کند. در منطقه مورد مطالعه که قسمت‌های جنوبی تهران و حومه را در بر گرفته است، به دلیل کاربری نیمه صنعتی اراضی موجود جمع‌کثیری از کارخانجات صنعتی و تاسیسات وجود دارد و نکته قابل توجه آن است که در بسیاری نقاط، حضور این گونه فضاها در مجاورت منازل مسکونی است و نوعی بافت تلفیقی به وجود آورده است. اهمیت این امر از آن جاست که در صورت بروز هرگونه حادثه در اثر بروز فرونشست در این صنایع و کارخانجات، علاوه بر آسیب مستقیم این صنایع و قطع امکانات رفاهی و عمومی ساکنین مانند برق، امکان بروز آلودگی‌های زیست‌محیطی شدید در بین بافت‌های مسکونی و ساکنان آن‌ها وجود دارد.»

در این پژوهش آمده است: «براساس اندازه‌گیری و گزارش‌های اولیه سازمان نقشه‌برداری و زمین‌شناسی گستره فرونشست، تنها در محدوده جنوب و جنوب غرب تهران که مناطقی از تهران را نیز در بر می‌گیرد، ناحیه‌ای به ابعاد تقریبی ۶۰۰ کیلومتر مربع است. براساس آمار و اطلاعات موجود، تعداد ساختمان‌های شهر تهران که در محدوده فرونشست واقع‌اند ۲۵۱۴۸۰ است. نکته مهم دیگر، واقع شدن تعدادی از گسل‌لرزه‌زاهای منطقه در محدوده فرونشست است. طول گسل‌های موجود در محدوده فرونشست حدود ۱۶۵ کیلومتر برآورد شده است.»

این پژوهش در شماره دوم دوره نهم فصل‌نامه دانش پیشگیری و مدیریت بحران منتشر شده است.

چه کسی دریاچه ارومیه را نجات داد؛ باران یا تدبیر؟ - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۶

پنج هزار و سیصد کیلومتر مربع وسعت را جمع کردیم و به زور باران و دیگر طرح‌ها سه هزار و ۲۰۰ کیلومتر مربع پهن کردیم!

ما قیدش را زده بودیم. گفتیم این هم رفت چسبید تنگ هزار و یکای کاش و حسرت دیگر. چه کسی فکر می‌کرد دریاچه ارومیه باز زنده شود. باز قایق بیندازیم. باز خاطراتمان را روی این موج‌ها بالا و پایین کنیم و به یادشان بخندیم یا گلومان باد کند و اشکمان شره. من وطنم را دوست دارم. من این آب شور را دوست دارم. من این قایق را که پایم رفاقت ریخته، دوست دارم؛ راستش را بخواهی از عالم و آدم هم بیشتر.

به گزارش «آزادی»، احد چشمه‌هایش خون انداخته و انگار زخم این هشت سالی که دریاچه خشکیده بوده هنوز در دلش پوست نگرفته. جوان که بوده قایقش نان می‌رسانده توی دریاچه‌ای که سر پیدا داشته و ته ناپیدا.

احد از ویرانی می‌گوید. از مشت بسته‌ی آدمیزاد در دست و دلبازی مهر به آسمان به کویر به جنگل یا به همین دریاچه. می‌گوید: ۱۷، ۱۸ سال طول کشید تا دریاچه به آن حال و روز افتاد. بد تا کردیم. اشتباه روی اشتباه. تقصیر پشت تقصیر تا آخر به خودمان آمدیم دیدیم دریاچه ارومیه با آن عظمت خشکید. مات شدیم به شوره زار. زار زدیم پای بی کفایتی. داد زدیم و ویراژ دادیم با ماشین‌هایمان تا وسط دریاچه‌ای که روزی محل قایق سواری یمان بود. دستان هم کوتاه بود. تا این بگویند «من نبودم دستم بود» و آن یکی بگویند من نکردم، ۸ سال دریاچه را خشک دیدم، حالا هم مثل روزهای اول نیست، اما باز هم شکر هزار بار شکر! صد هزار بار شکر.

غرق در حرفایش بودم که صدای قایق موتوری‌ها آمد. سوار یکی از آن‌ها شدم. جلوتر می‌رفتیم

جوان‌هایی که در حال شنا کردن در دریاچه بودند با دیدنمان دستی تکان می‌دادند. عده‌ای لجن‌های معروف دریاچه را که گویا خاصیت درمانی دارد به تمام سر و بدن مالیده و روی دریاچه دراز کشیده بودند. آب تا نزدیکی‌های پل میان گذر قدیمی بالا آمده بود. پل جدید درست بالای پل قدیمی قد علم کرده بود. ماشین‌هایی که از پل جدید عبور می‌کردند اقبال همراهشان بود که دریاچه را در دو سمت خود ببینند. حتی در نقاط دورتر پرندگان نیز به چشم می‌آمد. همه این‌ها نشان می‌داد که آمارهای اعلام شده از سوی مسئولان مبنی بر اینکه سه هزار و دویست کیلومتر مربع از دریاچه آبگیری شده و تراز آبی آن در سال جاری تا ۱۲۷۱.۹۶ بالا رفته، درست است.

البته آن‌ها بارها تأکید کرده اند که درسته این روزها حال دریاچه خوبه، اما اگر روند احیا ادامه نداشته باشد و بودجه لازم برای تکمیل طرح‌های نیمه کاره در زمان مناسب تخصیص نیابد تمام کارهایی که در این پنج ساله انجام شده به هدر می‌رود. یادمان باشد وضعیت دریاچه تثبیت شده، اما تا احیا کامل هنوز فاصله داریم.

«فرهاد سرخوش»، مدیر استانی ستاد احیای دریاچه ارومیه حال این روزهای دریاچه ارومیه بهتر از ۸ سال گذشته می‌داند و می‌گوید: مراحل اولیه طرح احیا به خوبی انجام و دریاچه ارومیه از حالت بحران خارج شده. با وجود آنکه در حال حاضر بیش از ۵ میلیارد مترمکعب آب در دریاچه وجود دارد، اما نباید تصور کنیم که دیگر می‌توانیم به راحتی آب را بدون برنامه برای مصارف کشاورزی، صنعتی و ... استفاده کنیم.

هر چند برخی مردم محلی حال خوب دریاچه را مدیون بارش‌های بهاری می‌دانستند و مرتب تأکید می‌کردند «دریاچه را خدا نجات داد»، اما سرخوش تأکید می‌کند، درسته میزان بارش‌های امسال بسیار مناسب بوده، اما باید بپذیریم که اگر اقدامات ستاد احیا و دیگر دستگاه‌های اجرایی همچون لایروبی انهار، مرمت و اصلاح سر دهنه‌ها موجب کنترل هرزآب‌ها و هدایت و انتقال آب به بستر دریاچه

نشده بود، عملاً کاری انجام نمی‌شد درست مثل سال‌هایی که حتی بارش‌های بیشتر داشته ایم، اما کاری برای حفظ آن نکرده ایم. در واقع اگر طرح‌های احیا انجام نمی‌شد، چه بسا همین بارش‌ها خسارت‌هایی نیز به بار می‌آوردند به طور مثال لایروبی رودخانه‌ها سبب شد در بارش‌های اخیر هیچ کدام از روستاهای در مسیر رودخانه دچار سیلاب و خسارت نشوند.

با وجود آنکه مدیر استانی ستاد احیای دریاچه ارومیه می‌گوید دریاچه از حالت بحرانی خارج شده، اما معتقد است: هنوز دریاچه به طور کامل احیا نشده و اگر در این زمینه غفلت شود ممکن است سال‌ها از روند مناسب فعلی عقب بمانیم. در واقع نیاز است طرح‌هایی که تا کنون انجام شده با تزریق به موقع اعتبارات تکمیل شود تا بتوانیم نتیجه کامل آن را مشاهده کنیم.

«علی حاجی مرادی» مسئول واحد فنی ستاد احیای دریاچه ارومیه نیز وضعیت فعلی دریاچه را مناسب می‌داند و می‌گوید: زمانی که شما هشت متر از تراز آبی دریاچه‌ای که حجم آن وابستگی به عمق آب دارد را طی ۲۰ سال ازدست می‌دهید یعنی ۲ هزار و سیصد تا سه هزار و سیصد کیلومتر مربع وسعت دریاچه کمتر خواهد شد و این اتفاقی است که در دریاچه ارومیه افتاده و همه به نظاره نشستیم.

وی با اشاره به اینکه در حال حاضر در سه هزار و ۲۰۰ کیلومتر مربع از دریاچه آب وجود دارد می‌گوید: در سال ۷۴ که بهترین سال دریاچه از نظر تراز آبی در دهه‌های گذشته بوده این دریاچه پنج هزار و سیصد کیلومتر آب داشته، اما درست ۱۰ سال بعد از آن یعنی سال ۸۴ که دریاچه وارد فاز بحرانی شده وسعت پهنه آبی آن به چهار هزار و سیصد کیلومتر رسیده. البته در سال‌های آینده نه تنها این روند متوقف نشده بلکه در سال ۹۳ وسعت پهنه آبی آن به یک هزار و صد کیلومتر رسید و کارشناسان اعلام کردند که اگر این میزان آب را نیز از دست دهیم دیگر دریاچه احیا نخواهد شد. همان زمان بود که هم و غممان شد احیای دریاچه.

این کارشناس ارشد منابع آب با بیان اینکه بین سال ۸۴ تا ۹۳ ما ۸ متر از تراز آبی دریاچه را که به

اندازه یک ساختمان ۳ طبقه می‌شود، از دست داده ایم می‌گوید: درست از همان سال بود که طرح احیا دریاچه رقم خورد و با همکاری تمام دستگاه‌های مسئول توانستیم طی ۵ سال این میزان را به ۳ هزار و ۲۰۰ کیلومتر برسانیم. در واقع اگر بخواهیم نیمه خالی لیوان را ببینیم کماکان ۲ هزار و ۱۰۰ کیلومتر از دریاچه آب ندارد. اما نیمه پر لیوان اینه که نسبت به سال ۹۳ الان ۲ هزار و صد کیلومتر به وسعت آبی دریاچه اضافه شده است. از سوی دیگر هر چند در مقایسه با سال ۸۴ یکهزار و ۱۰۰ کیلومتر از وسعت دریاچه فاصله داریم، اما نه تنها آن ۱۲۰ سانتی متر در سال ۹۳ را از دست نداده ایم بلکه ۱۳۵ سانتی متر هم نسبت به آن سال بیشتر آب داریم.

وی با تأکید بر آنکه در حال حاضر ما ۲ متر و ۵۵ سانتی متر با شرایطی که ممکن بود دریاچه را از دست دهیم فاصله داریم، خاطرنشان می‌کند: عمق دریاچه در سال ۹۳ زمانی که طرح احیا آغاز شد حداکثر یک متر بود. یعنی کافی بود ۳ تابستان دیگر به همان شکل می‌گذشت تا عملاً دریاچه را از دست می‌دادیم. البته فراموش نکنید که اگر یکسال بستر دریاچه خشک می‌شد و در معرض آفتاب قرار می‌گرفت قابلیت رسوب برداری نمکی بستر خود را از دست می‌داد و بعد از آن هر میزان آب هم وارد آن می‌شد دیگر عمق‌گیری انجام نمی‌شد.

حاجی مرادی طرح‌های احیا را نجات بخش می‌داند و ادامه می‌دهد: البته برای اطمینان از اینکه دریاچه شرایط پایدار خود را به دست آورده باید به تراز ۱۲۷۴.۱ برسیم که الان ۲ مترو ۲۰ سانتی متر با آن فاصله داریم. در واقع باید حواسمان باشد که تفکر اینکه دریاچه به طور کامل احیا شده شکل نگیرد و از ادامه روند احیا دست برنداریم. اینکه مردم می‌گویند دریاچه را خدا و باران‌های بهاری نجات داد اشکال کمتری دارد تا اینکه یک مقام دولتی تصور کند دیگر احیا به طور کامل انجام شده و نیاز به ادامه طرح‌ها نیست. دریاچه همچنان شکننده است و اگر ما تا ۳ سال دیگر باز هم سالی ۴۰ سانتی متر را از دست دهیم یعنی کل دستاوردهای ۵ ساله را به راحتی از دست داده ایم.

شرط احیا کامل دریاچه ارومیه این است که همچنان سقف مجاز برداشت از آب را رعایت کنیم و به ادامه تأمین بودجه پروژه‌هایی که تنها چند قدم تا بهره برداری کامل از آن فاصله داریم، اهمیت دهیم. اگر الان کمی کاهلی کنیم تمام زحماتمان به هدر خواهد رفت.

«مهران نظری»، مدیرکل محیط زیست آذربایجان غربی نیز می‌گوید: وضعیتی که امروز مشاهده می‌کنید محصول اقدامات ستاد احیا دریاچه، تمام اعضای کارگاه ملی نجات دریاچه ارومیه به ریاست دکتر جهانگیری معاون رئیس جمهوری، سازمان محیط زیست و همچنین بارش‌های بهاری بوده. درست است که امسال بارش‌ها تأثیر چشمگیری بر روند احیا داشته اند، اما اگر طرح‌های احیا نبود چه بسا همین بارش‌ها خسارت‌هایی نیز به بار می‌آوردند در حالی که با وجود ۴۶۵ میلیمتر بارش هیچ گونه خسارتی نداشتیم.

وی سطح تراز آبی فعلی امسال دریاچه ارومیه را در ۸ سال گذشته در بالاترین حد ممکن می‌داند و می‌گوید: تراز آب در اردیبهشت امسال ۱۲۷۱.۹۶ بوده که در یک ماه گذشته ۲۳ سانتی متر از ارتفاع آن به علت گرمای هوا و تبخیر کم شده، اما امیدواریم تا پایان فصل گرما این مقدار بیشتر از ۷۰ سانتی متر نباشد. نظری ادامه می‌دهد: در سال‌های گذشته در این بازه زمانی برای تردد به جزایر اطراف از ماشین استفاده می‌کردیم و امکان تردد قایق‌ها وجود نداشت، اما امسال به لطف اقدامات انجام شده و بارندگی‌های مناسب می‌بینید نه تنها قایق‌ها امکان تردد در دریاچه را دارند بلکه مردم نیز مشغول شنا هستند.

وی در پاسخ به اینکه ممکن است احیای دریاچه سایر اکوسیستم‌ها مانند تالاب‌ها را از بین ببرد، می‌گوید: تلاش ما این بوده که اول تالاب‌ها احیا شوند، زیرا معتقدیم تالاب‌های اقماری و دریاچه ارومیه در یک اکوسیستم بهم پیوسته هستند. در واقع احیای تالاب‌هایی که در اطراف دریاچه هستند و احیای خود دریاچه از یکدیگر جدایی نا پذیرند. پروژه‌های فعلی ما بیشتر روی تالاب‌ها متمرکز شده تا هم اکوسیستم‌های تالابی و هم دریاچه احیا شود در واقع ما تنها حق آبه مشخص شده را به

دریاچه سرازیر می‌کنیم و هیچ آبی از دیگر بخش‌ها به دریاچه اختصاص پیدا نمی‌کند.

وضعیت تالاب‌های ما مانند کانی برازان و سیران گولی نسبت به چند ساله گذشته بسیار بهتر است و حتی در ماه‌های گرم فعلی نیز این تالاب‌ها آب دارند در حالی که سال‌های قبل خیلی زودتر از زمان فعلی خشک می‌شدند. ما مصرف آب را با انجام طرح‌های مختلف مدیریت کرده و جلوی هدر رفت و پرت آب را گرفته ایم، اما در دیگر بخش‌ها نیز کم نگذاشته ایم.

نظری مشارکت جامعه محلی را در روند احیا مناسب می‌داند و می‌گوید: امسال همه مردم مطالبه گر شده اند و پیگیر وضعیت دریاچه ارومیه هستند. این نشان می‌دهد فرهنگ سازی و طرح‌های آموزشی موفق بوده و مردم دیگر به این احساس رسیده اند که دریاچه برای خود آنان است. ما به دنبال راهکارهایی هستیم تا در کنار اینکه دریاچه احیا می‌شود کشاورزی نیز انجام شود، نمی‌خواهیم آب کشاورزی را حذف و آن را به دریاچه اختصاص دهیم بلکه در نظر داریم با استفاده از روش‌های نوین مانند آبیاری قطره‌ای از هدر رفت آب جلوگیری کنیم. این آب متعلق به مردم است و اگر روزی دریاچه خشک می‌شد دود آن به چشم همین مردم می‌رفت.

یکی از دستاوردهای مهم طرح‌های احیا این بوده که مصارف آب در پایاب سدها در حال حاضر ۳۲ درصد کاهش داشته. در واقع با تغییرالگوی کشت و روش‌های صحیح مصرف، در مصرف آب صرفه جویی شده، اما عین حال هیچ اعتراضی از سوی کشاورزان مبنی بر کاهش تولیدات و درآمد نداشته‌ایم. عوامل ستاد احیای دریاچه برنامه دقیقی را دنبال می‌کنند. ما چه در زمانی که ۲۰۰ میلیمتر بارندگی داشته ایم و چه امسال که میزان بارندگی ۴۶۵ میلیمتر بوده نگذاشتیم تراز دریاچه پایین برود. این نشان می‌دهد بارندگی‌ها موثر است، اما به تنهایی نمی‌تواند دریاچه را نجات دهد.

نظری ادامه می‌دهد: سال جاری بارش‌های بهاری در بسیاری از استان‌ها خسارت بر جای گذاشت، اما ما در استان متحمل خسارت نشدیم، چون زیرساخت‌ها انجام شده بود. اینجاست که اهمیت لایروبی

و دیگر طرح‌ها خودش را نشان داد و به مردم و مسئولان ثابت می‌کند با برنامه‌های مدون و زیربنایی می‌توانیم نه تنها جلوی خسارت ناشی سیلاب را بگیریم بلکه می‌توانیم به روشی مناسب از آن استفاده کنیم.

«مسعود تجریشی»، معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست و مدیر دفتر برنامه‌ریزی و تلفیق ستاد احیای دریاچه ارومیه نیز درباره وضعیت فعلی دریاچه و روند احیا و برنامه‌های آینده توضیح می‌دهد: زمانی که کارگروه احیای دریاچه ارومیه در آغاز دولت یازدهم شروع به کار کرد در ابتدا با همکاری دانشگاه شریف و مشاوره با ۶۰۰ کارشناس خارجی و کارشناسان داخلی عوامل خشک شدن دریاچه و همچنین راهکارهای احیا آن را بررسی کردیم و نتیجه را به هیأت دولت ارائه کردیم. در واقع نقشه راه از ابتدا مشخص بود و الان می‌بینیم با اجرای طرح‌های کارشناسی دریاچه وضعیت قابل قبولی دارد.

وی در خصوص اینکه بارش‌های امسال تأثیری بر روند احیا داشته یا اقدامات انجام شده موثر بوده می‌گوید: در سال آبی ۸۶-۸۵ بارشی مشابه بارندگی امسال در حوضه آبریز دریاچه ارومیه داشتیم که در آن سال نه تنها سطح آب دریاچه بالا نیامد بلکه در اردیبهشت‌ماه همان سال ۲۷ سانتی‌متر کاهش داشت، اما امسال شاهد افزایش یک متری دریاچه بودیم.

درست است که بارندگی‌های اخیر برای دریاچه ارومیه نعمت بزرگی بوده، اما باید در نظر داشته باشیم که بارش باران به تنهایی این افزایش تراز آب را به همراه نداشته بلکه اقداماتی مانند لایروبی و رهاسازی آب از پشت سدها تأثیرات زیادی داشته است.

تجریشی دلایل صحت این ادعا را این طور بیان می‌کند: چنین بارشی را در سال آبی ۸۵-۸۶ داشتیم که ۴۱۴ میلی‌متر بارندگی در حوضه آبریز دریاچه ارومیه ثبت شده بود، نکته جالب این است که در اردیبهشت ۸۶ نسبت به اردیبهشت ۸۵ تراز آب دریاچه ارومیه ۲۷ سانتیمتر کاهش یافته بود. همچنین

سال آبی ۸۸-۸۹ نیز ۴۰۹ میلی متر بارش داشتیم، اما با این میزان بارندگی نه تن ها تراز آب افزایش نیافت بلکه در اردیبهشت ماه ۴۳ سانتی متر اُفت داشت، این نشان می دهد که بارش ها در همین میزان که امسال انجام شده ۲ بار دیگر در حوضه آبریز دریاچه ارومیه تکرار شده، اما تراز دریاچه یک بار ۲۷ سانتی متر و بار دیگر ۴۳ سانتی متر کاهش داشته و تنها امسال بوده که تراز یک متر افزایش داشته است.. علتش موفقیت در حفظ بارش های امسال دو دلیل دارد؛ یکی لایروبی هایی انجام شده و دیگری رهاسازی مناسب آب از سدها است. از این رو لایروبی نهرهای منتهی به دریاچه ارومیه همچنان باید با جدیت دنبال شد. امسال نزدیک به یک هزار و ۴۲۰ میلیون متر مکعب آب از سدها به سمت دریاچه رهاسازی شد د. و که در کنار لایروبی به افزایش تراز آب دریاچه کمک کرد.

وی در خصوص همکاری برای رهاسازی آب به سمت دریاچه، ادامه داد: البته گاه در مقابل رهاسازی مقاومت هایی صورت می گرفت که اگر ما پافشاری نمی کردیم تا وزارت نیرو آب را رها کند قطعاً بعد از وقوع سیل اخیر، با حجم پر سدها مواجه می شدیم و خسارات زیادی به بار می آمد. این رهاسازی ها و لایروبی ها نه تن ها باعث شد تا سدها ایمن باشند و کشاورزی خسارت نیند بلکه آب نیز به دریاچه وارد شد.

تجربشی تأکید می کند: بنابراین خواست خداوند و اقدامات صورت گرفته در کنار هم باعث شد تراز دریاچه افزایش یابد، این نشان می دهد اگر بین دستگاه ها هماهنگی و همراهی وجود داشته باشد و برنامه دقیق داشته باشیم نتایج رضایت بخش خواهد بود.

برای حفظ شرایط فعلی دریاچه ارومیه باید همین روند را ادامه دهیم، چون شرایط فعلی نشان داده که می شود سیل را با تدبیر مدیریت کرد.

اصفهان - ایرنا - وجود صدها هزار حلقه چاه‌های غیرمجاز سالانه خسارات جبران ناپذیری را بر منابع آبی و سفره‌های زیرزمینی کشور وارد می‌کند، معضلی که مسوولان امر با توجه به ادامه خشکسالی‌ها در فلات ایران باید در این بخش بازنگری اساسی کنند تا جلوی هرگونه سوء استفاده‌های مربوط گرفته شود.

نگاهی به آمار و ارقام در چهار دهه گذشته نشان می‌دهد که تعداد چاه‌های غیرمجاز و مجاز ایران در سال ۵۷، ۶۰ هزار حلقه بوده است، اما هم اکنون ۸۰۰ تا ۹۰۰ هزار حلقه چاه در کشور وجود دارد که ۴۰ درصد از آنها غیر مجازند و از این تعداد ۳۵۰ تا ۴۰۰ هزار حلقه چاه کشاورزی غیرمجاز در کشور وجود دارد که سالانه بیش از ۱۰ میلیارد مترمکعب آب با این چاه‌ها مصرف می‌شود.

این اعداد با احتساب کاهش چشمگیر نزولات آسمانی حاکیست که وضعیت آب‌های زیرزمینی طی این ۴۰ سال به شدت افت کرده و این روند در دهه گذشته به دلیل افزایش خشکسالی‌ها بیشتر شده است.

کارشناسان امر معتقدند که استحصال بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی با حفر چاه‌های مجاز و غیرمجاز از جمله دلایلی است که باعث شده منابع آب زیرزمینی بشدت کاهش یابد، زمین در بسیاری نقاط فرو بنشیند و تنش ناشی از کمبود آب گریبانگیر بسیاری از نقاط کشور از جمله استان اصفهان شود که نمونه بارز آن خشک شدن زاینده رود و تالاب و گاوخونی به عنوان دو عرصه آبی و مهم کشور است.

باید همواره بر این موضوع کلیدی تاکید کرد که منابع آب زیرزمینی یکی از منابع مهم کشور است و حفظ آن از وظایف وزارت نیرو است، ولی انجام این وظیفه عزم ملی در سطح حاکمیت را می‌طلبد. از طرفی پراکنش منابع مذکور شامل چاه‌ها، چشمه‌ها و قنوات در سطح کشور، خشکسالی و تغییرات

اقلیمی، افزایش جمعیت، افزایش نیاز به آب و سیاست‌های ناکارآمد توسعه و اشتغال بدون انجام مطالعات آمایش سرزمین باعث سوق اشتغال به سمت استفاده از منابع آب زیرزمینی، افزایش فشار بر منابع مذکور و وضعیت نامتعادل کنونی در آبخوان‌های کشور شده است.

مضاف بر این، تشدید افت سطح آب و کسری مخزن آبخوان‌ها ممنوعیت ۳۸۸ محدوده از ۶۰۹ محدوده مطالعاتی کشور را بدنبال داشته و روند فزاینده بهره‌برداری بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی با راندمان‌های بسیار پایین تر از متوسط نرخ جهانی چه در مبحث انتقال و مصرف در مزرعه و چه در تولیدات دیگر بویژه در ۱۰ سال اخیر، حکایت از ایجاد خسارت‌های سنگینی در این منابع ارزشمند دارد.

برغم اعمال محدودیت توسط وزارت نیرو برای بهره‌برداری از منابع زیرزمینی در بسیاری از محدوده‌های مطالعاتی کشور اعم از پیاده سازی نظام تخصیص آب از سال ۱۳۸۰ و ممنوع کردن حدود ۳۸۸ محدوده مطالعاتی کشور، رشد فزاینده حفر چاه‌های غیرمجاز در دهه اخیر رخ داده، بطوری که بر اساس آمار برداری سراسری دور دوم منابع آب در سال ۸۸ لغایت ۹۰، تعداد چاه‌های غیرمجاز کشور بیش از هفت میلیارد مترمکعب آب را از دل زمین بیرون کشیده اند.

از عوامل موجد افزایش تعداد چاه‌های غیرمجاز در کشور، مشارکت نکردن تمام ذینفعان در مدیریت منابع آب زیرزمینی، نبود تعامل بین سازمان‌های مرتبط، رشد کنند توسعه در سایر بخش‌ها مثل صنعت، خدمات و گردشگری و سهم اندک اشتغال در این بخش‌ها و اعمال قوانین و سیاست‌های نامناسب در بخش کشاورزی است.

در این میان، نبود قوانین بازدارنده یا مجازات متناسب با جرم، ارزان بودن بهره برداری از منابع از جمله آب زیرزمینی، تمرکز بر تامین اشتغال در بخش کشاورزی و همراهی نکردن یا بی توجهی سایر دستگاه‌ها برای کنترل و جلوگیری از حفر چاه‌های غیرمجاز و حتی تشویق و ایجاد انگیزه در متخلفان از طرف بخش مصرف کننده و اعمال سیاست‌های تشویقی نیز از مباحثی است که در افزایش تعداد چاه‌های غیرمجاز موثر بوده است.

از سوی دیگر یکی از دیگر از پیامدهای اسباب برداشت بی رویه و بی حساب و کتاب از سفره های آب زیرزمینی فرونشست زمین است، این پدیده خطرناک اگرچه می تواند در اثر سایر پدیده های طبیعی زمین شناسی مانند زمین لرزه، انحلال سنگ های گچی، نمکی یا آهکی، آب شدن یخ ها و حرکت های آرام پوسته و خروج گدازه از پوسته جامد زمین یا فعالیت های انسانی مانند معدنکاری، برداشت سیالات زیرزمینی مانند آب های زیرزمینی، نفت یا گاز ایجاد شود، اما به گفته کارشناسان، کاهش شدید سطح آب های زیرزمینی، مهمترین دلیل فرونشست زمین بویژه در ایران به شمار می رود. کاهش بارش، مدیریت نکردن مصرف آب در بخش کشاورزی، رعایت نکردن سهمیه برداشت آب توسط برخی کشاورزان و استفاده از روش های سنتی آبیاری، افزایش مصرف آب توسط صنایع و مردم موجب شده است تا بخش قابل توجهی از منابع آبی در سراسر کشور خشک شود و سطح سفره های زیرزمینی بشدت پایین بیاید، این مساله موجب شده تا حفره های تهی از منابع آبی در اثر وارد آمدن فشار طبقات فوقانی زمین فرو بریزد و پدیده فرونشست زمین در بسیاری از مناطق اتفاق بیفتد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد امروزه بیش از ۱۵۰ کشور جهان از جمله ایران با این پدیده زمین‌روبرو هستند. در ارتباط با منابع آب زیرزمینی و مباحث مربوط به آن مدیر حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای اصفهان در گفت و گو با ایرنا اظهارداشت: برداشت از آب‌های زیرزمینی در سال‌های اخیر و به صدا در آمدن زنگ خطر، وزارت نیرو را بر آن داشت که طرح تعادل بخشی سفره‌های آب زیرزمینی مشتمل بر ۱۵ طرح را در دستور کار قرار دهد که بر اساس آن ۱۳ طرح برای وزارت نیرو، یک طرح برای حوزه زمین‌شناسی و یک طرح برای جهاد کشاورزی تعریف شد که از این تعداد طرح‌هایی شامل مسدود کردن چاه‌های غیرمجاز، نصب کنتور بر روی چاه‌های مجاز و همچنین تعادل در مصرف چاه‌ها بیش از سایرین اهمیت دارد.

سید مهدی میرباقری با بیان اینکه کم شدن آب‌های زیرزمینی برای دشت‌ها خطرات جدی مانند فرونشست ایجاد می‌کند، ادامه داد: در استان اصفهان متولی ۳۵ دشت هستیم که از این تعداد هشت آزاد، ۱۸ دشت ممنوعه و ۹ دشت به صورت بحرانی هستند.

به گفته این مدیر در استان اصفهان ۴۳ هزار و ۴۰۰ چاه مجاز وجود دارد که ۳۰۷ میلیارد متر مکعب

آب را در طول یک سال از دل زمین بیرون می‌کشند، همچنین در منطقه ۱۶ هزار و ۸۰۰ چاه غیر مجاز وجود دارد که ۹ هزار و ۵۰۰ حلقه از آنها فعال است و سالانه ۴۳۲ میلیون مترمکعب آب را به صورت غیر مجاز برداشت می‌کند.

مدیر شرکت منطقه اصفهان ادامه داد: حجم کسری سالانه آب‌های زیرسطحی حدود ۶۰۲ میلیون متر مکعب است و طی ۲۰ سال گذشته بالغ بر ۱۲ میلیارد مترمکعب کسری در این وجود داشته است به این معنا که نزدیک به ۹ برابر حجم کلی سد زاینده رود از آب‌های زیرزمینی به صورت مازاد برداشت کرده‌ایم و این موضوع بسیار بغرنج است.

میرباقری با بیان اینکه سطح آب‌های زیرزمینی ۳۸ سانتی‌متر پایین رفته است، گفت: این موضوع به فرونشست زمین منجر می‌شود که بسیار جدی و خطرناک است بنابراین باید احیا و تعادل بخشی آب‌های زیرزمینی را به صورت جدی نگاه کنیم و این موضوع نیازمند همکاری بین دستگاهی و به ویژه مشارکت بیشتر و همراهی دستگاه قضائی است.

وی تصریح کرد: در هشت سال اخیر در استان پنج هزار چاه غیرمجاز مسدود شده و بر روی سه هزار و ۸۹۶ چاه کنتور آب و برق هوشمند نصب شده است.

مدیر حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای اصفهان ادامه داد: همچنین در این مدت ۷۸۱ موتور حجمی نصب شده و ۲ هزار و ۳۰۰ دستگاه غیر مجاز نیز توقیف شده است.

به گفته میرباقری در این مدت ۱۰ هزار و ۷۰۰ پروانه چاه کشاورزی نیز تعدیل شده تا میزان بهره‌برداری واقعی بر روی آنها اعمال شود، به طور کلی در این مدت ۸۴ میلیون مترمکعب آب صرفه‌جویی شده و قرار است امسال ۸۰۰ کنتور حجمی نصب و همچنین ۸۰۰ چاه غیرمجاز نیز مسدود شود، همچنین ۱۰ هزار پروانه چاه کشاورزی نیز اصلاح خواهد شد.

میرباقری با اینکه برای مسدود کردن چاه‌های غیر مجاز با موانع بسیار زیادی رو به رو هستیم گفت: افرادی که خود را صاحب این چاه‌های غیرمجاز می‌نامند برای جلوگیری از مسدود کردن آنها مقاومت می‌کنند و برای این موضوع حتی با فرماندار، نمایندگان مجلس و ائمه جمعه نیز ارتباط برقرار می‌کنند تا بلکه ما با آنها با مماشات رفتار کنیم.

وی ادامه داد: برای جبران ۱۳۰ میلیارد مترمکعبی حجم آب در کل کشور، در برنامه ششم توسعه ۱۱ میلیارد مترمکعب در نظر گرفته شده و سهم استان اصفهان سه میلیارد متر مکعب است.

این مدیر آب منطقه‌ای با اشاره به مشکلاتی که برای نصب کنترل هوشمند وجود دارد، بیان کرد: قبلاً این کنترل به صورت رایگان در بین کشاورزان توزیع می‌شد و پس از آن با قیمت ۴۰ تا ۵۰ میلیون ریال در اختیار متقاضیان قرار می‌گرفت اما هم اکنون به دلیل افزایش قیمت‌ها خرید هر یک از آنها ۱۴۰ تا ۱۵۰ میلیون ریال هزینه در بر دارد بنابراین فشاری بر روی کشاورزان می‌آید و و خرید را برای آنها مشکل می‌کند در نتیجه طرح با کندی پیش می‌رود.

مدیر حفاظت و بهره برداری شرکت آب منطقه‌ای اصفهان اظهارداشت: در سال‌های گذشته برای اجرای یک طرح آمایش سرزمینی غفلت کرده‌ایم اما باید بدانیم که با یک همت کلان در سطح حاکمیتی باید یک آمایش سرزمینی چه در بخش ملی چه بخش منطقه انجام شود.

وی بیان کرد: نگاه بخشی، استانی و جلساتی که به صورت محکمه با کاربرد ارائه عملکردها برگزار می‌شود راه به جایی نخواهد برد و در راستای حفاظت از منابع آبی و مدت مصرف باید نگاه هم افزایی و هم‌راستایی داشته باشیم و ایجاد یک باور عمومی را مدنظر قرار دهیم، زیرا مردم نظاره گر کارهای ما هستند و به هیچ عنوان تضادهای بین دستگاه‌ها نمی‌تواند راهکاری برای حل مشکلات باشد.

میرباقری افزود: مصرف بهینه آب باید با دید مسئولانه‌تر و با احساس مسئولیت نهادینه شده بین افراد گسترش یابد و در این زمینه باید از تشکلهای و سازمان‌های مردم نهاد بیش از گذشته بهره برد، همچنین استفاده از دانش و تجربیات دانشگاهیان و محققان امری ضروری و حیاتی است، نباید به این موضوع نگاه پوپولیستی داشت و درگیری‌های بین استانی را نباید به وجود آورد.

مدیر حفاظت آب منطقه‌ای اصفهان ارائه اطلاعات و آدرس‌های غلط به مردم را مشکل ساز خواند و ادامه داد: در این راستا باید وزارت نیرو، آب منطقه‌ای و آبفا به عنوان متولیان آب اظهارنظر کنند.

میرباقری خاطرنشان کرد: پاسخگو بودن، ایجاد کنترل و نظارت کافی باید در دستور کار قرار داشته باشد و این نکته را باید مدنظر قرار داد که حفاظت از منابع آبی می‌تواند در کل کشور دسترسی همگان به این مایه حیات را فراهم کند و در نگاه کلی امنیت ما و آیندگان را به همراه دارد.

آفتی به نام نگرش استانی به جای منطقه‌ای و صدور مجوز غیرموجه برای حفر چاه

عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی اصفهان در گفت و گو با ایرنا اظهار داشت: نگاه به حفظ منابع آبی و احیای زاینده رود باید چند وجهی و در ابعاد مختلف زیست محیطی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی باشد و نگاه تک بُعدی به آن سودبخش نیست.

حمیدرضا صفوی خاطرنشان کرد: قانون نگرش استانی به منابع آبی که در اسفند سال ۱۳۸۴ تصویب شد بدترین ضربه را به پیکره آب کشور زد، زیرا مرزهای سیاسی به مرزهای آبی ترجیح داده شد و بر این اساس هر استان حق خود دانست که منابع آبی را بی حساب و کتاب در استان خود استفاده کند و نگرش جامع نگرانه نداشته باشد.

وی، صدور مجوز غیراصولی حفر چاه‌ها در سال ۱۳۸۵ را به عنوان دومین تصمیم ناعاقلانه دانست که نه تنها سودی به همراه نداشت، بلکه آب‌های زیرزمینی را بشدت دستخوش استفاده غیرعقلانی کرد، ۵۰ درصد از چاه‌های کشور پس از تاریخ مزبور حفر شد که نتیجه آن کاهش شدید سفره‌های آب زیرزمینی و بروز بحران فعلی بود.

به گفته او، اقدامات پوپولیستی برخی از سردمداران که فقط برای خشنودسازی جامعه هدف و کسب رضایت مردم انجام شد، اکنون ضرر و نتایج تأسف برانگیز خود را نمایان می‌کند و دامنگیر همگان می‌شود. صفوی، توجه همزمان و جامع نگر به انرژی، آب و کشاورزی را ضروری خواند و گفت: این سه مقوله برهم تأثیر گذارند و نمی‌توان از یکی برای حفظ دیگری چشم پوشی کرد.

این محقق آب تصریح کرد: نگاه به حفظ منابع آبی و احیای زاینده رود باید چند وجهی و در ابعاد مختلف زیست محیطی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی باشد و نگاه تک بُعدی به آن سودبخش نیست.

استاد دانشکده عمران دانشگاه صنعتی اصفهان ادامه داد: تمام نگاه‌ها در موضوع خشکسالی زاینده رود به انسان معطوف شده است برای مثال گفته می‌شود که خشکی این رودخانه و تالاب گاوخونی باعث انتشار ریزگردهایی می‌شود که برای شهروندان ضرر دارد، در همین دیدگاه نیز دوباره فقط انسان لحاظ شده و به سایر اجزای محیط زیست توجهی نشده است.

این پژوهشگر منابع آبی اضافه کرد: ریزگردها ممکن است عامل بروز مشکلاتی برای مردم باشد، اما

پیش از آن بسیاری از گونه‌های جانوری و گیاهانی که حق زیستن داشته‌اند به دلیل بی توجهی انسان و اینکه فقط خود را محور قرار می‌دهد، تلف شده‌اند.

عضو هیأت علمی دانشکده عمران دانشگاه صنعتی اصفهان خاطرنشان کرد: آیا آبی که کشاورزان به صورت غیرقانونی مورد استفاده قرار می‌دهند سبب تولید ثروت برای آنان شده یا صنایع ما توانسته‌اند با استفاده از آب زاینده رود به صناعی پیشرو و کارآمد تبدیل شوند، به طور حتم جواب این پرسش‌ها منفی است.

صفوی با بیان اینکه نظام پرداخت یارانه در انرژی و آب سبب بی‌مبالاتی مصرف‌کنندگان شده است، گفت: وقتی به کشاورز آب و برق را به نرخ کمتر از قیمت اصلی می‌دهند، به طور قطع آن را دلسوزانه مصرف نمی‌کند و شکل‌گیری کشت غیراصولی، سستی، غیر کارآمد و با هدررفت بالا را در پی دارد.

تاکید بر مشارکت تمام دستگاه‌ها برای برخورد با چاه‌های غیر مجاز

برای توقف کار چاه‌های غیر مجاز و جلوگیری از حفر چاه‌های مشابه جدید هیچ چیز به اندازه همت جمعی تمام دستگاه‌های مرتبط با این موضوع و مهم از آن حمایت قانون‌کارساز نیست، باتوجه به بخشنامه دادستانی کل کشور در خصوص انسداد چاه‌های غیرمجاز آبی و نظر به اینکه تداوم وجود این چاه‌ها در کنار پدیده خشکسالی، ضربه مهلکی به سفره‌های آب زیرزمینی خواهد زد، پیگیری این موضوع باید بطور جدی در دستور کار نهادهای قضایی دادگستری و دادستانی باشد. باید به این نکته واقف شویم که انسداد چاه‌های غیر مجاز دارای منفعت عمومی است و در صورت عدم جلوگیری از برداشت آب از این چاه‌ها، سطح آب‌های زیرزمینی کاهش می‌یابد و به مرور شاهد از دست رفتن اندوخته‌های این موهبت الهی خواهیم بود.

میزان بارش های کشور نسبت به ماه گذشته ۴.۷ میلیمتر رشد داشت - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۸/۰۵/۰۷

تهران- ایرنا- میزان بارش های کشور در سال آبی جاری و در بازه زمانی ۶ تیرماه گذشته با ۱۰۰ درصد رشد به ۳۳۳.۱ میلیمتر رسیده بود و این رقم در روز ۶ مردادماه با ۴.۷ میلیمتر به ۳۳۷.۸ رسیده که نشان از کاهش بارندگی ها است.

میزان بارندگی های کشور در سال آبی جاری و در روز ۶ تیرماه نسبت به مدت مشابه پارسال با بارش ۱۶۶.۷ میلیمتری از رشدی ۱۰۰ درصدی برخوردار بوده، این درحالی است که براساس تازه ترین آمار منتشره از سوی شرکت مدیریت منابع آب ایران میزان بارش ها در روز ۶ مردادماه ۴.۷ میلیمتر رشد داشته که بیانگر کاهش بارندگی و افزایش خشکی منابع آبی است.

میزان بارش های ۶ مردادماه نسبت به روز مشابه پارسال که ۱۶۷.۶ میلیمتر بود، از رشدی ۱۰۲ درصدی برخوردار شده است.

وضعیت بارش ها در ۶ حوضه آبریز اصلی

میانگین حجم بارندگی ها در حوضه دریای خزر در سال آبی جاری (مهرماه ۱۳۹۷ تا ۶ مردادماه ۹۸) ۵۳۶.۸ میلیمتر گزارش شده، این درحالی است که این حوضه آبریز کشور در مدت مشابه پارسال ۳۷۶.۸ میلیمتر بارندگی داشت .

میانگین حجم بارش ها در حوضه خلیج فارس و دریای عمان ۵۳۴.۵ میلیمتر بود که نسبت به میانگین سال آبی پارسال (۲۱۱.۷ میلی متر) از ۱۵۲ درصد رشد برخوردار بوده و نسبت به میانگین دوره ۵۰ ساله (۳۵۸.۴) رشد ۴۹ درصدی دارد.

میانگین حجم بارش‌ها در حوضه دریاچه ارومیه نیز در سال آبی جاری ۴۹۱ میلیمتر بود که نسبت به میانگین دوره مشابه پارسال (۴۰۷.۲) حدود ۲۱ درصد رشد و نسبت به میانگین دوره ۵۰ ساله (۳۳۴.۷) دارای رشد ۴۷ درصدی است.

حجم بارش‌های حوضه قره قوم نیز ۳۱۰.۲ میلیمتر اعلام شد که نسبت به میانگین دوره مشابه پارسال (۱۴۲.۱) ۱۱۸ درصد رشد کرد و نسبت به دوره ۵۰ ساله (۲۱۸.۴) رشد ۴۲ درصدی داشت.

حجم بارش‌ها در سال آبی جاری در حوضه فلات مرکزی ایران نیز ۲۱۳.۴ میلیمتر بود که نسبت به دوره مشابه در سال آبی پارسال (۱۰۲.۷) حدود ۱۰۸ درصد رشد یافت و علاوه بر این در دوره درازمدت این حوضه ۱۶۰.۹ میلیمتر بارش، رشد ۳۳ درصدی داشت.

بر اساس این گزارش، حجم بارش‌ها در حوضه مرزی شرق ۱۲۰.۳ میلیمتر بود که نسبت به دوره مشابه پارسال (۴۰.۴) ۱۹۸ درصد رشد کرد و نسبت به میانگین دوره ۵۰ ساله ۱۵ درصد بیشتر شد.

یک مقام مسوول اعلام کرد: ۴۰۵ دشت در وضعیت ممنوعه/کسری آب زیرزمینی با یک سال

جبران نمی شود - خبرگزاری مهر مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۸

مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی با تاکید بر اینکه ۴۰۵ دشت ایران دارای وضعیت ممنوعه هستند، گفت: در میان ۴۰۵ دشت ممنوعه کشور ۱۳۵ دشت دارای شرایط حادثری قرار دارند.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل وزارت نیرو، محمدعلی مصطفوی، با تاکید بر اینکه از میان ۶۰۹ دشت کشور هم اکنون ۴۰۵ دشت دارای وضعیت ممنوعه هستند، گفت: بر اساس ماده چهار قانون توزیع عادلانه آب در این مناطق میان تخلیه و تغذیه دشت توازن برقرار نیست و میزان بهره‌برداری بیشتر از پتانسیل موجود است.

مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی شرکت مدیریت منابع آب ایران، با تاکید

بر اینکه بیش از ۹۰ درصد پتانسیل منابع آب زیرزمینی کشور در دشت‌های ممنوعه قرار گرفته است، ادامه داد: در میان ۴۰۵ دشت ممنوعه کشور حدود ۱۳۵ دشت دارای شرایط حادثری بوده که با افت ذخایر، تغییر کیفی و فرونشست زمین مواجه هستند و به عنوان دشت ممنوعه شناخته می‌شوند.

مصطفوی با اشاره به اینکه میزان کسری مخازن آب‌های زیرزمینی کشور از آستانه تحمل آبخوان‌ها فراتر رفته است، افزود: در حال حاضر میزان کسری مخازن آب زیرزمینی به عنوان منابع حیاتی برای حفظ تمدن ایران به بیش از ۱۳۰ میلیارد مترمکعب رسیده است که تنها حدود ۱۱۰ میلیارد مترمکعب از این رقم مربوط به ۲۰ سال اخیر است.

وی با تاکید بر اینکه کسری مخازن آب‌های زیرزمینی با یک سال بارندگی مناسب جبران نخواهد شد، گفت: مطمئناً بایستی در نوع رفتار و نگاهمان نسبت به آب‌های زیرزمینی و همچنین اصلاح نوع بهره‌برداری و مصرف این منابع تغییر جدی داشته باشیم تا بتوانیم صدمات وارده شده به منابع آب زیرزمینی را جبران کنیم.

در گفتگو با مهر مطرح شد؛ گرای غلط درباره مدیریت تر و خشکسالی - خبرگزاری مهر مورخ

۱۳۹۸/۰۵/۰۸

یک کارشناس حوزه آب گفت: برای مشخص شدن کیفیت عملکرد در رویارویی با ترسالی یا خشکسالی نمی توان صرفاً بر اعداد و ارقام متوسط کشور تکیه کرد.

سید جلال‌الدین میرنظامی، کارشناس حوزه سیاستگذاری آب و مدیر برنامه آب و توسعه پژوهشکده سیاستگذاری دانشگاه صنعتی شریف در گفتگو با خبرنگار مهر با اشاره به حضور اخیر رضا اردکانیان، وزیر نیرو در مجلس و توضیحات وی در رابطه با مدیریت شدن خشک ترین و تر ترین سال های آبی توسط این وزارتخانه، گفت: این عبارت وزیر نیرو در حقیقت همانند بسیاری از سازمان های دیگر سرپوشی برای عملکرد ضعیف است. این عبارت نشان نمی دهد که برای مدیریت خشک یا تر سالی در حقیقت چه اقداماتی انجام شده و چه اقداماتی انجام نشده است. به نظر می رسد در این پاسخ وزیر نیرو، مقوله خشکسالی و ترسالی از معنای اصلی خود فاصله گرفته است.

وی افزود: در مشخص شدن نحوه عملکرد در رویارویی با ترسالی یا خشکسالی، نمی توان صرفاً بر اعداد و ارقام متوسط کشور تکیه کرد و باید بُعد مکان را نیز مد نظر داشت. چنانچه میزان بارندگی در استان های مختلف ایران در سال های مختلف می تواند متفاوت باشد. به طور مثال در استان آذربایجان در سال گذشته آبی (۹۶-۹۷) که به گفته وزیر نیرو خشک ترین سال ۵۰ سال اخیر بود، مشکل بارندگی نداشتیم و حتی نسبت به آمار بلندمدت، وضعیت ترسالی برقرار بود.

معیارهای مختلف را در نظر بگیریم

وی اظهار داشت: برای بررسی مقولاتی نظیر خشکسالی یا ترسالی لازم است تا معیارهای مختلفی

بررسی شوند؛ این الگوی کلی گویی درباره مدیریت کردن، مشابه کلی گویی درباره سوءمدیریت است که آخرکار مشخص نمی شود چه کاری را چه کسی باید انجام می داد که نداده یا چه کارهای اشتباهی توسط چه کسانی انجام شده است.

میرنظامی با بیان اینکه طبق اطلاعات منتشر شده از سوی شرکت مدیریت منابع آب ایران، در سال آبی ۸۶-۸۷ بارندگی بالغ بر ۱۴۰ میلیمتر بوده، گفت: این در حالی است که در سال آبی ۹۶-۹۷ بارندگی ۱۷۰ میلیمتر بوده است که با در نظر گرفتن این میزان بارندگی، جمله وزیر نیرو مبنی بر اینکه سال آبی گذشته خشک ترین سال ۵۰ سال اخیر بوده، اساساً غلط است. از سویی دیگر در رابطه با موضوع ترسالی و اینکه آیا واقعاً ترسالی امسال، در ۵۰ سال گذشته بی سابقه است یا خیر، بر پایه اطلاعات موجود، در سال آبی ۷۱-۷۲ شاهد ۳۵۰ میلیمتر بارندگی بودیم و در سال ۷۴-۷۵ نیز حدود ۳۴۰ میلیمتر بارندگی داشته ایم.

وی تصریح کرد: باید از وزیر نیرو پرسید آیا آنچه سال گذشته در اعتراضات زاینده رود و کازرون اتفاق افتاد بیانگر موفقیت است؟ یا همینطور تزریق آب بی کیفیت از چاه های ضرب العجلی به شبکه آب شرب اصفهان نشانی از موفقیت است یا تلفات گسترده ای که در سیلاب های فروردین ماه امسال در نتیجه عدم رعایت حریم رودخانه ها و مسیل ها رخ داد، نشان از مدیریت است؟ آنچه در کرخه اتفاق افتاد، اگرچه با مدیریت سدها تا حدی تخفیف یافت، اما در عمل به جهت تصرف و فعالیت های حاشیه رودخانه، به یک فاجعه بزرگ تبدیل شد. البته منظور این نیست که اینها تقصیر یک نفر است، اما مسأله مهم این هست که با این الگوی پاسخگویی، مسأله نماینده مجلس پرسشگر به یک مسأله پیش پا افتاده و از پیش حل شده مبدل شده است.

اول مهر تا ساعت ۱۸:۳۰ روز ۳ مرداد سال آبی ۹۷-۹۸							
حوضه های اصلی (درجه یک)			بارش تجمعی از ابتدای سال آبی تا کنون از اول مهر تا ۳ مرداد (میلیمتر)			درصد اختلاف بارندگی سال آبی جاری با	
			سال آبی ۹۷-۹۸	سال آبی ۹۶-۹۷	میانگین ۱۱ ساله *	میانگین ۵ ساله	سال آبی گذشته
دریای خزر	۵۳۶.۳	۳۷۶.۷	۳۸۳.۹	۳۸۷.۴	۴۲	۴۰	۳۸
خلیج فارس و دریای عمان	۵۳۴.۲	۲۱۱.۷	۲۸۵.۹	۳۵۸.۲	۱۵۲	۸۷	۴۹
دریاچه ارومیه	۴۹۱	۴۰۷.۱	۳۲۰.۵	۳۳۴.۵	۲۱	۵۳	۴۷
فلات مرکزی	۲۱۳.۴	۱۰۲.۷	۱۳۶.۱	۱۶۰.۷	۱۰۸	۵۷	۳۳
مرزی شرق	۱۲۰.۳	۴۰.۴	۸۳.۴	۱۰۴.۸	۱۹۸	۴۴	۱۵
قره‌قروم	۳۱۰.۲	۱۴۲.۱	۱۸۱.۹	۲۱۸.۳	۱۱۸	۷۱	۴۲
کل کشور	۳۳۷.۶	۱۶۷.۶	۲۰۵.۷	۲۴۰.۳	۱۰۱	۶۴	۴۱

اول مهر تا ساعت ۱۸:۳۰ روز ۳۱ شهریور سال آبی ۸۷-۸۸							
حوضه های اصلی (درجه یک)			بارش تجمعی از ابتدای سال آبی تا کنون از اول مهر تا ۳۱ شهریور (میلیمتر)			درصد اختلاف بارندگی سال آبی جاری با	
			سال آبی ۸۷-۸۸	سال آبی ۸۶-۸۷	میانگین ۱۱ ساله *	میانگین ۴۰ ساله	سال آبی گذشته
دریای خزر	۴۳۸.۱	۳۰۵.۷	۴۱۳	۴۲۶.۸	۴۳	۶	۳
خلیج فارس و دریای عمان	۲۳۵.۲	۱۹۸.۲	۳۴۵.۲	۳۷۸.۴	۱۹	-۳۲	-۳۸
دریاچه ارومیه	۳۱۲.۱	۱۹۵.۴	۳۰۰.۱	۳۴۱.۳	۶۰	۴	-۹
فلات مرکزی	۱۵۸.۳	۸۹.۱	۱۵۷.۲	۱۶۸.۵	۷۸	۱	-۶
مرزی شرق	۱۱۴.۵	۶۵.۷	۹۳.۲	۱۱۲.۶	۷۴	۲۳	۲
قره‌قروم	۲۳۷	۱۰۶.۱	۱۹۲.۹	۲۲۷.۵	۱۲۳	۲۳	۴
کل کشور	۲۱۲.۸	۱۴۳.۳	۲۳۵.۳	۲۵۴.۸	۴۸	-۱۰	-۱۶

الگوی مدیریتی چه تفاوتی کرده است؟

این کارشناس حوزه آب تصریح کرد: آنچه باید از وزیر نیرو پرسید این است که فرق الگوی مدیریتی شما با دوره های مشابهی که کم بارشی یا پربارشی را تجربه کردیم چه بوده؟ آنچه در دوره های قبل برای تأمین نیازهای شرب، محیط زیست، کشاورزی و صنعت در شرایط خشکسالی انجام می شد، با آنچه در دوره وزارت شما انجام شده چه فرقی دارد؟ و همینطور آنچه در دوره ترسالی برای جلوگیری از خسارات مالی و جانی انجام می شد در این دوره چه تفاوتی داشته است؟

میرنظامی سوال نمایندگان مجلس در رابطه با بکارگیری توان علمی و عملی، را سوالی گنگ و کلی دانست که موجب پاسخ کلی می شود و عنوان داشت: ما متأسفانه در زمینه نیروی انسانی دچار چالش بزرگی هستیم. در بخش مدیریت مقوله آب تخصص های گسترده ای را نیاز داریم که فعلاً نه دانشگاه و نه فضای اجرایی آب توان پاسخ به این نیاز را ندارند. اینکه در پاسخ به این سوال نماینده، این مسائل شفاف نشود و از کلی گویی استفاده شود، به معنای آن خواهد بود که مسأله به صورت دست نخورده باقی گذاشته شده است.

وی معتقد است دانشگاه ها در زمینه تربیت نیروی انسانی ماهر در زمینه مدیریت آب، عملکرد قابل قبولی نداشته و بر ظرفیت های فنی مهندسی در زمینه آب متمرکز شده اند. حال آنکه لازم بود در پاسخ به این سوال نماینده، به دانشگاه ها و نظام آموزش عالی کشور نهیب زد. فضای اجرایی هم به دلیل اشتغال و سرگرم بودن به پروژه های عمرانی و ساخت و ساز جایی برای ایجاد و تقویت ظرفیت های انسانی مورد نیاز نگذاشته است. در حوزه حقوق آب، اقتصاد آب و سیاست گذاری های کلان آب نیروی انسانی تربیت نکردیم.

فراخوان عمومی راهگشای حضور مدیران شایسته؟

این کارشناس حوزه آب افزود: اینکه وزیر نیرو معتقد است فراخوان عمومی جذب مدیران، موجب کارآمدی شده است، چقدر می تواند بر حل مشکل نیروی متخصص تاثیرگذار باشد؟ از جنبه ای می تواند مفید واقع شود تا فرصت حضور برای همه وجود داشته باشد. اما میزان تاثیرگذاری این الگو را باید از کارشناسان پرس و جو کرد تا دید چه میزان این روش موجب حضور مدیران کارآمد شده است. زمانی می توانستیم مدعی شویم که سیستم بر اساس شایسته سالاری مدیریت می شود، که کارشناسان تایید کنند حضور فلان مدیر باعث شده تا انگیزه هایشان دو چندان شود و شاهد این هستند که دیگر مسائل با نگاهی بلندمدت و فارغ از منافع فردی و گروهی پیگیری می شود.

میرنظامی با اشاره به اینکه کارشناسان باید احساس کنند با مدیر جدید، فرصت هایی برای اظهارنظر کارشناسانه یافته اند که پیش از آن نداشتند، توضیح داد: البته این را هم نباید نادیده گرفت که تا زمانی که هدف سازمان اساساً اجرای چند پروژه عمرانی خاص، یا کسب رضایت افراد خاص است و نیت شفافی برای برنامه ریزی بلند مدت مشاهده نمی شود، نمی توان انتظار داشت که یک مدیر هم بتواند کار خارق العاده ای انجام دهد. بنابراین انتهای این بحث، به ابعاد بسیار کلانی می رسیم و تا زمانی که نتوان برای این چالش اقدامی جدی انجام داد، به نظر می رسد توقع داشتن از فرایند فراخوان عمومی برای حل مسأله نیروی انسانی توقع زیاد از حدی باشد.

مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی: بارندگی‌ها کسری مخازن آب‌های زیرزمینی را جبران نکرد - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۸

تهران- ایرنا- مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی با اشاره به بارندگی‌های امسال گفت: به رغم این بارش‌ها هنوز کسری مخازن آب‌های زیرزمینی جبران نشده است. به گزارش روز سه‌شنبه پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو، محمدعلی مصطفوی افزود: در حال حاضر میزان کسری مخازن آب زیرزمینی به عنوان منابع حیاتی برای حفظ تمدن ایران به بیش از ۱۳۰ میلیارد مترمکعب رسیده است که فقط حدود ۱۱۰ میلیارد مترمکعب از این رقم مربوط به ۲۰ سال اخیر است.

وی ادامه داد: میزان کسری مخازن آب‌های زیرزمینی کشور از آستانه تحمل آبخوان‌ها فراتر رفته است.

مصطفوی گفت: بایستی در نوع رفتار و نگاهمان نسبت به آب‌های زیرزمینی و همچنین اصلاح نوع بهره‌برداری و مصرف این منابع تغییر جدی داشته باشیم تا بتوان صدمات وارده شده به منابع آب زیرزمینی را جبران کرد.

وی با تاکید بر اینکه از میان ۶۰۹ دشت کشور هم اکنون ۴۰۵ دشت دارای وضعیت ممنوعه هستند، خاطرنشان ساخت: بر اساس ماده چهار قانون توزیع عادلانه آب در این مناطق میان تخلیه و تغذیه دشت توازن برقرار نیست و میزان بهره‌برداری بیشتر از پتانسیل موجود است.

مصطفوی ادامه داد: در میان ۴۰۵ دشت ممنوعه کشور ۱۳۵ دشت دارای شرایط حادثری هستند که با افت ذخایر آب، تغییر کیفی و فرونشست زمین مواجه هستند و به عنوان دشت ممنوعه شناخته می‌شوند.

مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی شرکت مدیریت منابع آب ایران افزود: اکنون بیش از ۹۰ درصد پتانسیل منابع آب زیرزمینی کشور در دشت‌های ممنوعه قرار گرفته است.

در گفتگو با مهر مطرح شد؛ گرای غلط درباره مدیریت تر و خشکسالی - خبرگزاری مهر مورخ

۱۳۹۸/۰۵/۰۸

یک کارشناس حوزه آب گفت: برای مشخص شدن کیفیت عملکرد در رویارویی با ترسالی یا خشکسالی نمی توان صرفاً بر اعداد و ارقام متوسط کشور تکیه کرد.

سید جلال‌الدین میرنظامی، کارشناس حوزه سیاستگذاری آب و مدیر برنامه آب و توسعه پژوهشکده سیاستگذاری دانشگاه صنعتی شریف در گفتگو با خبرنگار مهر با اشاره به حضور اخیر رضا اردکانیان، وزیر نیرو در مجلس و توضیحات وی در رابطه با مدیریت شدن خشک ترین و تر ترین سال های آبی توسط این وزارتخانه، گفت: این عبارت وزیر نیرو در حقیقت همانند بسیاری از سازمان های دیگر سرپوشی برای عملکرد ضعیف است. این عبارت نشان نمی دهد که برای مدیریت خشک یا تر سالی در حقیقت چه اقداماتی انجام شده و چه اقداماتی انجام نشده است. به نظر می رسد در این پاسخ وزیر نیرو، مقوله خشکسالی و ترسالی از معنای اصلی خود فاصله گرفته است.

وی افزود: در مشخص شدن نحوه عملکرد در رویارویی با ترسالی یا خشکسالی، نمی توان صرفاً بر اعداد و ارقام متوسط کشور تکیه کرد و باید بُعد مکان را نیز مد نظر داشت. چنانچه میزان بارندگی در استان های مختلف ایران در سال های مختلف می تواند متفاوت باشد. به طور مثال در استان آذربایجان در سال گذشته آبی (۹۶-۹۷) که به گفته وزیر نیرو خشک ترین سال ۵۰ سال اخیر بود، مشکل بارندگی نداشتیم و حتی نسبت به آمار بلندمدت، وضعیت ترسالی برقرار بود.

معیارهای مختلف را در نظر بگیریم

وی اظهار داشت: برای بررسی مقولاتی نظیر خشکسالی یا ترسالی لازم است تا معیارهای مختلفی

بررسی شوند؛ این الگوی کلی گویی درباره مدیریت کردن، مشابه کلی گویی درباره سوءمدیریت است که آخرکار مشخص نمی شود چه کاری را چه کسی باید انجام می داد که نداده یا چه کارهای اشتباهی توسط چه کسانی انجام شده است.

میرنظامی با بیان اینکه طبق اطلاعات منتشر شده از سوی شرکت مدیریت منابع آب ایران، در سال آبی ۸۶-۸۷ بارندگی بالغ بر ۱۴۰ میلیمتر بوده، گفت: این در حالی است که در سال آبی ۹۶-۹۷ بارندگی ۱۷۰ میلیمتر بوده است که با در نظر گرفتن این میزان بارندگی، جمله وزیر نیرو مبنی بر اینکه سال آبی گذشته خشک ترین سال ۵۰ سال اخیر بوده، اساساً غلط است. از سویی دیگر در رابطه با موضوع ترسالی و اینکه آیا واقعاً ترسالی امسال، در ۵۰ سال گذشته بی سابقه است یا خیر، بر پایه اطلاعات موجود، در سال آبی ۷۱-۷۲ شاهد ۳۵۰ میلیمتر بارندگی بودیم و در سال ۷۴-۷۵ نیز حدود ۳۴۰ میلیمتر بارندگی داشته ایم.

وی تصریح کرد: باید از وزیر نیرو پرسید آیا آنچه سال گذشته در اعتراضات زاینده رود و کازرون اتفاق افتاد بیانگر موفقیت است؟ یا همینطور تزریق آب بی کیفیت از چاه های ضرب العجلی به شبکه آب شرب اصفهان نشانی از موفقیت است یا تلفات گسترده ای که در سیلاب های فروردین ماه امسال در نتیجه عدم رعایت حریم رودخانه ها و مسیل ها رخ داد، نشان از مدیریت است؟ آنچه در کرخه اتفاق افتاد، اگرچه با مدیریت سدها تا حدی تخفیف یافت، اما در عمل به جهت تصرف و فعالیت های حاشیه رودخانه، به یک فاجعه بزرگ تبدیل شد. البته منظور این نیست که اینها تقصیر یک نفر است، اما مسأله مهم این هست که با این الگوی پاسخگویی، مسأله نماینده مجلس پرسشگر به یک مسأله پیش پا افتاده و از پیش حل شده مبدل شده است.

الگوی مدیریتی چه تفاوتی کرده است؟

این کارشناس حوزه آب تصریح کرد: آنچه باید از وزیر نیرو پرسید این است که فرق الگوی مدیریتی

شما با دوره های مشابهی که کم بارشی یا پربارشی را تجربه کردیم چه بوده؟ آنچه در دوره های قبل برای تأمین نیازهای شرب، محیط زیست، کشاورزی و صنعت در شرایط خشکسالی انجام می شد، با آنچه در دوره وزارت شما انجام شده چه فرقی دارد؟ و همینطور آنچه در دوره ترسالی برای جلوگیری از خسارات مالی و جانی انجام می شد در این دوره چه تفاوتی داشته است؟

میرنظامی سوال نمایندگان مجلس در رابطه با بکارگیری توان علمی و عملی، را سوالی گنگ و کلی دانست که موجب پاسخ کلی می شود و عنوان داشت: ما متأسفانه در زمینه نیروی انسانی دچار چالش بزرگی هستیم. در بخش مدیریت مقوله آب تخصص های گسترده ای را نیاز داریم که فعلاً نه دانشگاه و نه فضای اجرایی آب توان پاسخ به این نیاز را ندارند. اینکه در پاسخ به این سوال نماینده، این مسائل شفاف نشود و از کلی گویی استفاده شود، به معنای آن خواهد بود که مسأله به صورت دست نخورده باقی گذاشته شده است.

وی معتقد است دانشگاه ها در زمینه تربیت نیروی انسانی ماهر در زمینه مدیریت آب، عملکرد قابل قبولی نداشته و برطرفیت های فنی مهندسی در زمینه آب متمرکز شده اند. حال آنکه لازم بود در پاسخ به این سوال نماینده، به دانشگاه ها و نظام آموزش عالی کشور نهیب زد. فضای اجرایی هم به دلیل اشتغال و سرگرم بودن به پروژه های عمرانی و ساخت و ساز جایی برای ایجاد و تقویت ظرفیت های انسانی موردنیاز نگذاشته است. در حوزه حقوق آب، اقتصاد آب و سیاست گذاری های کلان آب نیروی انسانی تربیت نکردیم.

فراخوان عمومی راهگشای حضور مدیران شایسته؟

این کارشناس حوزه آب افزود: اینکه وزیر نیرو معتقد است فراخوان عمومی جذب مدیران، موجب کارآمدی شده است، چقدر می تواند بر حل مشکل نیروی متخصص تاثیرگذار باشد؟ از جنبه ای می

تواند مفید واقع شود تا فرصت حضور برای همه وجود داشته باشد. اما میزان تاثیرگذاری این الگو را باید از کارشناسان پرس و جو کرد تا دید چه میزان این روش موجب حضور مدیران کارآمد شده است. زمانی می توانستیم مدعی شویم که سیستم بر اساس شایسته سالاری مدیریت می شود، که کارشناسان تایید کنند حضور فلان مدیر باعث شده تا انگیزه هایشان دو چندان شود و شاهد این هستند که دیگر مسائل با نگاهی بلندمدت و فارغ از منافع فردی و گروهی پیگیری می شود.

میرنظامی با اشاره به اینکه کارشناسان باید احساس کنند با مدیر جدید، فرصت هایی برای اظهارنظر کارشناسانه یافته اند که پیش از آن نداشتند، توضیح داد: البته این را هم نباید نادیده گرفت که تا زمانی که هدف سازمان اساساً اجرای چند پروژه عمرانی خاص، یا کسب رضایت افراد خاص است و نیت شفافی برای برنامه ریزی بلند مدت مشاهده نمی شود، نمی توان انتظار داشت که یک مدیر هم بتواند کار خارق العاده ای انجام دهد. بنابراین انتهای این بحث، به ابعاد بسیار کلانی می رسیم و تا زمانی که نتوان برای این چالش اقدامی جدی انجام داد، به نظر می رسد توقع داشتن از فرایند فراخوان عمومی برای حل مسأله نیروی انسانی توقع زیاد از حدی باشد.

یک مقام مسوول اعلام کرد: ۴۰۵ دشت در وضعیت ممنوعه/کسری آب زیرزمینی با یک سال

جبران نمی شود - خبرگزاری مهر مورخ ۱۳۹۸/۰۹/۰۸

مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی با تاکید بر اینکه ۴۰۵ دشت ایران دارای وضعیت ممنوعه هستند، گفت: در میان ۴۰۵ دشت ممنوعه کشور ۱۳۵ دشت دارای شرایط حادثری قرار دارند.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل وزارت نیرو، محمدعلی مصطفوی، با تاکید بر اینکه از میان ۶۰۹ دشت کشور هم اکنون ۴۰۵ دشت دارای وضعیت ممنوعه هستند، گفت: بر اساس ماده چهار قانون توزیع عادلانه آب در این مناطق میان تخلیه و تغذیه دشت توازن برقرار نیست و میزان بهره‌برداری بیشتر از پتانسیل موجود است.

مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی شرکت مدیریت منابع آب ایران، با تاکید

بر اینکه بیش از ۹۰ درصد پتانسیل منابع آب زیرزمینی کشور در دشت‌های ممنوعه قرار گرفته است، ادامه داد: در میان ۴۰۵ دشت ممنوعه کشور حدود ۱۳۵ دشت دارای شرایط حادثری بوده که با افت ذخایر، تغییر کیفی و فرونشست زمین مواجه هستند و به عنوان دشت ممنوعه شناخته می‌شوند.

مصطفوی با اشاره به اینکه میزان کسری مخازن آب‌های زیرزمینی کشور از آستانه تحمل آبخوان‌ها فراتر رفته است، افزود: در حال حاضر میزان کسری مخازن آب زیرزمینی به عنوان منابع حیاتی برای حفظ تمدن ایران به بیش از ۱۳۰ میلیارد مترمکعب رسیده است که تنها حدود ۱۱۰ میلیارد مترمکعب از این رقم مربوط به ۲۰ سال اخیر است.

وی با تاکید بر اینکه کسری مخازن آب‌های زیرزمینی با یک سال بارندگی مناسب جبران نخواهد شد، گفت: مطمئناً بایستی در نوع رفتار و نگاهمان نسبت به آب‌های زیرزمینی و همچنین اصلاح نوع بهره‌برداری و مصرف این منابع تغییر جدی داشته باشیم تا بتوانیم صدمات وارده شده به منابع آب زیرزمینی را جبران کنیم.

پایتخت طلای سبز خشک می شود؛ آخرین نفس های صنعت پسته در کرمان/ سونامی

خشکسالی و سکوت مسئولان - خبرگزاری مهر مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۹

کرمان - سونامی خشکسالی و بی آبی در کرمان ارزاورترین صنعت استان کرمان که انحصار تولید پسته جهان را در اختیار ایران قرار داده بود را در معرض خطر جدی قرار داده است.

خبرگزاری مهر - گروه استان ها: سکوت تنها گزینه مسئولان در مقابل خشکسالی در بزرگترین استان کشور است، توقف طرح های انتقال آب به کرمان در حالی روی داده است که هیچ طرح جایگزینی برای تامین آب کشاورزی استان کرمان وجود ندارد.

سالها توهم انتقال آب از سرچشمه های زاینده رود به باغ های پسته استان کرمان باعث شد انتقادهای فراوانی بر صنعت پسته استان کرمان وارد شود، صنعتی که یک میلیون اشتغال در جنوب شرق کشور ایجاد کرده و سالانه ۱.۵ میلیارد دلار ارز وارد کشور می کند.

آینده ای که سال های گذشته هشدارش را می دادیم از راه رسیده و بازارهای پسته ایران حتی در کشورهای همسایه در چنگ رقیبان افتاده است

رفسنجان در دهه گذشته بدون شک پایتخت پسته جهان بود اما در حالی هشدار خشکسالی و آینده ناخوشایند پسته از سوی مسئولان در دهه های گذشته شنیده نشد که در همین ایام آمریکا، ترکیه و حتی یونان سرمایه گذاریهای زیادی در خصوص توسعه باغهای پسته و انتقال نهالهای پسته به این کشورها کردند.

اما حالا آینده ای که سالهای گذشته هشدارش را می دادیم از راه رسیده است. بازارهای پسته ایران حتی در کشورهای همسایه در چنگ رقیبان تجاری افتاده است و ناگوار تر اینکه کرمان دیگر مکان مناسبی برای تولید پسته نیست هر سال از وسعت زیر کشت و تولید کاسته می شود و بازار جهانی

در چنگ رقیبان قرار می گیرد.

سالها برداشت آب از منابع آب زیر زمینی استان موجب شده است دیگر آبی برای کشاورزی وجود نداشته باشد و یا کیفیت آب به شدت کاهش یابد.

تا همین چند ماه قبل وقتی صحبت از تولید پسته در آمریکا می شد برخی از مسئولان می گفتند چون طعم پسته کرمان خاص است و مشتریهای دائمی دارد آمریکا نمیتواند با پسته ایران رقابت کند اما حالا همین افراد می گویند تولید پسته در کرمان دیگر صرفه اقتصادی ندارد و باید برای حفظ ظرفیت های بازار طی دهه آینده باغهای پسته استان کرمان رفته رفته به استانهای دیگر منتقل شود. البته طرفداران این نظریه هم کم نیستند و برخی عملا این طرح را آغاز کرده اند.

بی برنامهگی در برداشت آب های زیر زمینی پسته را به خط آخر نزدیک کرده است خشکسالی این روزها در کرمان نتیجه بی برنامهگی عجیبی است که طی سال های گذشته در استان انجام شده و ۳۵ هزار حقله چاه غیر مجاز به صورت پیوسته در حال برداشت آبهای زیر زمینی و تولید محصولات کشاورزی بوده اند و همچنان حجم زیادی از این چاهها به کار خود ادامه می دهند. حجم قابل توجهی از این آبها صرف تولید محصولاتی شده که هیچ توجه اقتصادی نداشته است. مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمان در خصوص وضعیت خشکسالی در کرمان به خبرنگار مهر می گوید: یکی از مشکلات موجود در کرمان بهره برداری آب در بخش کشاورزی با روشهای سنتی می باشد و حجم بالایی از آب های موجود نیز در این بخش هدر می رود. مهدی رجبی زاده با اشاره به تبخیر حجم قابل توجهی از آبهای موجود در استان کرمان گفت: ۸۰۰ میلیون مترمکعب آب برداشت منفی از منابع آبی استان طی یک سال انجام می شود و اکثر در بخش کشاورزی استفاده می شود و به دلیل کشتهای غیر علمی از دسترس خارج می شود.

وی با اشاره به تاثیر منفی وجود چاههای غیر مجاز و برداشت بی رویه آب می گوید: کشاورزی استان کرمان باید به تولید محصولات اقتصادی و صادرات محور و استراتژیک محدود شود و آبهای موجود در استان مدیریت شود.

مسئولان چاه های غیر مجاز را مسدود کنند

مردم استان کرمان بارها از قول مسئولان مختلف این هشدارها را شنیده اند اما همچنان هزاران چاه غیر مجاز در حال مکیدن باقیمانده آبهای موجود در استان هستند.

در حالی کشت پسته در کرمان محدود می شود و با یک بازدید میدانی میتوان به سادگی باغهایی که در حال خشک شدن هستند را مشاهده کرد که با رصد ساده در فضای مجازی می توان طرح های توسعه باغهای پسته در استانهای شمالی و غربی کشور را مشاهده کرد، این یعنی هیچ تلاشی برای حراست از ثروت موجود در استان کرمان نمی شود و باغهای پسته قرار است به استانهای دیگر منتقل شود.

نگران آینده پسته رفسنجان هستیم

سرپرست فرمانداری رفسنجان با اشاره به خشکسالی و بی آبی شدید در این شهرستان که مهمترین تولید کننده پسته کشور است می گوید: نمی توان آینده مناسبی را برای صنعت تولید پسته در این شهرستان مشاهده کرد، هزاران هکتار باغ، هزاران واحد صنعتی بالا دستی و تاسیسات مختلف در آینده تحت تاثیر خشکسالی قرار می گیرند.

مجید هرنندی افزود: تهدید جدی رفسنجان خشکسالی است و منابع آبی استان محدود تر از گذشته شده است.

باید برای تامین آب رفسنجان آینده نگری داشته باشیم و نباید بگذاریم به سادگی این باغ ها از بین بروند

وی ادامه داد: باید برای تامین آب رفسنجان آینده نگری داشته باشیم و نباید بگذاریم به سادگی این باغها از بین بروند.

هرندی گفت: یکی از مهمترین اقداماتی که می توان انجام داد، اصلاح الگوی کشت، مدیریت آبهای در دسترس، اجرای طرح های علمی و پژوهش در راستای مقابله با خشکسالی و استفاده از روشهای علمی است.

وی تاکید کرد: کشاورزی سنتی باید کنار گذاشته شود و برداشت غیر مجاز از چاه ها نیز باید توقف شود.

نماینده مردم کرمان در مجلس شورای اسلامی در گفتگو با مهر می گوید: باغ های پسته یکی از سرمایه های مردم و زمینه های اشتغال هستند که هر سال موجب ارزآوری قابل توجهی می شود و باید این سرمایه ها را حفظ کرد.

محمدرضا پور ابراهیمی افزود: یکی از مشکلات ما در استان کرمان خشکسالی است که باید اقدام عملی در راستای کنترل تبعات خشکسالی انجام داد و از هدر رفت آب و استفاده از آن برای تولیدات کم ارزش جدا خودداری کرد.

وی با اشاره به اینکه تمام تلاش خود را برای حفظ پتانسیلهای اقتصادی استان کرمان به کار خواهیم گرفت گفت: نباید اجازه داد در هر بخشی برداشت آب بصورت بی برنامه و بی رویه انجام شود در واقع باید قانونی وجود داشته باشید و منابع محدود موجود در راستای استفاده بهینه برداشت شود.

انتقال آب از خلیج فارس به استان کرمان احتمالا در نیمه دوم سال جاری عملیاتی می شود و این آب در بخش صنعت مورد استفاده قرار می گیرد

پور ابراهیمی گفت: انتقال آب از خلیج فارس به استان کرمان احتمالا در نیمه دوم سال جاری عملیاتی می شود و این آب در بخش صنعت مورد استفاده قرار می گیرد، این مساله می تواند گام بلندی در راستای مقابله با خشکسالی در استان کرمان باشد.

وی با اشاره به وجود هزاران چاه غیر مجاز در استان گفت: نباید اجازه داد برداشته از این منابع برای تولید محصولاتی استفاده شود که هیچ توجیه اقتصادی ندارد.

رئیس سابق اتاق ایران، محسن جلال پور خود از تولید کنندگان و صادر کنندگان مطرح پسته در استان کرمان است که به خبرنگار مهر می گوید: باید برای حفظ پتانسیل های اقتصادی تولید پسته در کشور برنامه ریزی جدی انجام شود.

به یاد دارم که محسن جلال پور زمانی که رئیس اتاق کرمان نیز بود در یکی از مصاحبه های مطبوعاتی نسبت به آینده پسته در استان کرمان هشدار داده بود و خشکسالی را چالش اصلی پسته در آینده دانست و خواستار تلاش مسئولان و حمایت آنها از کشاورزان شده بود.

حالا جلال پور می گوید: متأسفانه اقدام عملی برای نجات کشاورزی کرمان از چنگال خشکسالی انجام نشده و حالا آینده خوبی برای پسته در مقابل استان کرمان قرار ندارد و به همین دلیل هم توسعه کشت پسته در استانهای پر آب در حال انجام است.

باید پتانسیل پسته را در ایران حفظ کنیم

وی افزود: هشدارهای گذشته مورد توجه قرار نگرفته است چون وضعیت موجود قبلا پیش بینی شده است و حالا باید بازار پسته را به عنوان یک پتانسیل بالقوه حفظ کنیم و توسعه باغ های پسته در استانهای مختلف یکی از این طرح های اجتناب ناپذیر است.

این صادر کننده پسته می گوید: این یک حقیقت است که هر سال بر وسعت باغهایی که خشک می

شوند افزوده می شود و تولید نیز کاهش می یابد.

وی تاکید کرد: باید بازار پسته را حفظ کنیم چون این کالای لوکس کشش بسیار مطلوبی در بازار جهانی دارد و یکی از زمینه های ارزآوری در کشور است.

این یک حقیقت است که هر سال بر وسعت باغ هایی که خشک می شوند افزوده می شود و تولید نیز کاهش می یابد

جلال پور با اشاره به روند برداشت آب در استان کرمان و عدم جایگزینی منابع آبی گفت: کشاورزی در استان کرمان آینده مطلوبی ندارد چون هر سال شاهد کاهش منابع آب موجود هستیم اما در مقابل باید چاره ای برای حفظ باغ ها بیندیشیم که توسعه این باغ ها در استان هایی که امکانش را دارند یک راه چاره در دسترس است.

واقعیت کوچ پسته از استان کرمان هر چند تلخ است اما از سالها قبل کلید خورده است، تعداد قابل توجهی از کشاورزانی که در کالیفرنیا در حال کشت پسته هستند در واقع کشاورزان ایرانی هستند که کوچ کرده اند و اگر گذری بر برخی از شهرستانهای خراسان جنوبی و خراسان رضوی و اطراف تهران و استان مرکزی بکنید هزاران هکتار باغ پسته را می توانید ببینید که هر سال محصول بیشتری را آنها برداشت می شود.

سال گذشته که ۹۵ درصد از پسته کرمان به دلیل تغییرات اقلیمی و خشکسالی از دست رفت تکیه بر همین منابع در خارج از استان کرمان بود که بخشی از نیاز بازار برای صادرات را تامین کرد و حالا این واقعیت تلخ در حال رقم خوردن است.

اردکانیان: ایران و افغانستان به حل مسائل دو حوضه آبریز مشترک مصمم هستند - خبرگزاری

ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۹

تهران-ایرنا- وزیر نیرو با اشاره به سفر یکروزه خود به کشور افغانستان درباره برگزاری اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی گفت: دو کشور مصمم هستند مسائل مربوط به دو حوضه آبریز مشترک را حل و فصل کنند

رضا اردکانیان روز چهارشنبه درحاشیه جلسه هیات دولت و در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا افزود: در دیدارهای که با مقام های ارشد کشور افغانستان انجام شد این همت وجود دارد که هر دو کشور بخواهند مسائل مابین خود در این حوضه های آبریز را به خوبی حل و فصل کنند.

وی ادامه داد: مرزبندی در دو حوضه آبریزی که در آن باهم زندگی مشترک می کنیم یک امر قابل مرزبندی نیست و نمی شود قسمتی از آن پرآب و قسمتی کم آب باشد یا قسمتی توسعه یافته و بخش دیگر توسعه نیافته باشد این امری روشن است و بر این اساس این همت وجود دارد که مسائل مابین حل و فصل شود.

وزیر نیرو گفت: فرودین امسال بود که دولت به پیشنهاد وزارت امورخارجه مسئولیت کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و افغانستان را به وزارت نیرو محول کرد و بر این اساس مقررشد سفری برای بررسی مسائل بین دو کشور انجام شود.

اردکانیان افزود: اما مدتی به خاطر مدیریت سیلاب ها در کشور و سایر برنامه ها این سفر به تعویق افتاد و به لحاظ اینکه اجلاس کمیسیون مشترک باید در کابل برگزار شود قرار شد سفر کوتاهی به این شهر برای ملاقات با مسئولان ارشد دولت افغانستان که این سفر دیروز انجام شد .

وی ادامه داد: در این سفر هم با رئیس جمهوری و هم رئیس هیات اجرایی افغانستان و هم با وزیر

آب و انرژی و هم وزیر امور مالیه که رئیس کمیسیون مشترک است جلسه های خوبی برگزار شد هرچند آنها مشغول برگزاری کمپین های ریاست جمهوری هستند که در مهرماه برگزار خواهد شد ولی همگی مصمم بودند فصل جدیدی از توسعه روابط اقتصادی با ایران دنبال شود.

عضو هیات دولت گفت: توسعه روابط اقتصادی در بخش های مختلف از جمله توسعه روابط در چابهار، بازارچه های مرز و راه آهن، ترانزیت و در بحث استفاده از فرآورده های نفتی و در موضوع مهم آب، محیط زیست و برق مد نظر قرار گرفت و بر این اساس آقای اشرف غنی رئیس جمهوری وزیر مالیه را موظف کرد کار گروهی مرکب از ۵ وزیر تشکیل شود و از طرف ایران هم چنین کمیته ای شکل گیرد و در نیمه شهریور نخستین جلسه را برای پیگیری پروژه های مشترک برگزار خواهیم کرد.

وزارت نیرو: ۱۷ نیروگاه برق آبی بزرگ در حال ساخت است - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۸/۰۵/۰۹

تهران- ایرنا- ۱۷ نیروگاه بزرگ برق آبی با ظرفیت سه هزار و ۷۲۵ مگاوات در کشور در دست اجراست که پس از تکمیل این واحدها سالانه به طور متوسط هفت هزار و ۸۸۳ گیگاوات ساعت تولید انرژی خواهند داشت.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی وزارت نیرو، بارندگی های مناسب سال آبی جاری موجب شده است تا میزان تولید نیروگاه های برق آبی کشور در سه ماهه ابتدایی امسال با افزایش ۴۱۵ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته از مرز ۱۲ هزار گیگاوات ساعت گذشته و نقش مهمی در تامین برق پایدار پیک تابستان ۹۸ داشته باشند.

با توجه به اینکه حدود ۸۶ درصد ظرفیت در دست بهره برداری نیروگاه های برق آبی کشور در حوضه

آبریز خلیج فارس و دریای عمان واقع شده است، رشد ۱۵۲ درصدی بارندگی‌های این حوضه نسبت به سال گذشته موجب شده است تا کمبود چهار هزار مگاواتی تولید نیروگاه‌های برق‌آبی در تابستان سال ۹۷ جبران شود.

نگاهی به آخرین وضعیت نیروگاه‌های برق‌آبی در کشور حاکی از آن است که در حال حاضر ۵۴ نیروگاه برق‌آبی با ظرفیت بیش از ۱۲ هزار مگاوات در حال بهره‌برداری هستند که متوسط تولید سالانه آن‌ها به حدود ۲۷ هزار گیگاوات ساعت می‌رسد.

همچنین در حال حاضر ۲۱۷ نیروگاه برق‌آبی با ظرفیتی بالغ بر ۱۴ هزار و ۶۸۶ مگاوات در حال مطالعه هستند که متوسط تولید انرژی سالانه این واحدها به بیش از ۳۴ هزار گیگاوات ساعت می‌رسد.

مدیر طرح احیای منابع آب: روش‌های نوین آبیاری تعادل منابع آب را به چالش کشیده است -

خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۳

تهران- ایرنا- مدیر طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب وزارت نیرو گفت: طرح‌های نوین آبیاری وزارت جهاد کشاورزی از هدف اصلی خود دور شده‌اند به گونه‌ای که اکنون این طرح‌ها موضوع احیا و تعادل بخشی منابع آب را با چالش مواجه کرده است.

عبدالله فاضلی روز یکشنبه در گفت و گوی اختصاصی با خبرنگار ایرنا افزود: اکنون آب‌های زیرزمینی با کسری ۱۳۰ میلیارد متر مکعبی در مخزن مواجه شده است و مقرر شده این کسری جبران شود. بر این اساس در ماده ۳۵ قانون برنامه ششم توسعه تاکید شده که تا پایان این برنامه باید ۱۱ میلیارد مترمکعب کاهش برداشت محقق شود.

وی ادامه داد: اجرای طرح‌های نوین آبیاری در بخش کشاورزی یکی از نقش‌های اصلی در این کاهش برداشت است و اعتبارات بسیار خوبی هم برای آنها در نظر گرفته شده است.

فاضلی گفت: اعتبارات لحاظ شده برای طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب با ۱۵ طرح در مجموع ۲۰۰ میلیارد تومان است در حالی که امسال به طرح‌های آبیاری تحت فشار ۵۰۰ میلیون دلار اعتبارات داده‌اند و قرار است در هر هکتار ۴ هزار و ۴۰۰ مترمکعب کاهش برداشت و صرفه جویی اعمال کنند.

مدیر طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب ادامه داد: طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب هدف بزرگ و کلانی در کشور است زیرا وابستگی به آبهای زیرزمینی خیلی زیاد است به گونه‌ای که در بخش آب شرب ۶۵ درصد به این منابع وابستگی وجود دارد و در بخش کشاورزی هم ۵۵ درصد به آبهای زیرزمینی وابسته است و از این رو حیات و ممات کشور دست آبهای زیرزمینی است اما بدهی که روی این آب در گذشته ایجاد شده سبب شده حدود ۱۳۰ میلیارد مترمکعب کسری مخزن ایجاد شود.

به گفته وی، گرچه یکی از نقشهای کلیدی در این کاهش برداشت، همان اجرای سامانه‌های نوین آبیاری است اما روند کنونی این طرح‌ها خلاف جهت هدف اصلی طرح تعادل بخشی است که به این ترتیب هم اعتبار اختصاص یافته را هدر می‌دهد و هم آب را ضایع می‌کند.

فاضلی افزود: تاکنون دیده نشده که یک طرح آبیاری نوین در کشور منجر به کاهش برداشت شده باشد زیرا وزارت جهاد کشاورزی که قرار است کاهش برداشت ایجاد کند به جای این امر به توسعه سامانه‌ها و زمین‌های کشاورزی پرداخته و این موضوع مانع تحقق هدف اصلی طرح تعادل بخشی شده است.

مدیر طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب ادامه داد: توسعه بی‌رویه این سامانه‌ها سبب شده آبی که در روش سنتی و غرقاب ساختن زمین‌های کشاورزی به زیرزمین نفوذ می‌کرد و بین ۲۰ تا ۳۰ درصد آب بود حذف شده و در عمل موجب خشک شدن بیشتر منابع آب زیرزمینی شود زیرا با روش‌های نوین آبیاری فقط ریشه گیاه آب دریافت خواهد کرد و نفوذی به عمق زمین نداشته و تبخیر شود. بنابراین وزارت جهاد کشاورزی از دو جنبه توسعه بی‌رویه سامانه‌ها و حذف آب برگشتی به زمین به تحقق هدف احیا و تعادل بخشی منابع آب ضرر می‌رساند و این امر سبب شده هر کاری که در تعادل بخشی انجام می‌شود اثرات سوء آبیاری‌های نوین را نمی‌تواند جبران کند.

وی، افزود: گاهی حتی خود کشاورزان به این نتیجه می‌رسند که باید برداشت‌های خود را کاهش دهند اما وزارت جهاد کشاورزی با آن مخالفت کرده و مانع می‌شود. این موضوع یک ناهماهنگی است که باید رفع شود، نمی‌شود از یک طرف وزارت جهاد که خود بخشی از دولت است از سفره‌ها آب بکشد و دنبال اجرای وظایف خود باشد از طرف دیگر هم گفته شود طرح تعادل بخشی اجرا شود این سیاست متناقضی است و این باید در دولت اصلاح شود تا بتوان هدف تعادل بخشی منابع آب را محقق کرد.

وی به تشکیل کارگروه ملی سازگاری با کم آبی که با هدف هماهنگی بین بخش‌های مختلف ایجاد

شده است اشاره کرد و خاطرنشان ساخت: به رغم راه اندازی این کارگروه هنوز مشکل حل نشده است. وزارت جهاد مقابل این طرح است و به شدت چانه زنی می کند. کارگروه هم نتوانسته این کار را حل کند و سیاست را با اهداف طرح هماهنگ کند. حتی سازمان برنامه و بودجه که ناظر طرح است در یکی از جلسه های کارگروه سازگاری اعلام کرد که این پول را به شرطی می دهد که ۱۱ میلیارد مترمکعب کاهش دهد اما توجه نمی شود و با بخشی نگری که در حال انجام است به نظر من یکی از ضربات مهلک دیگر برپیکره آب زیرزمینی وارد می شود که طبقات آن بدتر از خشکسالی ها است.

۴۵ هزارچاه غیرمجاز مسدود شد

فاضلی وجود چاه های غیر مجاز را از عوامل دیگر خسارت زا به منابع آب زیرزمینی برشمرد و گفت: تلاش هایی برای جلوگیری از حفر این چاه ها شده است.

مدیر طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب درباره این تلاش ها افزود: اکنون با برقراری گروه های کنترل و گشت در سطح دشت های کشور تا حدود ۹۵ درصد حفر چاه غیر مجاز جدید کنترل شده و نیز اجازه حفر چاه جدید نیز داده نشده است.

وی ادامه داد: پارسال حدود ۱۵ هزار چاه غیر مجاز و در مجموع از شروع طرح تاکنون حدود ۴۵ هزار چاه غیر مجاز پر شده است.

فاضلی به اجرای طرح هوشمندسازی چاه های کشاورزی در قالب طرح احیا و تعادل بخشی به منابع آب اشاره کرد و خاطرنشان ساخت: تاکنون ۷۰ هزار کنتور هوشمند در کشور نصب شده است که البته موضوع گرانی ارز سبب افزایش قیمت کنتور شده، روی خرید کشاورزان اثر منفی گذاشته و روند نصب کنتور در امسال کند شده است.

مدیر طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب وزارت نیرو گفت: باید برای این مشکل فکری شود یا

واردات کنتور سرعت گیرد تا قیمت کاهش یابد یا اینکه کنتورسازهای داخلی مورد حمایت قرار گیرند تا بتوانند کنتور ارزان‌تر تولید کنند این هم یکی از مشکلاتی است که دنبال آن هستیم.

بارش‌های اخیر کم تاثیر در منابع زیرزمینی

وی درباره تاثیر بارش‌های امسال بر افزایش ذخیره آب‌های زیرزمینی با بیان اینکه نمی‌توان گفت بی‌تاثیر بوده ادامه داد: تاثیری داشته اما مدت و شدت بارندگی در نفوذ به سفره های زیرزمینی خیلی مهم است به این معنا که مدت و نوع بارش برف باشد و مدت آن زیاد این اثرگذار است اما در این سیلاب‌ها؛ هم مدت کم بود و هم شدت زیاد و این باعث می‌شود که حجم بیشتر بارش تبدیل به روان آب شود. روان آب از دسترس خارج می‌شود و از سطح دشت ها می‌رود و در مجاری رودخانه‌ها و به سیل تبدیل می‌شود.

فاضلی افزود: به هر حال در انتهای سال آبی که مهر است با توجه به هیدروگراف (تغییرات سطح آب در زمان) واحد کل دشت‌ها در کشور که محاسبات آن انجام شد می‌توان گفت تغذیه برای آبخوان‌ها چقدر بوده است گرچه تاثیر داشته اما آن میزان نیست که در برخی محافل گفته می‌شود/ خشکسالی بر طرف شده اما به هیچ وجه این بارندگی‌ها پاسخگوی خشکسالی ما قبل نیست.

مدیر طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب وزارت نیرو گفت: طرح تعادل بخشی اثر باران‌ها سبب شده تعدادی از طرح‌های تغذیه مصنوعی که داشتیم آبرگیری شوند و نفوذ داشته باشیم اما تعدادی از این طرح‌ها هم در سیلاب‌ها از بین رفته است. دولت برای احیای آنها اعتبار گذاشته که جوابگو نیست و برای افزایش اعتبار درخواست داده شده است که هنوز به نتیجه نرسیده است.

یک مقام مسئول: آماربرداری سراسری منابع آب باید تا آخر سال به پایان برسد - خبرگزاری مهر

مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۳

مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب ایران، آماربرداری سراسری دور سوم را از مهم‌ترین پروژه‌های آب کشور توصیف کرد و گفت: این اقدام باید تا آخر سال جاری به پایان برسد.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از وزارت نیرو، محمد حاج‌رسولی‌ها، مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب ایران در نشست مدیران مطالعات پایه کشور که با حضور صدیقه ترابی مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی کلان آب و آبفای وزارت نیرو و مدیران دفاتر مطالعات پایه سراسر کشور در شرکت مدیریت منابع آب ایران برگزار شد، بر نقش و اهمیت مطالعات پایه و اثرگذاری داده‌های تولید شده در تمامی تصمیمات و برنامه‌ریزی‌های آب کشور تاکید کرد و اظهار داشت: مطالعات پایه، در وقایع تلخ و شیرین آب کشور نقش محوری داشته است. نیازهای آب کشور بخصوص در مباحث کیفیت با دهه‌های گذشته متفاوت است و ضروری است با سازماندهی مشخص، نسبت به مطالعه و توسعه شبکه پایش کیفی بر اساس نیازهای جدید در دفاتر مطالعات اقدام شود و توجه ویژه‌ای به این امر و آزمایشگاه‌های موجود کشور انجام شود.

وی با تاکید مجدد بر نقش مطالعات پایه عنوان کرد: هزینه‌های بخش تولید داده، اعم از متصدیان ایستگاه‌های آب و هواشناسی، برون سپاری اندازه‌گیری‌ها و بهره‌برداری از ادارات بخش مکانیکی و الکترونیکی صرفاً از منابع جاری شرکت‌ها باید تامین شود و هیئت مدیره شرکت‌های آب منطقه‌ای و دفتر مجامع، بودجه و مدیریت مالی ستاد، برنامه‌ریزی لازم را در این خصوص انجام دهند. سایر فعالیت‌های مطالعات مانند مرمت و بازسازی و توسعه شبکه سنجش و فعالیت‌های عمرانی می‌تواند از منابع جاری و عمرانی هم تأمین شود. سیلاب اخیر نقش و اهمیت سیستم مانیتورینگ چه از

لحاظ فنی و چه از لحاظ روانی را مشخص ساخت و به همین دلیل راه‌اندازی سیستم مذکور در کل کشور مورد توجه ویژه قرار گیرد.

این مقام مسئول در ادامه گفت: با توجه به راه‌اندازی سامانه تماب در استان پایلوت و نظر به اهمیت یکپارچه سازی آمار و اطلاعات و توان ایجاد گزارش‌های مدیریتی و کاربردی کردن آمار و اطلاعات در سطح کشور و در تصمیم‌گیری‌های کلان، تلاش شود این نرم افزار در اسرع وقت به صورت کشوری ارایه و راه‌اندازی شود.

حاج رسولی‌ها در پایان سخنان خود بر توجه به امور جاری و مشکلات دفاتر مطالعات پایه کشور با توجه به اهمیت آنها تاکید کرد و اظهار داشت: این موضوعات باید به‌عنوان یکی از محورهای مهم در نشست‌های مدیران عامل مد نظر قرار گیرد.

در ادامه، صدیقه ترابی، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی کلان آب و آبفای وزارت نیرو بر ضرورت و لزوم تهیه اطلس آب و اهمیت آن در تصمیم‌گیری‌ها و مدیریت کلان کشور در خصوص برنامه‌ریزی منابع آب تاکید کرد و گفت: این موضوعات باید به صورت جدی مورد توجه و پیگیری قرار گیرد. سامان‌دهی و افزایش ارتباط دفتر مطالعات و دفتر برنامه‌ریزی کلان آب و آبفا می‌تواند بسیاری از خلاءهای موجود در سیستم تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی کلان آب و آبفا را مرتفع کند.

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی کلان آب و آبفای وزارت نیرو اظهار داشت: راه‌اندازی سامانه تولید و اشتراک‌گذاری آمار و اطلاعات مصارف آب زیرزمینی می‌تواند علاوه بر صرفه‌جویی موثر در زمان منجر به بهبود نتایج مطالعات و برنامه‌ریزی‌ها شود. با توجه به اهمیت آماربرداری در تهیه گزارش‌های مدیریتی و نظر به مشکلات عدیده عملیات صحرائی می‌بایست نوع نگاه به این مقوله متحول شود که در این خصوص می‌توان از اطلاعات دریافتی از ذینفعان نیز استفاده کرد.

فراز رابعی مدیرکل دفتر مطالعات پایه شرکت مدیریت منابع آب ایران نیز بر چالش‌های برون‌سپاری

بخشی از فعالیت‌های مطالعات پایه و لزوم تأمین منابع مالی بخش تولید داده از منابع مطمئن و مستمر با توجه به ماهیت حاکمیتی بودن مطالعات اشاره کرد و اظهار داشت: نسبت سود به هزینه تولید داده‌های منابع آب بین ۴ تا ۳۵ برآورد شده است و نشانگر لزوم تقویت اعتبارات در این بخش است. وی افزود: با رونمایی از پایلوت سامانه تماب (تولید و مدیریت اطلاعات آب کشور) بعد از ۳۰ سال سامانه جدید جایگزین سامانه قدیمی «دیتایز» شد که رخداد بسیار بزرگی برای مطالعات پایه منابع آب به حساب می‌آید و نسخه کشوری این سامانه بایستی ظرف سال جاری در کشور عملیاتی شود.

یک مقام مسئول: عمده تخلیه سفره‌های زیرزمینی بدلیل مصارف کشاورزی است - خبرگزاری

مهر مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۴

مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی گفت: از میان ۴۸۷ هزار حلقه چاه دارای پروانه بهره‌برداری حدود ۴۱۶ هزار حلقه چاه مربوط به بخش کشاورزی است.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از وزارت نیرو، محمدعلی مصطفوی، مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی شرکت مدیریت منابع آب ایران، با اشاره به اینکه تاکنون برای ۴۸۷ هزار حلقه چاه کشاورزی، شرب، صنعت و خدمات پروانه بهره‌برداری صادر شده است، گفت: از این تعداد ۴۱۶ هزار حلقه مربوط به بخش کشاورزی است و عمده تخلیه آب سفره‌های زیرزمینی مربوط به مصارف این بخش است.

وی با اشاره به وجود ۱۱۴ هزار حلقه چاه غیرمجاز با عمق بیش از ۲۰ متر در کشور، ادامه داد:

چاه‌های یاد شده با ۵.۵ میلیارد مترمکعب تخلیه از منابع زیرزمینی تاثیر سنگینی بر منابع این بخش دارند و ۸۰ درصد از تخلیه چاه‌های غیرمجاز را به خود اختصاص داده‌اند.

مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی شرکت مدیریت منابع آب ایران با تاکید بر اینکه این چاه‌ها در دست تعیین تکلیف و اقدام وزارت نیرو است، بیان کرد: در این بین ۲۰۰ هزار حلقه چاه کم عمق و چاهک غیرمجاز نیز وجود دارند که تخلیه چندانی از منابع آب زیرزمینی ندارند. این چاه‌ها عمدتاً از آب‌های سطحی استفاده کرده و آب دهی یک لیتر در ثانیه دارند.

مصطفوی با اشاره به اینکه حدود ۴۱ میلیارد مترمکعب پروانه بهره‌برداری برای تخلیه چاه‌های کشاورزی صادر شده است، افزود: براساس تصمیمات شورای عالی آب و مصوبات طرح احیا و تعادل بخشی مقرر شده بود تا وزارت نیرو آب قابل برنامه‌ریزی را تعیین کند تا میزان آب تخصیص داده شده برای مصارف کشاورزی، صنعت، فضای سبز و شرب مشخص شود.

مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی شرکت مدیریت منابع آب ایران تاکید کرد: در چند سال اخیر استمرار خشکسالی به همراه افزایش دما در کشور موجب شده است تا میزان تغذیه آب‌های زیرزمینی کم شده و در مقابل تخلیه از این منابع روند افزایشی به خود بگیرد. پس از تعیین آب قابل برنامه‌ریزی با توجه به شرایط موجود در کشور مقرر شد تا نزدیک به ۱۴ میلیارد مترمکعب از پروانه بهره‌برداری صادره برای چاه‌های مجاز کاسته شود تا به شرایط نرمال برسیم. علاوه بر پروانه‌های بهره‌برداری صادر شده حدود پنج میلیارد مترمکعب نیز اضافه برداشت در میان چاه‌های مجاز کشور جود دارد، بنابراین منابع آب زیرزمینی کشور برای اینکه بتوانند به شرایط نرمال، ثابت و پایداری برسند باید این اعداد را کاهش بدهیم.

وی افزود: در ماده ۳۵ برنامه پنج ساله ششم توسعه تکلیف شده است که در طول اجرای این برنامه بایستی ۱۱ میلیارد مترمکعب از بهره‌برداری منابع آب زیرزمینی کاسته شود. برای اجرای این میزان نیز

سازوکاری دیده شده است که بر اساس آن ۵.۲ میلیون هکتار از اراضی کشاورزی که با منابع آب زیرزمینی مشروب می‌شوند بایستی با اجرای آبیاری نوین به سمت کاهش بهره‌برداری از آب زیرزمینی حرکت کنند.

مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی شرکت مدیریت منابع آب ایران خاطرنشان کرد: مطمئناً برای موفقیت در این بخش، رساندن منابع آب زیرزمینی به وضعیت پایدار، امکان استمرار بهره‌برداری و برقراری کشاورزی در کشور بایستی پروانه‌های بهره‌برداری برای اراضی محل اجرای طرح‌های نوین مورد اصلاح و تعدیل قرار بگیرد تا شرایطی را که دولت و مجلس آن را تصویب کرده و مکلف به اجرای آن هستیم تحقق پیدا کند. طی سالیان اخیر نوع نگاه و رفتار ما به منابع آبی درست نبوده است؛ بنابراین امروز باید نوع و رفتار خود را به آب تغییر دهیم تا بتوانیم شرایط مناسبی را برای کشور رقم بزنیم.

استمرار کشاورزی در کشور نیازمند اصلاح پروانه چاه‌ها است - خبرگزاری تسنیم مورخ

۱۳۹۸/۰۵/۱۴

مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی گفت: با توجه به شرایط اقلیمی کشور استمرار بهره‌برداری و برقراری کشاورزی در کشور نیازمند اصلاح و تعدیل پروانه بهره‌برداری چاه‌ها است.

به گزارش گروه اقتصادی خبرگزاری تسنیم، محمدعلی مصطفوی، مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی شرکت مدیریت منابع آب ایران با اشاره به اینکه تاکنون برای ۴۸۷ هزار حلقه چاه کشاورزی، شرب، صنعت و خدمات پروانه بهره‌برداری صادر شده است، گفت: از این تعداد ۴۱۶ هزار حلقه مربوط به بخش کشاورزی است و عمده تخلیه آب سفره‌های زیرزمینی مربوط به مصارف این بخش است.

وی با اشاره به وجود ۱۱۴ هزار حلقه چاه غیرمجاز با عمق بیش از ۲۰ متر در کشور، ادامه داد: چاه‌های یاد شده با ۵.۵ میلیارد مترمکعب تخلیه از منابع زیرزمینی تاثیر سنگینی بر منابع این بخش دارند و ۸۰ درصد از تخلیه چاه‌های غیرمجاز را به خود اختصاص داده‌اند.

مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی شرکت مدیریت منابع آب ایران با تاکید بر اینکه این چاه‌ها در دست تعیین تکلیف و اقدام وزارت نیرو است، بیان کرد: در این بین ۲۰۰ هزار حلقه چاه کم عمق و چاهک غیرمجاز نیز وجود دارند که تخلیه چندانی از منابع آب زیرزمینی ندارند. این چاه‌ها عمدتاً از آب‌های سطحی استفاده کرده و آب دهی یک لیتر در ثانیه دارند.

مصطفوی با اشاره به اینکه حدود ۴۱ میلیارد مترمکعب پروانه بهره‌برداری برای تخلیه چاه‌های کشاورزی صادر شده است، افزود: براساس تصمیمات شورای عالی آب و مصوبات طرح احیا و تعادل بخشی مقرر شده بود تا وزارت نیرو آب قابل برنامه‌ریزی را تعیین کند تا میزان آب تخصیص داده شده برای مصارف کشاورزی، صنعت، فضای سبز و شرب مشخص شود.

مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی شرکت مدیریت منابع آب ایران تاکید کرد: در چند سال اخیر استمرار خشکسالی به همراه افزایش دما در کشور موجب شده است تا میزان تغذیه آب‌های زیرزمینی کم شده و در مقابل تخلیه از این منابع روند افزایشی به خود بگیرد.

وی یادآور شد: پس از تعیین آب قابل برنامه‌ریزی با توجه به شرایط موجود در کشور مقرر شد تا نزدیک به ۱۴ میلیارد مترمکعب از پروانه بهره‌برداری صادره برای چاه‌های مجاز کاسته شود تا به شرایط نرمال برسیم.

مصطفوی تصریح کرد: علاوه بر پروانه‌های بهره‌برداری صادر شده حدود پنج میلیارد مترمکعب نیز اضافه برداشت در میان چاه‌های مجاز کشور جود دارد، بنابراین منابع آب زیرزمینی کشور برای اینکه بتوانند به شرایط نرمال، ثابت و پایداری برسند باید این اعداد را کاهش بدهیم.

وی افزود: در ماده ۳۵ برنامه پنج ساله ششم توسعه تکلیف شده است که در طول اجرای این برنامه بایستی ۱۱ میلیارد مترمکعب از بهره‌برداری منابع آب زیرزمینی کاسته شود. برای اجرای این میزان نیز سازوکاری دیده شده است که بر اساس آن ۲.۵ میلیون هکتار از اراضی کشاورزی که با منابع آب زیرزمینی مشروب می‌شوند بایستی با اجرای آبیاری نوین به سمت کاهش بهره‌برداری از آب زیرزمینی حرکت کنند.

مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی شرکت مدیریت منابع آب ایران خاطرنشان کرد: مطمئناً برای موفقیت در این بخش، رساندن منابع آب زیرزمینی به وضعیت پایدار، امکان استمرار بهره‌برداری و برقراری کشاورزی در کشور بایستی پروانه‌های بهره‌برداری برای اراضی محل اجرای طرح‌های نوین مورد اصلاح و تعدیل قرار بگیرد تا شرایطی را که دولت و مجلس آن را تصویب کرده و مکلف به اجرای آن هستیم تحقق پیدا کند.

مصطفوی در بخش پایانی سخنان خود تاکید کرد: طی سالیان اخیر نوع نگاه و رفتار ما به منابع آبی درست نبوده است؛ لذا امروز باید نوع و رفتار خود را به آب تغییر دهیم تا بتوانیم شرایط مناسبی را برای کشور رقم بزنیم.

تهران- ایرنا- طرح هوشمندسازی چاه‌ها که با هدف اعمال مدیریت بهینه بر برداشت‌های بخش کشاورزی از منابع آب زیرزمینی از سال ۱۳۹۰ در دستورکار وزارت نیرو قرار گرفت اکنون و به دلیل افزایش قیمت تجهیزات ناشی از افزایش قیمت ارز با چالش‌های جدی مواجه شده و تداوم این امر زنگ خطری برای سفره‌های زیرزمینی آب خواهد بود.

رشد روز افزون جمعیت از یک طرف و محدودیت منابع آبی در سال‌های اخیر به دغدغه اصلی در تامین آب تبدیل شده است و ضرورت استفاده از روش‌هایی که منجر به پایداری منابع آب و کاهش استفاده بی رویه شود را دوچندان ساخته است.

براساس گفته‌های متولیان بخش آب بالاترین میزان مصرف آب در بخش کشاورزی با ۹۵ درصد عمده‌ترین سهم برداشت از منابع آبی را به خود اختصاص داده است.

عبدالله فاضلی مدیر طرح ملی احیاء و تعادل بخشی منابع آب در همین رابطه به خبرنگار ایرنا گفت:

وابستگی به آبهای زیرزمینی خیلی زیاد است به گونه‌ای که در بخش آب شرب ۶۵ درصد به این منابع وابستگی وجود دارد و بخش کشاورزی هم ۵۵ درصد به آبهای زیرزمینی وابسته است و از این رو حیات و ممات کشور دست آبهای زیرزمینی است.

بروز کسری ۱۱۰ میلیارد مترمکعبی در مخازن آبهای زیرزمینی وزارت نیرو را واداشت تا در سال ۱۳۹۰ طرح هوشمندسازی چاه‌های کشاورزی را در دستور کار قرار دهد و این طرح در طول این سال‌ها با فراز و نشیب‌های مختلف مواجه شد.

اکنون کسری مخازن آب‌های زیرزمینی به ۱۳۰ میلیارد متر مکعب رسیده که ضرورت اعمال مدیریت بهینه بر برداشت‌های بی‌رویه را صد چندان می‌سازد.

محمدعلی ولیداد معاون اجرایی طرح فراسامانه اندازه‌گیری و مدیریت انرژی (فهام) شرکت توانیر بیست و دوم اردیبهشت امسال گفته بود: با نصب ۳۰۶ هزار و ۹۷۸ دستگاه کنتور هوشمند در سال گذشته، تعداد چاه‌های کشاورزی مجهز به این نوع کنتور به ۵۶ هزار چاه رسید.

اما فاضلی مدیر طرح ملی احیاء و تعادل بخشی منابع آب در گفت‌وگو با ایرنا به اجرای طرح هوشمندسازی چاه‌های کشاورزی در قالب طرح احیاء و تعادل بخشی به منابع آب اشاره کرد و خاطرنشان ساخت: تاکنون ۷۰ هزار کنتور هوشمند در کشور نصب شده است که البته موضوع گرانی ارز سبب افزایش قیمت کنتور شده و این امر روی خرید کشاورزان اثر منفی گذاشته و روند نصب کنتور در امسال کند شده است.

مدیر طرح احیاء و تعادل بخشی منابع آب وزارت نیرو گفت: باید برای این مشکل فکری شود یا واردات کنتور سرعت گیرد تا قیمت کاهش یابد یا اینکه کنتورسازهای داخلی مورد حمایت قرار گیرند تا بتوانند کنتور ارزان‌تر تولید کنند این هم یکی از مشکلاتی است که دنبال آن هستیم برطرف شود.

کنتورهای هوشمند بر روی چاه‌های آب کشاورزی نصب می‌شود

در عین حال هادی مدقق، مدیرکل مدیریت مصرف و امورمشترکان توانیر در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا ضمن رد این نظر که گرانی ارز سبب کند شدن طرح هوشمندسازی کنتور چاه‌های آب کشاورزی شده گفت: تاکنون ۹۰ هزار کنتور هوشمند بر روی چاه‌های برق دار کشاورزی نصب شده است.

وی افزود: مابقی آن یعنی ۲۵۰ هزارچاه آب بخش کشاورزی را مجهز به کنتورهای هوشمند در قالب طرح فراسامانه اندازه گیری و مدیریت انرژی (فهام) تا پایان امسال خواهیم کرد.

مدقق گفت: بحثی که درباره روند کند شدن نصب کنتورهای هوشمند شده به احتمال زیاد مربوط به کنتورهای حجمی است که این بخش مربوط به بخش آب وزارت نیرو است و استفاده از آنها توصیه نمی‌شود زیرا همین کنتورهای طرح فهم هم عملکرد بالاتری دارند و هم قیمت مناسب دارند.

مدیرکل مدیریت مصرف و امورمشترکان توانیر گفت: کنتورهای هوشمند بر روی چاه‌های آب کشاورزی که دارای برق هستند نصب خواهد شد.

تنش آبی در ۳۵ روستای هویزه در پی طغیان زهکش های کشاورزی - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۸/۰۵/۱۵

اهواز - ایرنا - کاهش دبی رودخانه کرخه در پی طغیان زهکش های جنوب این حوزه، ۳۵ روستای شهرستان هویزه را با تنش آب شرب روبه رو کرده است.

سیلاب در پایین دست کرخه فروکش کرده، اما حالا طغیان پساب های شور از زهکش های کشاورزی است، که همچنان زمین ها و محصول روستائیان را تهدید می کند.

آنطور که انجمن صنفی کشاورزان دشت آزادگان اعلام کرده، هزاران هکتار از زمین های کشاورزی این شهرستان در معرض خطر آلودگی با پساب های شور و نابودی است. هویزه و حمیدیه نیز در تیررس این زهاب ها هستند. آنطور که فرمانداران پایین دست کرخه می گویند، کاهش دبی رودخانه کرخه، تعیین مکان هایی برای تخلیه زهاب و لایروبی زهکش ها اقداماتی بوده که برای این مشکل در نظر گرفته شده است. اما این راهکارها تبعاتی نیز به دنبال داشته است.

چنانکه فرماندار شهرستان هویزه گفته است: کاهش دبی رودخانه کرخه اگر چه توانسته حجم زهاب ها را کاهش دهد، اما روستاهای پایین دست را با تنش آبی مواجه کرده است.

حبیب عفری افزود: یکی از راهکارهای کاهش حجم زهاب در کانال ها و جلوگیری از طغیان آنها کاهش دبی رودخانه بوده که توانسته تاثیر زیادی در کاهش زهاب کانال ها داشته باشد و به گفته کارشناسان آب و برق تا ۲۰ سانتیمتر از ارتفاع زهاب کم کرده اما از سوی دیگر ۳۵ روستا پایین دست هویزه را با تنش آب شرب روبه رو کرده است.

وی همچنین گفت: بیش از ۵۰ درصد اراضی این شهرستان با وسعت بیش از پنج هزار هکتار در معرض تهدید طغیان زهکش های کشاورزی و نفوذ پساب شور هستند.

عفری دلیل طغیان زهکش ها را افزایش کشت شلتوک، عدم لایروبی زهکش ها و مسدود بودن آنها در برخی نقاط عنوان کرد و افزود: در هویزه پیش بینی کشت ۴۵ هزار هکتار شلتوک شده بود اما اکنون ۱۱ هزار هکتار زیر کشت این محصول رفته است.

وی اضافه کرد: لایروبی زهکش ها می تواند این مشکل را تا حدودی مرتفع کند اما عملیات آن که از ۱۵ روز پیش آغاز شده به کندی پیش می رود.

عفری تاکید کرد: در صورت طغیان زهکش ها و نفوذ زهاب به زمین های کشاورزی، این زمین ها دچار خسارت های فراوانی می شود.

وی خواستار برنامه ریزی دستگاه های متولی برای سال های آینده شد تا در زمان کشت با چنین مشکلاتی روبه رو نشویم.

نفوذ زهاب به زمین های دشت آزادگان

یکی از کشاورزان روستای شاکریه در بخش مرکزی شهرستان دشت آزادگان همچنین گفت: طغیان

زهکش ها باعث ورود زهاب به بخش هایی از زمین های شاکریه، بنده و هوفل شده است. یوسف ساعدی افزود: نفوذ زهکش ها در حال حاضر کم است اما احتمال افزایش آن وجود دارد که در صورت ادامه این شرایط به زمین ها خسارت های زیادی وارد می شود و محصول آنها خراب می شود.

به گفته وی کارشناسان آب و برق در بازدید از اراضی گفته اند که علت طغیان زهکش ها، بالا بودن سطح آب رودخانه کرخه در این منطقه است.

وی تاکید کرد: استانداری اعلام کرده بود که همه کشاورزان این منطقه بروند شلتوک بکارند و بر همین اساس بود که ما اقدام به کشت شلتوک کرده ایم.

ادامه سکوت خبری آب و برق

با وجود پیگیری خبرنگار ایرنا، سازمان آب و برق حاضر به پاسخگویی در این باره نشد. این سازمان ۲۹ تیر ماه نیز حاضر نشده بود در رابطه با مساله طغیان زهکش ها توضیح بدهد. اما روابط عمومی این سازمان طی اطلاعیه ای در سایت خبری خود اعلام کرده، بررسی تصاویر ماهواره ای ۷ مرداد ماه سال جاری نشان می دهد هنوز هیچ بخشی از اراضی دچار زهاب گرفتگی نشده و سازمان آب و برق در حال تعریض و ساماندهی زهکش های منطقه است.

در این اطلاعیه کشت برنج خارج از مصوبات استانداری و ستاد بحران استان، عامل طغیان زهکش ها و آب گرفتگی اراضی کشاورزی عنوان شده است. در حال حاضر سطوح کشت برنج بیش از ۲ برابر مقادیر مصوب و بیش از ۹ برابر الگوی کشت طراحی شده در نواحی زیر پوشش شبکه های آبیاری و زهکشی است. به گفته ایزدجو مدیرعامل سازمان آب و برق کشت شلتوک در ۷۰ هزار هکتار در استان مصوب شده بود اما اکنون ۱۱۰ هزار هکتار زیر کشت رفته است.

جنوب کرخه پیش از این نیز سابقه طغیان زهکش ها را داشته و در تابستان ۹۵ کشاورزان را غافلگیر

کرد. در این سال زهاب شور به حدود ۱۰ هزار هکتار از زمین های دشت آزادگان و هویزه خسارت زد.

مدیرعامل سازمان آب و برق خوزستان ۲۲ تیر نسبت به احتمال طغیان زهکش ها هشدار داده بود. انجمن صنفی کشاورزی دشت آزادگان نیز پیش از آن از احتمال سرریز زهاب ها خبر داده و خواستار رسیدگی به این مساله شده بود.

تخلیه زهاب در ۷۰ هکتار زمین کشاورزی

فرماندار شهرستان دشت آزادگان همچنین در این رابطه گفت: برای کاهش سطح زهاب های کشاورزی در زهکش ها ۵۰ تا ۷۰ هکتار از زمین های کشاورزی این شهرستان که در این فصل زیرکشت نرفته برای تخلیه زهاب در نظر گرفته شده است.

حمید سیلاوی افزود: این اراضی در منطقه جلیزی و بخش بستان قرار دارد و برای تسریع در هدایت زهاب، تعیین شده اند.

وی دلیل طغیان زهکش ها و سرریز شدن پساب را عدم لایروبی زهکش ها و افزایش سطح زیر کشت عنوان کرد و گفت: برای کنترل زهاب هایی که در کانال های زهکشی جریان دارد و جلوگیری از نفوذ آن به زمین های کشاورزی اقدامات دیگری نیز انجام شده که لایروبی، افزایش تعداد موتورپمپ ها و کاهش دبی رودخانه از آن جمله است.

سیلاوی ادعای سازمان آب و برق خوزستان مبنی بر افزایش سطح زیرکشت شلتوک در این شهرستان رد کرد و گفت: سطح زیرکشت تابستانه در این شهرستان افزایش نیافته اما امسال کشاورزان بخش عمده زمین های خود را شلتوک کاشته اند.

وی تصریح کرد: عملیات لایروبی تنها با سه دستگاه بیل مکانیکی در حال انجام است که باعث شده

کار به کندی ادامه یابد.

سیلاوی همچنین خسارت زهاب شور کشاورزی به محصولات را رد کرد و افزود: شوری زهاب ها کم و در حدود یک هزار و ۲۰۰ میکروموس است که ضرری برای زمین های کشاورزی نخواهد داشت.

سیلاوی از کشاورزان دشت آزادگان درخواست کرد: نوبت بندی در آبیاری و مصرف بهینه آب را رعایت کنند.

تهدید اراضی حمیدیه

فرماندار حمیدیه نیز گفت: کانال های زهکشی اراضی اطراف روستای «شیلیه» در آستانه سرریز و طغیان است.

شاهین هاشمی افزود: سطح زیر کشت شلتوک افزایش چشمگیری داشته و زهکش های کشاورزی ظرفیت عبور این زهاب ها را ندارد، که این مساله باعث طغیان زهکش ها شده است. وی تاکید کرد: برای رفع این مشکل سازمان آب و برق باید زهکش ها را لایروبی و رفع انسداد کند.

بحران آب موجودیت عربستان را تهدید می کند - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۶

نفت، عربستان مدرن را ساخته است ولی کمبود آب می تواند این کشور را ویران کند و باید خیلی زود راه حلی جدی پیدا شود.

به گزارش خبرگزاری تسنیم به نقل از گاردین، در عربستان سعودی فقط دو منبع آب وجود دارد: دریا و چاه های عمیق. احمد صفر الاسمری، مدیر دو کارخانه آب براین در ریاض گفت: «چون ما در منطقه مرکزی عربستان قرار داریم، تنها می توانیم از چاه های عمیق استفاده کنیم».

وی گفت: «ذخایر آب عربستان می تواند تا ۱۵۰ سال دیگر دوام بیاورد. ما در عربستان سعودی ذخایر زیادی داریم و هیچ مشکلی در این منطقه وجود ندارد».

اعتماد به نفس او در مورد ذخایر آب عربستان با حقیقت فرق میکند. یک متخصص آب در دانشگاه ملک فیصل در ۲۰۱۶ پیش بینی کرد که این کشور تنها برای ۱۳ سال دیگر ذخایر زیرزمینی آب دارد. بخش غذا و کشاورزی سازمان ملل در ۲۰۱۸ اعلام کرد: «ذخایر آب زیرزمینی عربستان سعودی به سرعت تخلیه می شوند. بیشتر آب عربستان از سفره های زیرزمینی آن می آید و برخی پیش بینی می کنند این ذخایر بیش از ۲۵ سال دوام نمی آورند».

در کشوری که به ندرت باران می بارد، بیرون کشیدن آب های زیرزمینی مانند کاری که کارخانه براین انجام می دهد خطرناک است: آب های زیرزمینی ۹۸٪ آب شیرین عربستان را تأمین می کنند. درواقع نفت، عربستان مدرن را ساخته است ولی کمبود آب می تواند آن را ویران کند و باید خیلی زود راه حلی جدی پیدا شود.

ولی ریاض به این وضعیت اورژانسی توجه نمی کند و در حال تقویت ساخت و ساز در کشور است. در حالی که همه می دانند این شهر بیابانی موجودیت خود را به کشف نفت در ۱۹۳۸ مدیون است،

افراد کمی هستند که متوجه اهمیت بالای آب شده باشند. دهه ها تلاش برای رونق بیابان و تامین غذای جمعیت شهر باعث ایجاد پروژه های کشاورزی شده که نیاز زیادی به آب دارند مانند کشت گندم.

در حالی که بسیاری در مورد دقت تخمین های خوشبینانه عربستان در مورد ذخایر نفتی می پرسند، تهدید کمبود آب می تواند مشکل بزرگتری باشد. عربستان سعودی دو برابر میانگین جهانی در ازای هر نفر آب مصرف می کند یعنی هر نفر ۲۶۳ لیتر در روز که رو به افزایش است.

در ماه مارس، دولت عربستان طی برنامه «قطره» از شهروندان خواست مصرف آب خود را پایین بیاورند. هدف عربستان از این کار کاهش سرانه مصرف آب به ۲۰۰ لیتر در روز تا ۲۰۲۰ و ۱۵۰ لیتر تا سال ۲۰۳۰ است.

این کشور همچنین سعی کرده صنعت کشاورزی پر مصرف خود را اصلاح کند و تولید غلات را کاهش دهد. طرح دورنمای ۲۰۲۰ عربستان هم که هدفش متنوع کردن اقتصاد این کشور بدون نفت است، بر کاهش بیرون کشیدن آب از سفره های زیرزمینی برای کشاورزی تمرکز دارد. طی این طرح ۱۹۱ درصد از ذخایر زیرزمینی آب برای کشاورزی استفاده می شود که از ۴۱۱ درصد فعلی کمتر است.

طرح نمک زدایی آب دریا هم برای مقابله با تهدید فزاینده کمبود آب در کل خاورمیانه مورد توجه بوده است. عربستان سعودی از نظر مقدار آبی که به این صورت تولید می کند، پیشتاز است و ۳۱ کارخانه نمک زدایی آب دارد. آب نمک زدایی شده حدود ۵۰ درصد آب مصرفی عربستان را تشکیل می دهد و ۵۰ درصد باقیمانده از آب های زیرزمینی تامین می شود.

ولی اینکار انرژی بالایی مصرف میکند. به گزارش آژانس بین المللی انرژی، در ۲۰۱۶ نمک زدایی آب ۳ درصد ذخایر آب خاورمیانه را تامین کرد ولی ۵ درصد هزینه کل انرژی این منطقه را تشکیل داد.

محققان تخمین می زنند تقاضای آب نمک زدایی شده سالانه ۱۴ درصد افزایش یابد ولی این فرایند بسیار هزینه بر است و نمی تواند ادامه یابد. کارخانه های نمک زدایی برای محیط زیست اطرافشان مضر هستند و هوا را آلوده و اکوسیستم دریایی را به خطر می اندازند.

سد ترکیه‌ای که گردوخاک و بی‌آبی را به ایران می‌آورد - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۵

معاون محیط زیست درباره ساخت سد ایلسو ترکیه و پیگیری و واکنش دستگاه‌های مربوطه در این خصوص توضیحاتی داد.

به گزارش «تابناک» به نقل از باشگاه خبرنگاران جوان، مسعود تجریشی معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست، درباره آبگیری سد ایلسو ترکیه و وضعیت رودخانه‌های پایین دست سد اظهار کرد: تالاب‌های بخش ایرانی از سوی رودخانه‌های داخل کشور صورت می‌گیرد.

سد ترکیه‌ای که گردوخاک و بی‌آبی را به ایران می‌آورد

او افزود: اگر سد ایلسو آبگیری شود برای هورالهویزه که در غرب دشت آزادگان است مشکل ایجاد خواهد شد.

تجریشی گفت: هورالهویزه که در پایین دست سد ایلسو قرار دارد با آبگیری آب این رود به تدریج کم خواهد شد.

او بیان کرد: سازمان حفاظت محیط زیست چند ماهی است که مطالعاتی در زمینه شناسایی کانون‌های گرد و غبار اطراف کشور را آغاز کرده است، اگر علت این کانون‌ها خشکی رودهای دجله و فرات باشد و با کاهش آورده‌ها این رودها تاثیر قرار گیرند ما می‌توانیم با این مطالعات واکنش نشان دهیم.

معاون محیط زیست گفت: اگر موضوع کاهش آورده‌ها و ایجاد گرد و غبار از رودهای دجله و فرات تایید شود با تهیه مستند به دستگاه‌های مربوطه مانند وزارت خارجه و وزارت نیرو ارجاع شود تا این دو دستگاه نسبت به این مطالعات بتوانند واکنش نشان دهند.

او افزود: در چند سال اخیر بیشتر کانون‌های شناسایی شده ربطی به کمبود و یا نبود آب نداشتند به صورتی که با بستن آب بر روی آن گرد و غبار ایجاد نشده است، اما با کاهش بارش‌ها، خطوط کم فشار به لایه‌های پایین‌تر رفته و رها سازی زمین‌های زراعی با آغاز جنگ در کشورهای سوریه و عراق موجب ایجاد گرد و غبار شده است.

تجربیشی گفت: سد ایلسو حدود ۱۵ سال است که ساخته شده چرا تاکنون دستگاه‌های مربوطه به این موضوع واکنش نشان ندادند و این موضوع را ارزیابی نکردند.

ترکیه و عراق برای حل مشکل آب منطقه همکاری می کنند - خبرگزاری تسنیم مورخ

۱۳۹۸/۰۵/۱۶

ترکیه و عراق توافق کردند یک مرکز منابع آب در بغداد، پایتخت عراق تاسیس کنند تا در مورد مشکلات آب در منطقه تحقیق شود.

به گزارش خبرگزاری تسنیم به نقل از شینهوا نت، ترکیه و عراق توافق کردند یک مرکز منابع آب در بغداد، پایتخت عراق تاسیس کنند تا در مورد مشکلات آب در منطقه تحقیق شود. هدف این اقدام حل اختلافات بلندمدت بین این دو کشور همسایه است.

ویسل اوروگلو، نماینده ویژه ترکیه در عراق در ۲۵ جولای اعلام کرد هر دو کشور پیش نویس قراردادی را برای مقابله با مشکل آب در بحبوحه دمای بالای هوا به خاطر تغییرات جوی امضا کرده اند.

ادامه گرمای هوا و خشکسالی که کمبود آب در خاورمیانه را تشدید کرده است نباید مشکلات بین عراق و ترکیه را بر سر آب بیش از این پیچیده کند. طبق اطلاعات ماهواره هایی که شرایط جوی را کنترل می کنند، حوزه دجله و فرات که بین ترکیه، عراق، سوریه، ایران، عربستان و اردن مشترک است، سریع تر از هر منطقه ای در دنیا آب خود را از دست می دهد.

طی ماههای گذشته، ترکیه تلاش کرد مشکل آب عراق را در بحبوحه تنش های دوجانبه بر سر کاهش جریان آب رودخانه های دجله و فرات حل کند. آب این دو رود بین هر دو کشور تقسیم می شود.

علی رغم پاسخ های مثبت اخیر از طرف عراق، به خاطر ادعاها و عقاید متفاوت دو طرف در این مورد، طرح ترکیه به سادگی قابل اجرا نخواهد بود ولی متخصصان امیدوارند قدمی که آنکارا و بغداد

برای همکاری برداشته اند به حل این مسئله دشوار کمک کند.

ترکیه هم به عنوان یکی از آب خیز ترین کشورهای مدیترانه، طی سال‌های اخیر با افزایش جمعیت آن به ۸۲ میلیون نفر و بروز خشکسالی و تغییرات جوی، با مشکل کاهش شدید دسترسی به منابع آبی مواجه بوده است.

ترکیه در حال ساخت ۸ سد روی انشعابات دجله و ۱۴ سد بر روی شاخه‌های فرات است که کشورهای پایین دست را عصبانی کرده است.

عراق می گوید پس از شکست گروه داعش در ۲۰۱۸، آب برای بازگرداندن صلح و ثبات در کشور ضروریست. بیش از ۸۰ درصد آب این کشور صرف کشاورزی می شود که غذای یک سوم جمعیت این کشور و دامهای آن را تامین می کند.

مشرف یتیم، یک دانشمند ترکی در برنامه روابط بین الملل در دانشگاه نیویورک گفت: «خشکسالی های شدید قبلی باعث جنگ نشدند. ولی مسئله آب می تواند با درگیری های قومی، مذهبی و نفتی ترکیب شود و بهانه ای برای جنگ باشد».

وی اشاره کرد: «ایجاد موسسات سیاسی و اقتصادی بیشتر می تواند انعطاف پذیری بیشتری ایجاد کند و جوامع را باز تر سازد تا مشکلاتشان را صلح آمیز حل کنند و ظرفیت تحمل شوک های وحشتناک مانند کمبود آب، خشکسالی و مشکلات همراه تغییرات جوی را بوجود آورند».

وزارت نیرو تکلیف چاه های آب فاقد پروانه را مشخص سازد - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۸/۰۵/۱۹

تهران - ایرنا - جانشین مجری طرح توسعه سامانه های نوین آبیاری وزارت جهاد کشاورزی گفت: طبق قانون، وزارت نیرو متولی مدیریت منابع آبهای سطحی و زیرزمینی است که به منظور مدیریت منابع باید نصب کنتورهای حجمی، تعیین تکلیف چاه های فاقد پروانه و حسابداری منابع و مصارف آب به صورت جدی دنبال شود.

"مسعود علایی" روز شنبه در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا با بیان اینکه لازم است برخی مدیران و کارشناسان از اظهار نظر ها و انتشار اخبار غیر علمی، فنی و آمارهای نادرست پرهیز کنند، افزود: وزارت جهاد کشاورزی وظیفه مدیریت مصرف آب در بخش کشاورزی را دارد اما به طور قطع برداشت کننده و کنترل کننده آب از منابع سطحی و زیرزمینی کشور نیست.

وی اظهار داشت: وزارت جهاد کشاورزی به عنوان تامین کننده امنیت غذایی کشور و به منظور مدیریت مصرف آب در این بخش اقداماتی از جمله اجرای سامانه های نوین آبیاری را در دست اجرا دارد، تا جایی که از ابتدای دهه ۷۰ تاکنون یک میلیون و ۹۶۲ هزار و ۶۷۷ هکتار از اراضی سنتی زیر پوشش سامانه های نوین آبیاری قرار گرفته است.

به گفته وی، بیشترین میزان عملکرد اجرای سامانه های نوین آبیاری مربوط به سال ۹۶ در سطح ۳۰۲ هزار و ۴۷۷ هکتار است.

علایی تصریح کرد: اخبار منتشر شده مبنی بر اینکه وزارت جهاد کشاورزی از سفره های آب زیرزمینی برداشت غیراصولی دارد، نادرست است، بلکه مجوز صدور پروانه چاه ها، برداشت های مجاز، غیرمجاز و کنترل برداشت ها با وزارت نیرو است.

وی گفت: مدیریت مصرف آب در بخش کشاورزی بر مبنای نیاز آبی گیاه و منطقه طبق سند ملی آب انجام می شود که در سالهای گذشته با اجرای سامانه های نوین آبیاری راندمان آبیاری، انتقال، توزیع و کاربرد آب در مزرعه بهبود یافته است.

مصوبه های کارگروه سازگاری با کم آبی مربوط به وزارت نیروست

علائی با بیان این که بخش عمده مصوبه های کارگروه سازگاری با کم آبی مربوط به وزارت نیرو است، افزود: براساس مصوبه جلسه دهم این کارگروه تخصصی نصب کنتور های حجمی برای تحویل حجمی آب، ابلاغ و تعدیل پروانه های بهره برداری، ایجاد دسترسی به سامانه های اطلاعاتی، تعیین تکلیف چاه های فاقد پروانه و پیاده سازی حسابداری منابع و مصارف آب از وظایف وزارت نیرو است که باید به طور جدی دنبال شود.

این مقام مسئول خاطرنشان کرد: تعیین سطح، الگو و ترکیب کشت براساس پروانه معتبر اصلاح محصول و نوع آبیاری و همچنین کمک بیشتر دولتی برای اجرای سامانه های آبیاری تحت فشار در اراضی با منابع آب مشترک نسبت به اراضی خرده مالکی برعهده وزارت جهاد کشاورزی است.

وی اضافه کرد: تحویل حجمی آب، تعیین تکلیف چاه های فاقد پروانه، نصب کنتور های حجمی چاه ها و ابزار های اندازه گیری مناسب در شبکه های آبیاری در چارچوب کنترل منابع آب های سطحی و زیرزمینی به وزارت جهاد کشاورزی مربوط نمی شود.

جانشین مجری طرح توسعه سامانه های نوین آبیاری وزارت جهاد کشاورزی مدیریت منابع آب سطحی و زیرزمینی را مربوط به برنامه ها دوم تا ششم توسعه دانست و اظهارداشت: امروز ۱۰۰ ها هزار حلقه چاه فاقد پروانه در کشور وجود دارد و ۴۵ هزار حلقه چاه غیرمجاز در طرح تعادل بخشی مسدود شده و ۷۰ هزار کنتور هوشمند روی چاه ها نصب شده که وضعیت بیلان منفی آب نشان می دهد که این اقدام ها باید با سرعت و دقت بیشتری انجام شود.

وی گفت: تاکنون میزان کارکرد کنتورهای هوشمند روی چاه ها و تاثیر آنها در وضعیت منابع آب زیر زمینی نامشخص و قابل بررسی نیست.

علائی درباره موضوع آب برگشتی آبیاری به سفره های آب زیر زمینی افزود: در بحث آبیاری اراضی به طور طبیعی بخشی از آب به سفره های زیرزمینی بازگشت دارد و بخشی نیز تبخیر می شود، اما این که همه این آب از عمق زمین با مصرف انرژی و برق به بالای زمین هدایت شده است، چنانچه بخواهیم به زمین بازگردانیم به نظر منطقی نمی رسد، زیرا آلودگی هایی همانند شوری، باقیمانده کودها و سموم شیمیایی وارد سفره های زیرزمینی می شود.

علائی اضافه کرد: کمیته تخصصی کارگروه سازگاری با کم آبی دستورالعمل تحویل حجمی آب در شبکه های آبیاری و زهکشی کشور را به تازگی تنظیم کرده که امید است به آن پرداخته شود.

اعتباری طی پنج ماه گذشته برای سامانه های نوین آبیاری پرداخت نشده است
جانشین مجری طرح توسعه سامانه های نوین آبیاری وزارت جهاد کشاورزی تصریح کرد: اعتبار مصوب طرح توسعه سامانه های نوین آبیاری کشور در سال ۹۸ از محل ردیف اعتبارات ملی به مبلغ ۵۲۷ میلیارد تومان و از محل صندوق توسعه ملی ۱۵۰ میلیون یورو است، اما تاکنون با وجود گذشت چهار ماه از سال مبلغی تخصیص و پرداخت نشده است.

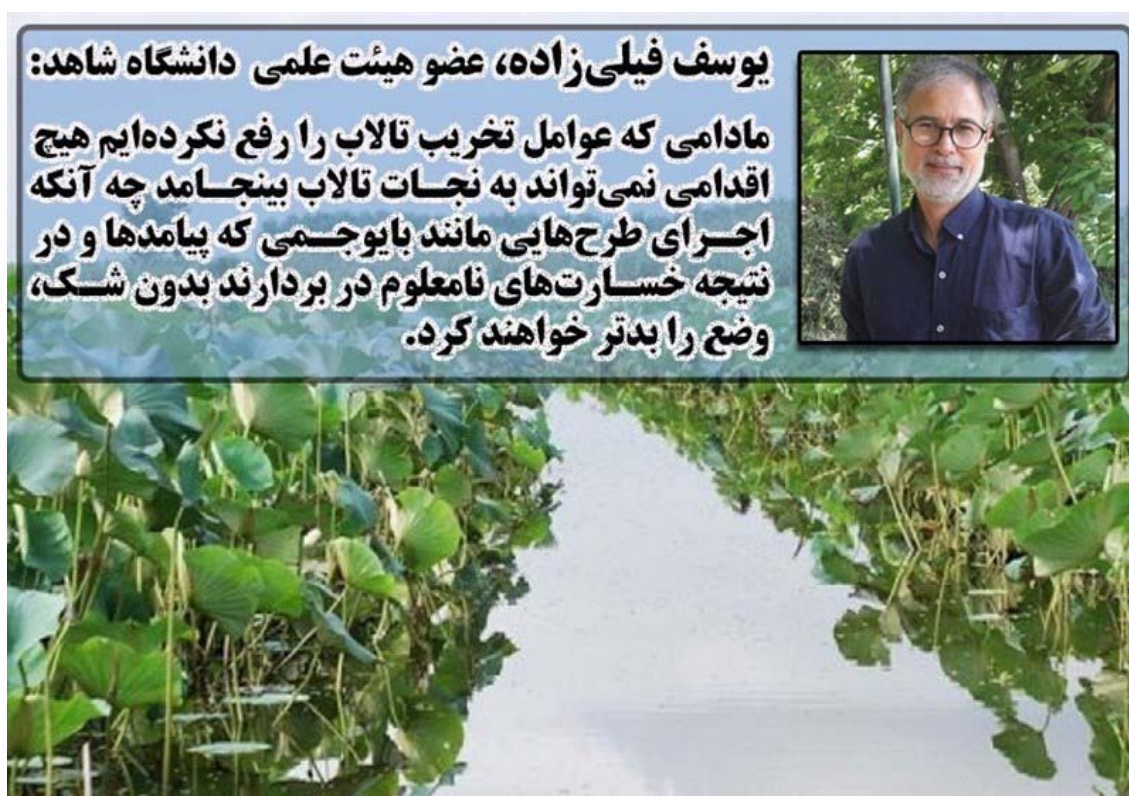
وی یادآورد شد: در سال ۹۷ برای اجرای ۱۴۲ هزار و ۵۵۱ هکتار سامانه های نوین آبیاری مبلغ یک هزار و ۵۲۱ میلیارد تومان مصوب شد که ۹۵۲ میلیارد تومان آن پرداخت شد.

علائی سطح اجرای طرح سامانه های نوین آبیاری را در سال ۹۸ حدود ۱۳۳ هزار و ۳۱۲ هکتار ذکر کرد و گفت: از ابتدای سال تاکنون ۳۸ هزار ۶۳۲ هکتار آن اجرایی شده و علاوه بر سطوح ذکر شده حدود ۲۰۰ هزار هکتار توسط سایر مجریان طرح های وزارت جهاد کشاورزی مثل مجری طرح شبکه های فرعی آبیاری و زهکشی غرب و شمال غرب کشور اجرا شده است.

فاضلاب تصفیه نشده عامل نابودی تالاب انزلی است / بایوجمی، سم دوست داشتنی مسئولان

ناآگاه! - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۹

اگر از ورود فاضلاب های تصفیه نشده که عامل نابودی تالاب انزلی هستند و در مسیر ورود خود به تالاب بوی تعفن برای شهرها به ارمغان می آورند جلوگیری شود، تالاب به عنوان یک اکوسیستم طبیعی که از توان خودپالایی برخوردار است رفته رفته به حالت عادی بازخواهد گشت.

به گزارش خبرنگار محیط زیست خبرگزاری تسنیم، طرح پرحاشیه موسوم به بایوجمی که با وجود هشدارهای متخصصان ذی ربط به اصرار مسئولان سازمان حفاظت محیط زیست در تالاب انزلی به اجرا درآمد هرچند در نخستین روزهای اجرا با دستور مراجع قضایی متوقف شد اما به گفته منتقدان طرح، همین مقدار از ترکیبات شیمیایی از جمله دی اکسید تیتانیوم که به تالاب انزلی ریخته شده هم می تواند پیامدهای جبران ناپذیری برای این اکوسیستم ارزشمند به همراه بیاورد. حالا مدتی است

دادستان عمومی و انقلاب بندرانزلی، پس از بررسی نظرات تخصصی منتقدان این طرح، علیه مجریان و ناظران طرح و همچنین عیسی کلانتری و مدیرکل منصوبش در استان گیلان اعلام جرم کرده است. اینکه چرا طرحی که تا این حد از سوی متخصصان مخرب شناخته شده با تخصیص اعتباری هنگفت و بی‌سروصدا در تالاب انزلی به اجرا درآمده پرسشی است که انتظار می‌رود به پاسخی قانع‌کننده بینجامد. طرحی که برای اجرای آن سالانه ۹۰۰ میلیارد تومان تخصیص شده و نه تنها دردی از تالاب انزلی درمان نمی‌کند بلکه خود نمکی بر زخم آن خواهد شد.

یوسف فیلی‌زاده، عضو گروه آموزشی زراعت و اصلاح نباتات دانشگاه شاهد در گفت‌وگو با تسنیم گفت: تاکنون مجری دو طرح احیا در تالاب انزلی بوده‌ام و این تالاب را به خوبی می‌شناسم. در حالی که عوامل اصلی تحلیل و بیماری تالاب انزلی هنوز وجود دارند هیچ طرح احیا و مراقبتی نخواهد توانست این زیست بوم را از وضعی که به آن دچار شده نجات دهد.

وی ادامه داد: اجرای هرگونه طرح احیا در تالاب انزلی مادامی که منابع ایجاد رسوبات آلی و فاضلابهای صنعتی و شهری در این تالاب رفع نشده، به منزله آن است که دست شکسته‌ای را که مدام مورد ضرب و شتم واقع می‌شود گچ بگیریم.

این محقق با بیان اینکه بر اساس کنوانسیون رامسر تالاب انزلی یک تالاب ثبت‌شده بین‌المللی است که هر سال بودجه‌ای از سوی انجمن جهانی حفاظت از تالاب‌ها برای مراقبت از آن تخصیص می‌شود گفت: متأسفانه این بودجه‌ها برای اقدامات مراقبتی بی‌حاصل صرف می‌شوند در حالی که اگر هدف، نجات تالاب باشد باید در اسرع وقت از ورود فاضلاب‌های تصفیه‌نشده انسانی و پساب‌های حاوی کود و سم به این تالاب جلوگیری شود.

فیلی‌زاده با ابراز تأسف از اینکه فاضلاب‌های تصفیه‌نشده از ۵ حوزه بزرگ رشت، انزلی، فومن، صومعه‌سرا و خمام بطور مستقیم وارد تالاب انزلی می‌شوند گفت: اگر از ورود این فاضلاب‌ها به

تالاب انزلی که در مسیر خود، بوی تعفن برای شهرها به ارمغان می‌آورند جلوگیری شود، تالاب به عنوان یک اکوسیستم طبیعی که از توان خودپالایی برخوردار است رفته‌رفته به حالت عادی بازخواهد گشت. خصوصا که طی سال‌های گذشته با بالا آمدن آب خزر شرایط برای بهبود وضع تالاب مساعد شده است.

وی عدم برخورد با ذی‌نفعانی که به حریم تالاب انزلی تجاوز می‌کنند را یکی دیگر از عوامل تخریب این زیست بوم ارزشمند دانست و تأکید کرد: مشکل این است که مسئولان با ذی‌نفعان محلی که در حریم تالاب سکونت می‌کنند، تالاب را آلوده می‌کنند، به صورت غیرقانونی ماهیگیری می‌کنند، پرنده صید می‌کنند و گردشگری و قایقرانی غیراصولی را ممر درآمد خود قرار داده‌اند برخورد نمی‌کنند.

عضو هیئت علمی دانشگاه شاهد یادآور می‌شود: افزایش رسوبات آلی و کاهش عمق تالاب، این اکوسیستم را به سوی محدود شدن تنوع زیستی و تک‌گونه‌ای شدن سوق داده است. به گونه‌ای که شاهد از بین رفتن برخی گونه‌های گیاهی و افزایش گونه‌های مهاجم و فرصت‌طلبی چون آذولا و نی هستیم.

فیلی‌زاده درباره اجرای طرح موسوم به بایوجمی در تالاب انزلی گفت: در نتیجه عدم استفاده از مدیریت کارآمد و دانش روز طرحی با بودجه کلان ۱۰۰۰ میلیارد تومانی تصویب و اجرا می‌شود که به دلیل افزایش سمیت و کاهش توان زیست‌پالایی تالاب، خود می‌تواند بر مشکلات فراوان تالاب بیفزاید. همانطور که توضیح دادم مادامی که عوامل تخریب تالاب را رفع نکرده‌ایم هیچ اقدامی نمی‌تواند به نجات تالاب بینجامد چه آنکه اجرای طرح‌هایی از این دست که پیامدها و در نتیجه خسارت‌های نامعلوم در بردارند بدون شک، وضع را بدتر خواهند کرد.

وی با اشاره به اینکه حربه نانو اخیرا در حوزه‌های مختلف از جمله صنعت و پزشکی و حتی پوشاک مورد سوءاستفاده قرار گرفته می‌گوید: طرح موسوم به بایوجمی و استفاده از نانوذرات برای از بین

بردن رسوبات آلی در یک تالاب، طرحی پرطمطراق است که با توجه به جاذبه واژه نانو با استقبال مسئولانی که در این حوزه اشراف ندارند مواجه می‌شود. طرحی که اجرای آن نه تنها از مشکلات تالاب نمی‌کاهد بلکه خود در بلندمدت بدلیل رسوب مواد سمی می‌تواند به از بین رفتن همین چند گونه جانوری و گیاهی باقی‌مانده در تالاب بینجامد.

به گزارش تسنیم؛ مرداد سال گذشته عیسی کلانتری، رئیس سازمان محیط زیست طی نامه‌ای خطاب به محمد باقر نوبخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه و با رونوشت به وزیر علوم، تحقیقات و فن‌آوری از ارائه طرحی مطالعاتی تحت عنوان طرح احیای تالاب انزلی به روش زیست‌پالایی با فناوری‌های بومی خبر داد و بر لزوم تعیین بودجه مناسب برای آغاز عملیات اجرایی این طرح تاکید کرد و دی ماه ۹۷، تفاهمنامه‌ای ۹۰۰ میلیارد تومانی به مدت یک سال میان شرکت مجری این طرح و سازمان حفاظت محیط‌زیست به امضا رسید!

شرکتی به نام "نانو صنعت پرشیا" که مدعی است با استفاده از ماده‌ای تحت عنوان بایوجمی رسوبات تالاب انزلی را کاهش داده و به عمق تالاب اضافه می‌کند؛ شرکتی که دستکم دو نفر از اعضای هیئت مدیره آن به نمایندگی از خانه کشاورز در این شرکت عضویت دارند؛ خانه کشاورز، یک نهاد غیر دولتی که ریاست آن بر عهده "عیسی کلانتری" است!

کارشناسان از شرایط آبی کشور می گویند؛ ۴۰۰ دشت ممنوعه آبی داریم - روزنامه ایران مورخ

۱۳۹۸/۰۵/۱۹

۴۰۰ دشت ممنوعه آبی داریم

کارشناسان آب می گویند پیشگویی مهاجرت ۵۰ میلیون ایرانی به دلیل بحران های آبی «علمی» نیست. مهاجرت ۵۰ میلیون ایرانی هشدار «عیسی کلانتري» رئیس سازمان محیط زیست کشور درباره وضعیت آبی ایران بود.

«حجت میان آبادی» پژوهشگر دیپلماسی آب و استاد دانشگاه تربیت مدرس در گفت و گو با «ایران» با غیرعلمی خواندن چنین آماری می گوید: «حتی تعداد آمار مهاجرت جنگ سوریه در طول سه سال ۶ میلیون نفر است. همین تعداد اتحادیه اروپا را با بحران جدی روبه رو کرده است.» البته این تنها آمار رئیس سازمان محیط زیست کشور نبود که واکنش کارشناسان آب را در پی دارد. رئیس پردیسان به تازگی در سفری به اردبیل، رقم برداشت از آب های زیرزمینی در کشور را ۵۲ میلیون مترمکعب اعلام کرده و در این باره می گوید «برداشت ما از آب های سطحی ۴۰ میلیون مترمکعب است که از حیث برداشت منابع آب وضعیت به مراتب بدتری داریم.» میان آبادی این آمار را رد می کند و

می‌گوید: «کسری مخزن ما الان نزدیک به ۶ میلیارد متر مکعب است.» او کسری مخزن را برداشت بیشتر از ورود آب به آبخوان‌ها می‌داند.

او اعتقاد دارد که هنوز اهمیت آمار در میان سیاستگذاری‌ها جایگاه شایسته‌ای ندارد. میان آبادی اعتقاد دارد که برخی از مسئولان با آمارها شوخی می‌کنند. او مصرف ۹۰ درصد آب در بخش کشاورزی را دارای اما و اگر می‌داند و می‌گوید: «هنوز هیچ دستگاهی نتوانسته چنین آماری را اثبات کند.» مصرف نود درصدی آب در زمین‌های کشاورزی حرف وزرات نیرویی هاست اما ساکنان خیابان طالقانی در وزارت جهاد کشاورزی اعتقاد دارند چنین آماری صحیح نیست. میان آبادی هم از اختلاف جدی این دو وزارتخانه روی مصرف آب در بخش کشاورزی کشور خبر می‌دهد. او می‌گوید: «البته بین مصرف و برداشت دو فرق جدی وجود دارد. برداشت آب به معنای مصرف کامل آن نیست، چون ۳۰ تا ۴۰ درصد برداشت آب‌ها دوباره به زمین برمی‌گردد.» او اعتقاد دارد که بویژه در کشاورزی سستی بازگشت آب به زمین زیاد اتفاق می‌افتد. به گفته او و سایر کارشناسان دو وزارتخانه نیرو و کشاورزی در تمام دهه‌های گذشته نتوانسته‌اند نسبت به میزان مصرف آب، همدیگر را اقناع کنند. به گفته این کارشناسان عدم اقناع و رسیدن به آمارهای متقن به سیاست‌هایی منجر می‌شود که نتیجه بخش نیست، حتی می‌تواند به ضد هدف تبدیل شود. میان آبادی و جواد سمیعی دیگر کارشناس آب نیز آبیاری تحت فشار را یکی دیگر از راهکارهای اشتباه براساس آمارهای آبی می‌داند و می‌گوید: «این روش نه تنها به کاهش آب منجر نشد که افزایش مصرف را هم در پی داشته است.» «حجت میان آبادی» با اشاره به تخصیص‌های سنگین اعتباری برای انجام کشاورزی با آبیاری تحت فشار، از پژوهش‌های بین‌المللی سخن به میان می‌آورد که ثابت می‌کنند این شیوه به مصرف بیشتر و خشک شدن سرزمین منجر می‌شود. به گفته او در کشاورزی سستی بخشی از آب به آبخوان‌ها برمی‌گردد اما در روش تحت فشار تمام آب مصرف می‌شود، در نهایت هم توسعه زمین‌های کشاورزی را در پی دارد. او اعتقاد دارد که با وجود

انواع مدل‌ها برای کاهش مصرف آب، ابتدایی‌ترین روش‌ها در کشور ما انتخاب می‌شود.

میان‌آبادی نبود آمار متقن در زمینه آب را یکی از مشکلات جدی سیاست‌گذاری‌های آبی کشور می‌داند و از وعده وزیر نیرو برای سرمایه‌گذاری در این زمینه خبر می‌دهد. به گفته او، این وعده، به دلایل بسیار از جمله مشکلات مالی و بودجه‌ای، عملیاتی نشده است. او به اختلاف آماری میان دستگاه‌های مختلف می‌پردازد و می‌گوید: «در بخش آمارهای کلان، اختلاف‌های بسیار وجود دارد. مثلاً آمار کل آب‌های تجدیدپذیر کشور بین ۸۰ تا ۱۱۰ میلیارد مترمکعب اعلام می‌شود. یعنی ما در آمارهای رسمی دستگاه‌های متولی، ۳۰ میلیارد متر مکعب اختلاف داریم.»

او سرمایه‌گذاری برای رسیدن به آمارهای متقن با روش‌ها و تکنولوژی‌های روز را ضروری می‌داند و می‌گوید: «ما یک سد را با رقم کلان مالی می‌سازیم اما ابتدایی‌ترین شرایط را برای مدیریت آب اجرا نمی‌کنیم.» او مهاجرت‌های پنجاه میلیون نفری به دلیل وضعیت آبی کشور را هم غوغاسالاری می‌داند و می‌گوید: «این اظهار نظرها از جنس علم نیستند.»

بحرانی شدن آب دشت‌های کشور

«جواد سمیعی» کارشناس آب هم مثل کلانتری دشت اردبیل را یکی از دشت‌های بحرانی به لحاظ بیلان آبی می‌داند و می‌گوید: «از ۶۱۲ دشت کشور ۴۰۰ دشت ممنوعه و بحرانی است.» او حفر چاه‌ها را یکی از دلایل بحرانی شدن شرایط آبی دشت‌های کشور می‌داند. براساس آماری که او می‌دهد ۸۰۰ هزار حلقه چاه در کشور حفر شده که تنها ۳۰۰ هزار حلقه آن پروانه بهره‌برداری دارد. سمیعی یادآوری می‌کند: «باران‌های سیل‌آسای امسال هم، وضعیت دشت‌های ایرانی را تغییر نداد و لب‌تشنه آنها را سیراب نکرد.» این کارشناس وضعیت دشت‌ها را مربوط به سال‌های اخیر نمی‌داند و می‌گوید: «این روند نتیجه مدیریت آب در ۴۵ سال گذشته است.» به گفته سمیعی بیشتر حفر چاه‌ها در

دهه ۷۰ و ۸۰ اتفاق می افتد تا دشت ها به سمت نیستی بروند.

حفر ۵۱ حلقه چاه در دشت ممنوعه مشهد

سمیعی دشت مشهد را یکی از دشت های ممنوعه در کشور می داند که طبق قانون نباید هیچ چاه جدیدی در آن حفر شود. او می گوید: «اما مسئولان در مشهد مثل اصفهان به این نتیجه رسیده اند که کمبود آب شرب شهر را با حفر چاه عمیق جبران کنند. وزارت نیرو هم مجوز حفر ۵۱ حلقه چاه جدید را به این شهر داده است.» مشهد به گفته او از سال ۴۷ و ۴۸ دشت ممنوعه اعلام شده است. این چاه ها قرار است کمبود آب شرب تابستانه مشهد را تأمین کنند. به گفته سمیعی کارشناسان به مسئولان مشهدی پیشنهاد خرید آب از چاه کشاورزان را داده اند اما مسئولان راه راحت تر، ارزان تر و خطرناک تر را انتخاب کرده اند؛ حفر چاه عمیق در دشتی ممنوع!

رنج آماری!

حوزه میراث فرهنگی و محیط زیست شباهت های بسیاری دارند. دو حوزه که در برنامه ریزی و سیاست گذاری ها با مشکلاتی مواجهند و متأسفانه بعضاً در حاشیه تصمیم گیری های کلان کشور قرار دارند. آنها یک اشتراک دیگر هم دارند، نبود آماری که بتوان براساس آن آمارها، برنامه ریزی کرد! میراث فرهنگی و گردشگری از نبود آمارهای اقماری رنج می برد و حوزه محیط زیست و آب هم از آمارهای متقن. برای همین است که «حجت میان آبادی» می گوید: «هر بخش آمار خود را دارد و آمار خود را محق می داند و براساس آن برنامه ریزی می کند.» برنامه ریزی ای که نتایج مثبت آن باید بررسی شود و مورد ارزیابی قرار گیرد.

تدوین پیش‌نویس لایحه حفاظت از رودخانه‌ها و کاهش خطرات سیلاب - خبرگزاری فارس

مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۰

مدیرکل دفتر حقوقی شرکت مدیریت منابع آب ایران، از تدوین پیش‌نویس لایحه حفاظت از رودخانه‌ها و کاهش خطرات سیلاب در وزارت نیرو خبر داد و گفت: متن پیش‌نویس لایحه حفاظت از رودخانه‌ها در اختیار معاونت حقوقی ریاست جمهوری و مرکز پژوهش‌های مجلس قرار گرفته و در حال نهایی شدن است.

تدوین پیش‌نویس لایحه حفاظت از رودخانه‌ها و کاهش خطرات سیلاب

به گزارش خبرگزاری فارس به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو (پاون)، غلامرضا مدنیان با بیان اینکه بر اساس ماده ۲ قانون توزیع عادلانه آب و چهار تبصره آن، تمامی مسائل مربوط به حریم و بستر رودخانه‌ها و منابع آب‌های سطحی در قانون توزیع عادلانه آب مشخص شده است، افزود: وزارت نیرو بعد از وقوع سیلاب به این جمع‌بندی رسید که موارد مذکور پاسخگوی مسائل و مشکلات متعدد در این حوزه نیست، از این رو تصمیم گرفته شد تا با بررسی مشکلات مربوط به حوضه‌های آبریز و رودخانه‌های کشور و ضرورت حفاظت بهتر از منابع آب‌های سطحی، لایحه جدیدی را تقدیم مجلس شورای اسلامی کنیم.

وی ادامه داد: در همین رابطه نظرات شرکت‌ها و افراد متخصص جمع‌آوری و جلسات متعدد کارشناسی در وزارت نیرو و شرکت مدیریت منابع آب برگزار شد و یک تیم ۱۷ نفره به مدت ۱۰ روز کاری به شکل شبانه‌روزی روی این لایحه کار کردند، در نهایت متنی که گویای اکثر مسائل مبتلابه رودخانه‌هاست، آماده و تدوین شد.

مدیرکل دفتر حقوقی شرکت مدیریت منابع آب ایران، بر تمرکز وزارت نیرو روی مباحث مربوط به مدیریت رودخانه و مدیریت سیلاب به منظور تامین آب مورد نیاز کشور تاکید کرد و افزود: در قانون سال ۱۳۴۷ به عنوان اولین قانون منابع آبی کشور که به تصویب قانونگذار رسیده، کنترل و مهار سیلاب را به منظور تامین آب کشور دانسته است؛ اما برای وزارت کشور و شهرداری‌ها در قانون پیشگیری از وقوع سیلاب در سال ۱۳۴۸ مقررات مشخص و روشنی را بیان کرده که به منظور صیانت از جان و مال مردم، وزارت کشور و شهرداری‌ها متکفل پیشگیری از وقوع سیلاب هستند. از جمله در بند ۲ و ۱۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها هم مسئله لایروبی انهار داخل شهری مطرح شده که به منظور جلوگیری از بروز سیل و نفوذ آب، می‌بایست علاوه بر احداث سیل بند، کنترل‌های مربوط به لایروبی را نیز به شکل دوره‌ای انجام دهند.

مدنیان با اشاره به اینکه در تنظیم لایحه جدید سعی شده خط فکری دوره‌های گذشته قانون‌گذاری کاملاً دنبال نشود، اظهار کرد: در لایحه جدید وزارت نیرو، مدیریت رودخانه از مدیریت بحران سیل مستقل دیده شده و بر نظام حقوقی حاکم بر رودخانه‌ها با تمرکز بر موضوع مدیریت رودخانه، تاکید شده است.

وی با بیان اینکه لایحه جدید در ۱۷ ماده و ۲۵ تبصره تدوین و به مجلس و دولت ارائه شد، گفت: این پیش‌نویس در معاونت حقوقی ریاست جمهوری با برگزاری چندین جلسه کارشناسی با حضور نمایندگان دستگاه‌های مختلف از جمله جهاد کشاورزی، منابع طبیعی، سازمان محیط زیست و وزارت نیرو مورد بررسی و کنکاش بیشتر قرار گرفت، بخش‌هایی از متن آن تغییر کرد و هم‌اکنون در حال نهایی شدن سیر مراحل تصویب است.

مدیرکل دفتر حقوقی شرکت مدیریت منابع آب ایران اضافه کرد: رئیس مجلس شورای اسلامی نیز پس از دریافت متن پیش‌نویس لایحه حفاظت از رودخانه‌ها، به مرکز پژوهش‌های مجلس دستور داد

همزمان با دولت کار کارشناسی بررسی این پیش‌نویس انجام شود که تاکنون سه جلسه برگزار شده و متن مذکور به شکل متمرکز با حضور کارشناسانی متشکل از دستگاه‌های اجرایی و مرکز پژوهش‌ها مورد بازبینی قرار گرفته است.

مدنیان با اشاره به اینکه متن لایحه پس از تایید نهائاً در صحن مجلس شورای اسلامی مورد تصویب نمایندگان قرار خواهد گرفت، تصریح کرد: روح حاکم بر این پیش‌نویس ناظر بر دو مقوله حفاظت از منابع آب‌های سطحی به‌عنوان یکی از وظایف دولت و صیانت از حقوق افرادی که قبل از تصویب قانون آب سال ۱۳۴۷ دارای مالکیت بوده‌اند، است.

وی ادامه داد: صیانت از منابع آبی از نظر عدم آلودگی منابع آبی و جلوگیری از اقدامات دستگاه‌های مختلف در احداث سازه‌های مغایر با وضعیت رودخانه‌ها از دیگر موارد مطرح شده در این لایحه است، همچنین همراهی دستگاه‌های مختلف قضایی و دستگاه‌های اجرایی در این لایحه به شکل شفاف دیده شده و احکام لازم در این زمینه پیش‌بینی شده است.

۱۹ حوضه آبخیز اصفهان تا پایان سال حدنگاری می شود - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۳

اصفهان - ایرنا - معاون حفاظت و امور اراضی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری اصفهان گفت: ۱۹ حوضه آبخیز در ۱۴ شهرستان استان با هدف پیشگیری از هرگونه جعل اسناد تا پایان سال حدنگاری می شود.

کاداستر (Cadastre) یا حدنگاری، نقشه برداری ثبتی است که ارزش حقوقی داشته باشد و بتوان بر اساس مرزهای آن سند مالکیت صادر کرد.

داریوش سعیدی روز چهارشنبه در گفت و گو با ایرنا افزود: حدنگاری مورد اشاره با اعتباری معادل ۲۷ میلیارد ریال انجام می شود تا مجموع حدنگاری در عرصه های منابع طبیعی اصفهان به ۵۵۳ هزار هکتار از اراضی ملی و معادل یک سوم وسعت کل این زمین ها برسد.

وی اضافه کرد: هدف از اجرای این طرح تثبیت قطعی مالکیت دولت و اعمال مدیریت حفاظت بهتر

بر اراضی ملی و دولتی، پیشگیری از هرگونه جعل و سو استفاده از اسناد، ایجاد زمینه مناسب در امر سرمایه گذاری و رونق تولید، تحقق دولت الکترونیک در پاسخگویی به استعلامات و شفاف سازی و رفع تداخلات ناشی از اجرای مقررات موازی است.

معاون حفاظت و امور اراضی منابع طبیعی اصفهان خاطرنشان کرد: حدنگاری پیش از این در شهرستان‌های مبارکه، فلاورجان، گلپایگان و تیران و کرون به پایان رسیده بود.

سعیدی اجرای کمربند حفاظتی در زمین هایی با احتمال تخریب و تصرف را با اهمیت دانست و افزود: بر همین اساس امسال برای ۲۰۰ کیلومتر از اراضی کمربند حفاظتی ایجاد می شود، تا حائلی بین اراضی ملی و مستثنیات قانونی اشخاص و جلوگیری از دست اندازی به اراضی منابع طبیعی شکل گیرد.

وی با بیان اینکه این کمربندها بیشتر به صورت کمربند سبز و شاخص بتنی است، گفت: این طرح در تمامی استان بویژه در شاهین شهر، اصفهان، لنجان، کاشان و سمیرم عملیاتی خواهد شد.

معاون اداره کل منابع طبیعی اصفهان با اشاره به ایجاد ۱۲۳ کیلومتر کمربند حفاظتی در منطقه طی سال ۹۷، اظهارداشت: در یک دهه گذشته تاکنون با اجرای یک هزار و ۹۰۰ کیلومتر کمربند حفاظتی در استان ۵۰۰ هزار هکتار از اراضی ملی استان حفظ شده است.

استان اصفهان به مرکزیت شهرستان اصفهان با ۲۴ شهرستان، مساحتی معادل ۱۰.۷ میلیون هکتار دارد که بیش از ۹۰ درصد از این مساحت را معادل ۹.۸ میلیون هکتار عرصه های منابع طبیعی و ملی و ازاین میزان حدود ۴۰۳ هزار هکتار جنگل معادل (۴ درصد)، ۶ میلیون هکتار مرتع معادل (۶۴ درصد) و سه میلیون هکتار بیابان معادل (۳۲ درصد) در بر گرفته است.

جنگل های استان اصفهان بطور عمده در ۲ شهرستان فریدون شهر با ۴۰ هزار هکتار و سمیرم با ۲۵ هزار هکتار قرار دارند و سرانه جنگل در کمتر از ۰.۱ هکتار است اما با وجود سطح کم تنوع گونه ای

خوبی (۳۵ گونه درختی ودرختچه ای) دارد.

این استان از نظر تقسیم بندی نواحی رویشی در دو ناحیه رویشی زاگرسی و ایران تورانی قرار گرفته که ناحیه رویشی زاگرسی غرب و جنوب استان را شامل می شود و بقیه مناطق استان جزو ناحیه رویشی ایرانی تورانی است.

این استان واقع در مرکز کشور دارای اقلیم خشک و نیمه خشک است و از این پهنه ۳.۲ میلیون هکتار معادل ۳۲ درصد سطح استان را اراضی بیابانی و شنزار تشکیل داده که به طور عمده در بخش های شمالی و شرقی آن پراکنش دارند، این اراضی مشتمل بر ۱۶ کانون بحرانی فرسایش بادی است که حدود یکهزار ۱۰۰ هزار هکتار از سطح استان را به خود اختصاص داده اند.

رضا اردکانیان: طرح سازگاری با کم آبی خراسان جنوبی آماده شده است - خبرگزاری ایلنا مورخ

۱۳۹۸/۰۵/۲۴

وزیر نیرو تاکید کرد که طرح سازگاری با کم آبی استان خراسان جنوبی آماده شده است.

به گزارش ایلنا، رضا اردکانیان در حاشیه مراسم کلنگ‌زنی انتقال آب مختاران به بیرجند با تاکید بر اینکه مسئله تامین آب شرب برای تمامی مناطق کشور و به ویژه استان‌های مرزی از اولویت‌های اصلی وزارت نیرو است، ادامه داد: در حال حاضر طرح‌های بسیار مناسبی برای رفع نیازهای آبی میان مدت استان خراسان جنوبی در دست اجرا است.

وی افزود: در زمینه پروژه‌های بلندمدت استان نیز از چندی پیش مطالعات دو طرح مهم مرتبط با یکدیگر با همکاری تمامی دستگاه‌ها آغاز شده است. طرح نخست در این بخش تهیه و اجرای طرح‌های سازگاری با کم آبی است تا بتوان با مدیریت مصرف و استفاده صحیح از منابع آبی به ویژه در بخش کشاورزی به حیات و توسعه پایدار دست پیدا کنیم.

وزیر نیرو خاطرنشان کرد: در این صورت حتی اگر سرمایه‌گذاری برای انتقال آب صورت بگیرد اطمینان خواهیم داشت که این آب پس از تکمیل پروژه وارد شبکه‌ای با مصرف صحیح منابع آبی، کشت متناسب با الگو و روش آبیاری درست خواهد شد.

اردکانیان با تاکید بر اینکه طرح سازگاری با کم آبی استان خراسان جنوبی آماده شده است، گفت: این طرح هفته آینده مراحل نهایی خود را در کارگروه ملی طی کرده و به تصویب خواهد رسید که براساس آن سالانه ۱۳۰ میلیون مترمکعب اضافه برداشت منابع آب استان کنترل خواهد شد.

وی به دومین طرح بلندمدت تامین آب خراسان جنوبی اشاره کرد و افزود: مطالعات لازم برای تخصیص آب از دریا به منظور نمک‌زدایی و انتقال آن به استان نهایی شده و امروز وزارت نیرو در

آستانه تخصیص آب برای خراسان جنوبی است.

وزیر نیرو با تاکید بر اینکه این طرح بزرگ نمکزدایی برای افق ۱۴۲۵ نیازهای بلندمدت آبی استان را پاسخگو خواهد بود، بیان کرد: این طرح در کنار برنامه سازگاری با کم آبی همراه و مکمل هم هستند.

هر یک از این برنامه‌ها بدون وجود دیگری پاسخگو رقع مشکلات آبی استان نخواهد بود.

اردکانیان خاطرنشان کرد: بنابراین با توجه به ضرورت موجود، هر دو طرح در کنار هم اجرا خواهند شد. مدیریت مصرف آب، اصلاح روش استفاده از منابع آبی در بخش‌های مختلف به ویژه در کشاورزی و نیز سرمایه‌گذاری برای تامین آب شرب صنعت استان برای سالیان دور از جمله مباحثی است که با اجرای این دو برنامه دنبال خواهد شد.

وزیر نیرو تصریح کرد: براساس برنامه‌ریزی صورت گرفته سالانه بین ۶۰ تا ۱۱۰ میلیون مترمکعب آب شیرین از طریق نمکزدایی برای استان خراسان جنوبی تخصیص یافته است که ۲۰ میلیون مترمکعب آن سهم بخش شرب و مابقی آن به نیازهای آبی صنعت اختصاص پیدا خواهد کرد که طبیعتاً براساس ضوابط موجود سرمایه‌گذاران می‌توانند وارد این بخش شوند.

پرونده ویژه در تسنیم / «معجزه آبخیزداری» خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۶

آثار و کارکردهای فراوان تمدنی آبخیزداری باعث شده در کلام نخبگان از «آبخیزداری» به عنوان دانش «کشورداری» یاد شود. پرونده «معجزه آبخیزداری» در صدد تبیین این دیدگاه است.

خبرگزاری تسنیم، کارگروه بررسی‌های ویژه؛ پرونده «معجزه آبخیزداری» — بخش اول

سیل اوایل امسال و آسیب‌ها و خسارت‌های فراوان آن به استان‌های متعدد کشور از جمله گلستان، مازندران، خوزستان، فارس، ایلام و لرستان که به اذعان مسئولان به بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومان می‌رسید کافی بود که اذهان مردم و نخبگان به مفهوم «آبخیزداری» متوجه شود، حتی رهبر فرزانه انقلاب نیز در اوایل سال در جلسه ویژه اقدامات و امدادسانی به استان‌های کشور بر انجام اقدامات جامع و پیشگیرانه برای مدیریت سیلاب از جمله «آبخیزداری» تأکید فرمودند. اما آبخیزداری چیست؟ در یک تعریف ساده اما جامع می‌توان گفت آبخیزداری، اعمال مدیریت و بهره‌برداری هماهنگ، یکپارچه و قانونمند از کلیه منابع طبیعی، کشاورزی، اقتصادی و غیره در یک حوزه آبخیز می‌باشد.

آبخیزداری در معنای امروزی که تعبیر به مدیریت جامع حوزه آبخیز می-شود، این چنین معنا شده است: «فرآیند شناخت، برنامه-ریزی، سیاستگذاری و تنظیم اقدامات در ارتباط با حفظ و احیای منابع پایه و بهره-برداری معقول از منابع طبیعی در یک حوزه آبخیز بدون اثرات زیانبار در محیط طبیعی».

سابقه آبخیزداری در کشور به قبل از انقلاب برمی-گردد؛ در سال ۱۳۵۱ دفتر حفاظت خاک و آبخیزداری در سازمان جنگل-ها و مراتع کشور تأسیس شد و در سال ۱۳۵۱ ایجاد شورای عالی آبخیزداری به تصویب هیئت وزیران رسید و نخستین شبکه پخش سیلاب در همان سال در ایستگاه تحقیقات مراتع نودهک قزوین ساخته شد.

اما این رویکرد مهم و راهبردی به منابع آب، بعد از انقلاب به شدت تقویت شد؛ چنان که اوج شکوفایی آبخیزداری در کشور را می-توان دهه هفتاد دانست. در این دهه، با ارتقای تشکیلات آبخیزداری کشور از سطح یک دفتر به معاونت در وزارت جهاد سازندگی و با کوشش و تلاش-های خستگی-ناپذیر جهادگران، فعالیت-های آبخیزداری در کشور رشد چشمگیری یافت. ولی متأسفانه این فعالیت-ها بعد از ادغام وزارت جهاد سازندگی با وزارت کشاورزی و انحلال معاونت آبخیزداری رو به افول نهاد. در حال حاضر به لحاظ ساختاری و تشکیلاتی، «سازمان جنگل-ها، مراتع و آبخیزداری کشور» که از سازمان-های زیرمجموعه وزارت جهاد کشاورزی است، مسئول انجام عملیات آبخیزداری در سطح کشور است.

آبخیزداری دارای فواید و آثار متعددی است که از جمله آن می-توان به جلوگیری از وقوع سیلاب-های ویران-گر، جلوگیری از فرسایش خاک، بهبود کیفیت آب و جلوگیری از آلودگی آن، تغذیه سفره-های زیرزمینی، جلوگیری از فرونشست زمین، حفظ و تقویت پوشش گیاهی، احیای جنگل-ها و مراتع، افزایش محصولات کشاورزی و رونق تولید داخلی، مقابله با گردوغبار و بیابانزدایی، جلوگیری از مهاجرت روستاییان، اشتغال-زایی و غیره اشاره کرد.

در این باره مقام معظم رهبری می-فرماید: «یکی از کارهای مهم لازم... مسئله‌ی آبخیزداری است. اگر چنانچه آبخیزداری را دستگاه‌های مربوط جدی بگیرند و اهمیت بدهند — چه آنچه مربوط به وزارت کشاورزی است، چه آنچه مربوط به وزارت نیرو است — هم جلو سیلاب‌های بی‌مورد گرفته می‌شود، هم جلو ریزگردها گرفته می‌شود و هم بقیه فواید گیاهان و درخت بر آن مترتب می‌شود».

این فواید و کارکردها و نیز تأثیرات مثبت تمدنی آن در ابعاد مختلف اقتصادی، سیاسی، اجتماعی باعث شده، کارشناسان و متخصصان از «آبخیزداری» به عنوان علم «کشورداری و مملکت‌داری» یاد کنند. متأسفانه علی‌رغم این اهمیت، توجه جدی به آبخیزداری در کشور صورت نگرفته است و به‌طور شایسته به این موضوع مهم به‌خصوص در رسانه‌ها پرداخته نشده است، از این رو ضرورت اقتضا داشت به‌صورت پرونده‌ای مستقل و ویژه با عنوان «معجزه آبخیزداری» در خبرگزاری تسنیم به موضوع آبخیزداری توجه شود.

امید است بتوان در این پرونده با تبیین ابعاد و زوایای آشکار و پنهان آبخیزداری در عرصه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و تحلیل نقش آبخیزداری در تشکیل تمدن نوین اسلامی، گامی بلند در تحقق منویات رهبر معظم انقلاب در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی برداشته شود. مسلماً پرداختن به زوایای آشکار و پنهان آبخیزداری می‌تواند تأثیر بسزایی در رشد و پیشرفت کشور و رفع فقر و محرومیت و تحقق عدالت اجتماعی در دومین طلیعه چهل سالگی انقلاب اسلامی و تشکیل تمدن نوین اسلامی داشته باشد.

تعداد دشت‌های ممنوعه کشور در حال افزایش است - خبرگزاری فارس مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۶

مدیرکل حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران با تاکید بر اینکه در حال حاضر ۴۰۵ دشت کشور ممنوعه است، گفت: این موضوع بسیار هشدار دهنده است چراکه بیش از ۹۵ درصد پتانسیل آب زیرزمینی کشور در این دشت‌ها قرار دارد.

تعداد دشت‌های ممنوعه کشور در حال افزایش است

به گزارش خبرگزاری فارس به نقل از پایگاه اطلاع رسانی وزارت نیرو(پاون)، محمد علی مصطفوی در نشست تخصصی با اعضا کمیسیون‌های رسیدگی به صدور پروانه‌ها و مدیران دفاتر حفاظت و بهره‌برداری منابع آب زیرزمینی اظهار داشت: در حال حاضر حدود ۴۱ میلیارد مترمکعب برای برداشت از چاه‌های مجاز کشاورزی در ۶۰۹ محدوده مطالعاتی پروانه بهره‌برداری صادر شده است که طبق برنامه ششم توسعه این میزان باید به ۲۷ میلیارد مترمکعب کاهش یابد.

وی با بیان اینکه کسری تجمعی آبخوان‌های زیرزمینی به ۱۴۰ میلیارد مترمکعب رسیده است، گفت:

به منظور تعادل بخشی آبخوان‌ها باید ۱۴ میلیارد متر مکعب از برداشت چاه‌های مجاز کشاورزی کاسته و به رقم ۲۷ میلیارد مترمکعب برسد؛ بنابراین اصلاح و تعدیل پروانه چاه‌های مجاز کشاورزی باید با جدیت در دستور کار کمیسیون‌ها قرار بگیرد.

مدیرکل حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران با اشاره به وجود ۴۸۷ هزار حلقه چاه مجاز در سراسر کشور، افزود: علاوه بر آن نیز حدود ۳۲۰ هزار حلقه چاه غیر مجاز در سراسر کشور شناسایی شده است که حدود ۱۱۴ هزار حلقه آن دارای عمق بیش از ۲۰ متر هستند و براساس قانون این چاه‌ها باید پر و برداشت غیرمجاز از منابع آب متوقف شود.

وی با اشاره به اینکه در حال حاضر تمامی دشت‌های کشور با افت سطح منابع آب زیرزمینی مواجه هستند، گفت: نگاه حفاظتی به منابع آب ضروری است چراکه در حال حاضر ۴۰۵ دشت ایران در وضعیت ممنوعه است و ۱۷ دشت دیگر نیز در حال بررسی است که این موضوع بسیار هشدار دهنده است.

مصطفوی با تاکید بر اینکه اعضای کمیسیون صدور پروانه‌ها باید نگاه ویژه‌ای برای صیانت از منابع آب داشته باشند، تصریح کرد: با توجه به وضعیت منابع آب زیرزمینی در ابتدا باید روی حفاظت از آبخوان‌ها تمرکز کرده تا بتوان بهره‌برداری مناسبی از آن داشت.

مدیرکل حفاظت و بهره‌برداری منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران تصریح ادامه داد: در جایی که صدور یا تمدید پروانه بهره‌برداری به ضرر منافع ملی است نباید نسبت به انجام آن اقدام نمود چراکه در این راستا هیچ کس حق تضییع حقوق عامه مردم و منافع ملی را ندارد.

وی با اشاره به اینکه بدون در نظر گرفتن پتانسیل آبخوان‌ها و تخصیص نمی‌توان مجوز صادر کرد، خاطرنشان کرد: شرایط امروز آبخوان‌های کشور پذیرای این میزان برداشت نیست و برای حفظ کشور نیاز به مشارکت همه آحاد جامعه و مسئولان در این امر مهم است.

«معجزه آبخیزداری» | آبخیزداری چیست؟ / گزارشی از یک نمونه موفق - خبرگزاری تسنیم

مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۷

اسماعیل مددی، کارشناس ارشد آبخیزداری و عضو پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری وزارت جهادکشاورزی در یادداشتی، ضمن ارائه تعاریف اولیه آبخیزداری، یک نمونه از پروژه‌های اجرا شده در این موضوع را معرفی کرده است.

خبرگزاری تسنیم، کارگروه بررسی‌های ویژه؛ پرونده «معجزه آبخیزداری» — بخش دوم

در این پرونده از صاحب‌نظران و دست‌اندرکاران دانش آبخیزداری کشور، بهره خواهیم گرفت؛ در همین راستا از «اسماعیل مددی» کارشناس ارشد آبخیزداری، عضو پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری وزارت جهادکشاورزی و دبیر کارگروه آبخیزداری کانون جهادگران جهادسازندگی، خواستیم تا مطلبی در این زمینه برای ما ارسال کنند. وی که از گذشته‌ی دور، دستی بر نوشتن دارد،

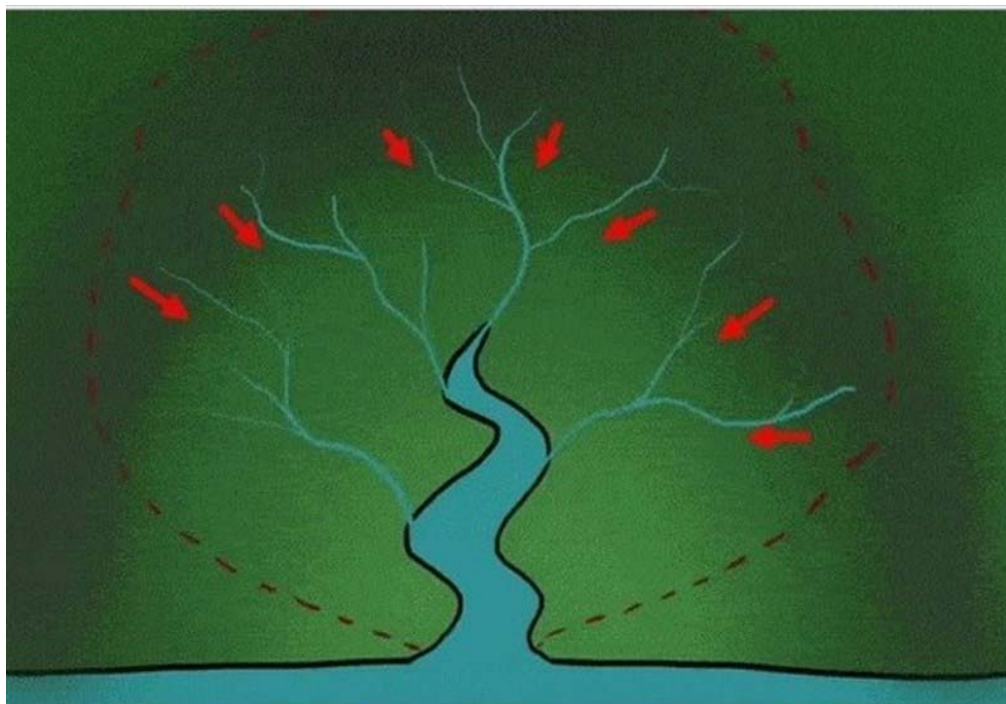
متن زیر را - که حاوی تعاریف فنی اولیه و نیز یک نمونه‌ی بارز آبخیزداری در کشور است - برای ما ارسال کرده که بسیار قابل استفاده است.

اول اینکه؛ آبخیزداری چیست؟

در منابع و مراجع علمی و دانشگاهی و در عرصه اجرا تعاریف متعددی از آبخیزداری شده که به هم نزدیک ولی متفاوت هستند. لکن تعریف حقوقی که از آبخیزداری در قانون رودخانه‌های مرزی مصوب [۱] ۱۸ اسفندماه ۱۳۸۳ آمده، یک تعریف جامع و مانع می‌باشد، به شرح زیر:

الف) آبخیزداری: مدیریت منابع زیست‌محیطی یک آبخیز به‌نحوی که به بهترین وجه اهداف مدیریت طرح را برای بهره‌برداری مداوم از این منابع برآورده سازد.

ب) حوزه‌ی آبخیز: حوزه‌ی آبریز با آبخیز - پهنه‌ای است که تمام روان‌آب ناشی از بارش وارد بر روی آن را یک رودخانه، آبرو، دریاچه و یا یک آب انباشت دریافت می‌نماید.

شماتیک یک حوضه آبخیز و نحوه جمع‌آوری آب باران

ج) منابع زیستی: عبارت است از آب، خاک، منابع گیاهی، منابع جانوری، و هوا که یک اکوسیستم را شامل شود.

د) موضوع فعالیت آبخیزداری: کلیه اقداماتی که مجموعاً امکان مدیریت و بهره‌برداری پایدار منابع زیستی را در حوضه‌ی آبخیز فراهم نماید. این فعالیت‌ها ابتدا از حفاظت آب و خاک کشور شروع شده، به همین دلیل تفکر این است که آبخیزداری به حفاظت آب و خاک ختم می‌شود، در حالی که موضوع بسیار وسیع و همه‌جانبه است و نیازمند مطالعه و اطلاعات آمایشی و پایه حوضه‌های آبخیز می‌باشد.

با این تعاریف در حوضه‌های آبخیز باید آبخیزداری مدل‌سازی بشود. چگونه این مهم اتفاق می‌افتد؟

ه) دسته‌بندی حوضه‌های آبخیز

حوضه‌های آبخیز در سه بخش «بالا دست، میانی، و پایین دست» دسته‌بندی می‌شوند.

حوضه بالا دست: مناطق شیب‌دار و کوهستانی را شامل می‌شوند.

حوضه میانی: شامل مناطق آبرفتی با شیب کم و قابلیت نفوذ آب به سفره‌های آب زیرزمینی است.

حوضه پایین دست: شامل جلگه‌ها، دشت‌ها و الخ.

در این خصوص برای هر بخش مدل‌های خاص خودش باید تعریف بشود؛ و برای طراحی مدل‌های مورد نظر باید اطلاعات علمی کاملی را در حوضه‌های مختلف تهیه نمود؛ که متکی به قابلیت‌های هر حوضه طرح‌های مربوطه تهیه و به مورد اجرا گذاشته شود.

دوم؛ آبخیزداری چگونه می‌تواند تولید ثروت نماید؟

در کشور ما مناطق بسیاری مورد مطالعه قرار گرفته‌اند که برای آنها امکان تهیه طرح‌های تولید اشتغال

و ثروت به طور حتم وجود دارد. طرح‌هایی که منجر به رونق تولید و ثروت خواهند شد؛ اگر امکانش فراهم شود شاید مفید باشد که به صورت گزارش‌های اختصاصی، فعالیت‌های نمونه آبخیزداری که منجر به تولید کار و ثروت شده‌اند را به استحضار مخاطبان این پرونده برسانیم.

نمونه آبخیزداری مطالعه شده و مدل‌سازی شده موفق دولتی که قابلیت ترویجی داشته

پخش سیلاب در حوزه‌های میانی (سردشت‌های آبرفتی قابل نفوذ)

طی سال‌های گذشته با شناسایی ۱۴ میلیون هکتار آبرفت در سردشت‌ها که ظرفیت پخش سیلاب و تغذیه سفره‌های زیرزمینی پایین دست را داشتند، شناسایی شدند؛ که با مسئولیت معاونت آموزش و تحقیقات وزارت جهادسازندگی ۳۷ ایستگاه پخش سیلاب ایجاد شد؛ افق نهایی، وسعت عرصه‌های پخش به مساحت ۲۰۰ هزار هکتار بود، نهایتاً ۶۳ هزار هکتار آن پس از انجام مطالعات دقیق علمی به اجرا در آمد. به عنوان نمونه در اولین گزارش از این بسته، ابتدا به معرفی ایستگاه پخش سیلاب «گره‌بایگان» خواهیم پرداخت.

ایستگاه پخش سیلاب گره‌بایگان (ایستگاه مادر)

پخش سیلاب بر روی آبخوان‌ها

امروز این طرح به عنوان یک طرح مهم زیست‌محیطی مورد توجه محافل علمی دنیا بوده است؛ امید می‌رود از این پس هم پیگیری ترویج آن با جدیت بیشتری دنبال شود.

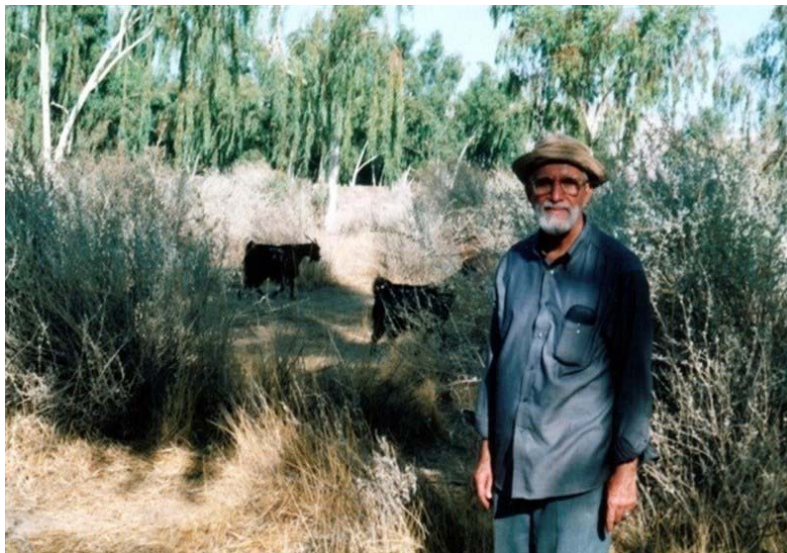

پخش سیلاب گره‌بایگان فسا

منطقه گره‌بایگان در ۱۹۰ کیلومتری جنوب شرق شیراز و ۴۵ کیلومتری جنوب شرقی شهرستان فسا واقع شده است. ایستگاه تحقیقات آبخوانداری کوثر در این منطقه قرار دارد. وجه تسمیه آن (گره‌بایگان) از کوه «گر» که عاری از پوشش گیاهی است گرفته شده است. این ایستگاه عرصه یکی از نادرترین طرح‌های تحقیقاتی کشور است که توجه جدی محافل علمی جهان را به خود جلب نموده و سازمان خواروبار جهانی (FAO) آن را به‌عنوان دیدگاهی نو در آبخیزداری معرفی و اعلام نموده است. این طرح تحقیقاتی با به کارگیری آبخوان‌ها که مخروطه‌های افکنه آبرفتی در خروجی حوزه‌های آبخیز هستند، به‌عنوان عرصه مناسب برای پخش سیلاب و طراحی تأسیسات مکانیکی موردنیاز، امکانات عملی جدیدی برای حفظ و استفاده از آبهای خروجی از حوزه‌های آبخیز را فراهم آورده است. پخش سیلاب در آبخوان نه تنها به‌عنوان سدی زیرزمینی کم‌هزینه که با بهره‌دهی مناسب می‌تواند بخشی از آب خروجی را ذخیره نموده و بدون تبخیر و هدر رفت آن را حفظ کند، بلکه با تغذیه‌ی سفره‌های پایین دست و پر آب نمودن آنها حیات و باروری دشت‌های پایین دست را تضمین کرده و از همه مهم‌تر

عرصه پخش سیلاب در آبخوان را که یک ریگزار لم‌یزرع است به جنگل و مرتع مشجر تبدیل می‌کند. آنچه در گره‌بایگان ایجاد شده در حقیقت بهشتی در دل منطقه‌ای گرم و خشک است.

در آبان ۱۳۶۱ شن‌زاری با پهنه ۶۰۰۰ هکتار جهت تغذیه مصنوعی آبخوانی با گنجایش نزدیک به ۱۰ میلیون مترمکعب با هدف تولید علوفه از طریق ایجاد مراتع مشجر توسط استاد ارجمند جناب آقای دکتر کوثر [۲] انتخاب و کار در آن آغاز گردید. هشت شبکه گسترش سیلاب (حدود ۱۳۶۵ هکتار) از دی ۱۳۶۱ تا اسفند ۱۳۶۶ توسط گروه گسترش سیلاب موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع و با همکاری جهادسازندگی شهرستان فسا احداث گردید.

دکتر آهنگ کوثر در ایستگاه پخش سیلاب گره بایگان

عملیات کاشت بوته‌های مرتعی نظیر اتریپلکس لتیفورمیس (اسفناج وحشی) و درختانی نظیر اوکالپتوس کامالدولنسیس، آکاسیا سالیسینا و ویکتوریا نیز از ابتدای احداث شبکه‌ها در دستور کار قرار گرفت. در سال ۱۳۷۵ طرح توسعه آبخوان‌داری کوثر با حمایت‌های ارزنده معاون محترم آموزش و تحقیقات وزیر جهادسازندگی انجام و با افزایش پنج شبکه پخش سیلاب مساحت کل طرح به ۲۰۳۳ هکتار رسید که از دو خشکه‌رود بیشه‌زرد و چاه قوچ و آبراهه‌های آبخیز بیشه‌زرد آبیگری می‌شوند. از ابتدای طرح حدود ۱۵۶ میلیون متر مکعب (بیش از ۱.۵ برابر حجم آبیگری سد لتیان)

آب وارد آبخوان منطقه گردیده است. تعداد چاه‌ها از ۱۶ به بیش از ۱۳۵ حلقه رسیده است. میزان علوفه از ۵۰ کیلوگرم علوفه خشک به بیش از ۶۵۰ کیلوگرم افزایش یافته و با احتساب آبرپلکس‌های کاشته شده و برگ درختان، این میزان به ۳۰ برابر مقدار قبل از پخش سیلاب رسیده است. دو همایش بین‌المللی و بیش از ۵ همایش ملی در زمینه مدیریت پایدار اراضی حاشیه‌ای خشک در این ایستگاه برگزار شده است. کشت آبی در منطقه از ۲۸۰ هکتار به بیش از ۳۴۸۲ هکتار افزایش یافته است. ۱۴ پایان‌نامه کارشناسی ارشد، ۴ پایان‌نامه دکتری و ۲۰ طرح پژوهشی خاتمه یافته در این ایستگاه به انجام رسیده است.

لازم به ذکر است با توجه به اثرات بسیار مثبت و فایده به هزینه بسیار بالا، این طرح الگویی مناسب جهت بهره‌برداری از ۱۳ میلیون هکتار آبخوان‌های کشور می‌باشد.

ایستگاه تحقیقات گره‌بایگان فسا الگویی پیاده شده از تفکر آبخیزداری است که اکنون معروفیت جهانی داشته و به‌وسیله نهادهای بین‌المللی مانند یونسکو و برنامه عمران سازمان ملل متحد مورد توجه ویژه قرار گرفته است.

کانون جهادگران جهاد سازندگی - دبیرخانه کارگروه آبخیزداری - مرداد ۱۳۹۸"

[۱] - هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۶۳.۱۲.۱۸ بنا به پیشنهاد شماره ۸۷۸۲.۱۵۶۶.۵۰۵ مورخ ۶۳/۶/۶ وزارت نیرو و به استناد ماده ۹ قانون حفظ و تثبیت کناره و بستر رودخانه‌های مرزی مصوب ۱۳۶۳.۵.۱۸ مجلس شورای اسلامی آیین‌نامه اجرائی قانون مذکور را تصویب نمودند.

[۲] - آقای دکتر سیدآهنگ کوثر عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی فارس می‌باشد، ایشان از سال ۱۳۴۷ تا ۱۳۷۰ در موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع در بخش تحقیقات بیابان و از سال ۱۳۷۰ تاکنون در مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی فارس راه پریپچ و خم ایجاد نگرش نو در مدیریت آب کشور با طرح تفکر « آبخوان‌داری » را پیمووده‌اند.

بهره‌وری آب کشاورزی به ۴۴ درصد افزایش یافت - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۷

وزیر جهاد کشاورزی با بیان "در بهره‌وری آبیاری از ۳۷ درصد در سال ۹۲ به حدود ۴۴ درصد طی امسال رسیده‌ایم" گفت: سال ۱۳۹۲ به‌ازای هر مترمکعب آب حدود ۸۵۰ تا ۹۰۰ گرم محصول تولید می‌کردیم که اکنون به بیش از ۱۲۰۰ گرم افزایش یافته است.

بهره‌وری آب کشاورزی به ۴۴ درصد افزایش یافت/ قیمت مرغ باید ۱۲ هزار و ۹۰۰ تومان باشد
به گزارش خبرگزاری تسنیم، محمود حجتی با حضور در برنامه "نگاه یک" با ابراز اینکه "در بخش کشاورزی با رکود کمتری روبه‌رو بودیم"، افزود: تلاش می‌کنیم از ظرفیت‌های موجود کشورمان در زمینه آب و خاک و از نیروی انسانی و ابزار و فناوری استفاده کنیم.

وی با بیان اینکه "در ارتباط با محصولات اساسی، طرح‌های بلندمدت را بازنگری کردیم"، ادامه داد: کشورمان در زمینه روغن و دانه‌های روغنی و کنجاله وابسته است اما در چند سال گذشته، رشد خوبی داشتیم ولی متناسب با تقاضا و نیاز کشورمان نیست.

حجتی با اظهار اینکه "طرح توسعه کلزا را در دست اجرا داریم"، گفت: در چغندر و شکر هم بحث کشت پاییزه را که مصرف آب را کاهش می‌دهد در دست انجام داریم.

وی تصریح کرد: بر اساس آمارها در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۰ در بخش کشاورزی افزایش اشتغال داشتیم و با توجه به طرح‌های جدید از جمله گلخانه‌ها، مصرف آب کاهش و اشتغال افزایش یافته است.

وی ادامه داد: پارسال حدود سه هزار هکتار رشد داشتیم و امسال پیش‌بینی می‌کنیم که حدود ۵ هزار و پانصد هکتار به میزان گلخانه‌ها اضافه کنیم.

وزیر - جهاد کشاورزی گفت: اکنون باید حدود ۵۰ تا ۶۰ هزار هکتار گلخانه داشتیم تا هم‌گام با جهان

باشیم.

حجتی در زمینه طرح آمایشی در بخش کشاورزی گفت: این طرح در مراحل نهایی است و به‌تنهایی قابلیت اجرایی ندارد و به الزامات اجرایی نیاز دارد.

وی افزود: جهش قیمت ارز اثر منفی به‌روی کالاهای کشاورزی داشت.

حجتی با اعلام اینکه "امسال در پنبه نسبت به پارسال بیش از ۴۰ درصد افزایش تولید- خواهیم داشت"، اضافه کرد: در مورد محصولاتی مانند روغن تا خودکفایی فاصله زیادی داریم. خودکفایی در این زمینه از ۶ درصد به حدود ۱۶ درصد رسیده است.

وی خاطرنشان کرد: در زمینه گندم انتقاداتی مطرح می‌شود که چرا این محصول را تولید می‌کنیم زیرا با قیمت ارزان‌تر می‌توانیم آن را وارد کنیم در حالی که این موضوع، درست نیست.

وزیر جهاد کشاورزی ادامه داد: اکثر کشورها به محصولات راهبردی، یارانه اختصاص می‌دهند از جمله ترکیه حدود ۱۵ میلیارد دلار در بخش کشاورزی یارانه می‌پردازد و آمریکا حدود ۱۰۰ میلیارد دلار و- اروپا حدود ۲۰۰ میلیارد یورو یارانه می‌پردازد.

حجتی اضافه کرد: محصولات کشاورزی ما با توجه به قیمت جهانی، اکنون با ارز ۶ تا ۷ هزار تومان تولید می‌شود.

وی گفت: مرغ اگر بخواهد بر اساس ارز نیمایی محاسبه و از خارج وارد شود قیمت آن حدود ۲۵ تا ۲۶ هزار تومان می‌شود.

حجتی تأکید کرد: قیمت مرغ در بازار باید ۱۲ هزار و ۹۰۰ تومان عرضه شود نه ۱۴۰۰۰ تومان. وزیر جهاد کشاورزی با اعلام اینکه "امسال در تولید گندم خودکفا هستیم" گفت: بر اساس آمار و ارزیابی‌ها، امسال بیش از نیاز کشور، گندم تولید کردیم. پیش‌بینی ما این بود که امسال حدود یک تا

یک و نیم میلیون تن بیشتر از نیاز کشور تولید می‌کنیم و کسری پارسال را جبران می‌کنیم زیرا امسال ۲ برابر پارسال بارندگی داشتیم.

وی افزود: امسال دولت گندم را با قیمت ۱۷۰۰ تومان خواهد خرید.

حجتی گفت: ۷۰ هزار نانو، گندم با قیمت ۶۶۰ تومان و آزادپزها هم حدود ۹۰۰ تا ۹۵۰ تومان، تحویل می‌گیرند.

وزیر جهاد کشاورزی همچنین گفت: در بخش تولید محصولات کشاورزی باید زنجیره تولید دیده شود.

وی گفت: تأمین نهاده کارخانه خوراک دام، خدمات دامپزشکی، مرغ مادر و جوجه یکروزه، پرورش گوشتی، کشتارگاه و شبکه مویرگی در زنجیره مرغ وجود دارد. ۳۰ تا ۳۵ درصد شبکه این گونه عمل می‌کنند.

حجتی افزود: بنیانهایی مانند تعاونی تولیدکنندگان نداریم. باید این تعاونی‌ها را ایجاد و توانمند کرد و باید در این زمینه کار فرهنگی کنیم.

وی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: عقب‌افتادگی در پرداخت خسارت سیل‌زدگان در استان‌های سیل‌زده داشتیم که پول، تأمین شده و به حساب استان‌ها واریز شده است و این عقب‌افتادگی جبران می‌شود.

وزیر جهاد کشاورزی یادآور شد: بخش کشاورزی به‌طور متوسط، حدود ۱۲ هزار میلیارد تومان در سال به‌علل گوناگون از جمله حوادث طبیعی خسارت می‌بیند که باید سهم بیمه‌ها در جبران این خسارات افزایش یابد و به حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد برسد.

وی ادامه داد: دولت در صندوق بیمه محصولات کشاورزی حدود ۱۵۰۰ میلیارد تومان در ردیف بودجه اختصاص می‌دهد که این رقم کم است.

حجتی متذکر شد: اکنون آب کمتری در مقایسه با سال ۹۲ در اختیار بخش کشاورزی قرار می‌گیرد و در بهره‌وری آبیاری از ۳۷ درصد به حدود ۴۴ درصد رسیدیم و بهره‌وری در آب در مرزعه، باغ و محصول به‌طور متوسط سالی ۵ درصد افزایش یافته است.

وی اضافه کرد: در سال ۱۳۹۲ به‌ازای هر مترمکعب آب حدود ۸۵۰ تا ۹۰۰ گرم محصول تولید می‌کردیم که اکنون به بیش از ۱۲۰۰ گرم افزایش یافته است و این روند ادامه دارد.

وزیر جهاد کشاورزی گفت: در ۵ سال گذشته بیش از یک میلیون هکتار سیستم‌های نوین آبیاری را اجرا کردیم.

یک کارشناس حوزه محیط زیست مطرح کرد؛ مقابله به مثل ترکیه در برابر نفتی‌ها با آناتولی و

گاپ - خبرگزاری ایلنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۷

یک کارشناس محیط زیست گفت: از نظر پدافند غیر عامل اگر سدهایی که در گاپ ساخته شده و ۶۲۰

میلیارد متر مکعب مخزن دارد، مورد حمله تروریستی و بمباران قرار گیرد شهرهای بزرگی در سوریه و

عراق برای همیشه از حیز انتفاع خارج می‌شوند و حتی تا بصره تخریب گسترده بوجود می‌آید.

محمد درویش در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایلنا، درباره تاثیر ساخت سد ایلسو توسط ترکیه بر

منطقه اظهار داشت: ترکیه یک سوم ایران وسعت و برابر با ایران جمعیت دارد، اکنون ۲۴۰ میلیارد متر

مکعب آب قابل استحصال دارد که بیش از ۲ برابر آبی است که در ایران وجود دارد، بنابراین این کشور

به هیچ وجه در درازمدت مشکلی به نام کمبود آب ندارد، اما در صدد است با استفاده از پروژه‌هایی به

نام آناتولی جنوبی و گاپ از آب به عنوان اهرم و قدرت سیاسی بیشتر در منطقه بهره ببرد.

وی افزود: ترکیه طرح‌های درازمدتی برای انتقال آب به مدیترانه شرقی و رساندن آب به قبرس دارد

تا بتواند بخش ترک نشین قبرس را همچنان تحت قیمومت و نفوذ خود قرار دهد، همچنین به دنبال فرستادن و فروش آب به اسرائیل است.

درویش ادامه داد: ترکیه اعلام کرده آب را در اختیار کشورهای دیگر مثل عربستان سعودی هم قرار می‌دهد، همان استفاده‌ای که در دهه ۱۹۷۰ میلادی کشورهای نفت‌خیز منطقه خاورمیانه با ابزار نفت کردند، یعنی اکنون ترکیه به آب بعنوان کالای اقتصادی و نه زیستی نگاه می‌کند.

این کارشناس محیط زیست تصریح کرد: حتی وقتی نوری المالکی نخست وزیر وقت عراق از ترکیه خواست حقابه دجله و فرات را به همان میزان قبلی یعنی ۷۵۰ متر مکعب در ثانیه افزایش دهد، مقامات ترک پاسخ دادند که مگر شما منابع نفتی‌تان را با ما به اشتراک می‌گذارید که ما منابع آبی‌مان را با شما شریک شویم؟

وی در ادامه با بیان اینکه حقابه دو کشور عراق و سوریه از دجله و فرات ۷۵۰ متر بر ثانیه بوده که اکنون به ۲۵۰ متر بر ثانیه رسیده است، اظهار داشت: در محیط زیست، اصلی بنام اثر پروانه‌ای وجود دارد که بر اساس آن نمی‌توان بخشی از اکوسیستم را تغییر داد، بدون اینکه منتظر یک سیلی سخت‌تر نباشیم. از نظر پدافند غیر عامل اگر سدهایی که در گاپ ساخته شده و ۶۲۰ میلیارد متر مکعب مخزن دارد، مورد حمله تروریستی و بمباران قرار گیرد شهرهای بزرگی در سوریه و عراق برای همیشه از حیز انتفاع خارج می‌شوند و حتی تا بصره تخریب گسترده به وجود می‌آید، همه اینها نشان می‌دهد ناخواسته منطقه را به سمت ناامنی و ناپایداری سوق می‌دهیم.

وی خاطرنشان کرد: متأسفانه هیچ‌کدام از کشورهای منطقه نه ایران و نه عراق و سوریه نتوانستند جلوی بلندپروازی‌های دولت ترکیه را بگیرند. خود این کشورها دقیقاً همین بلایی را بر سر منابع آبی آوردند که ترکیه آورد. سوریه سد بزرگ اسد را اجرا کرده که به اندازه ایلسو است. عراق هم نهر پنجم را اجرا کرده و مسیر دجله و فرات را تغییر داده که در خشک شدن هورالعظیم تأثیر زیادی داشت.

درویش تاکید کرد: دولت‌هایی که خود ناقض این قوانین هستند، هرگز نمی‌توانند معترض دولت ترکیه باشند و این بی‌اخلاقی دامن همه را گرفته و مثل تراژدی منابع مشترک گرت هاردین، هر کشوری که زور و قلدری بیشتری دارد از این نمد برای خود کلاه می‌بافد. اکنون دولت عراق و سوریه در ضعیف‌ترین وضعیت خود قرار دارند و دولت ترکیه بیشترین ساخت و سازها را می‌کند. وی یادآور شد: اقدام ترکیه بابت احداث سد علاوه بر ایجاد ناامنی به جریانات خشونت طلب نیز کمک می‌کند همان طور که برای اولین بار در فرودگاه آتاتورک آنکارا عملیات تروریستی انجام شد که همه ناشی از تخریب شتابناک سرزمین است.

این کارشناس حوزه محیط زیست گفت: ترکیه با این اقدامات در صدد است به ابرقدرت منطقه تبدیل شود و در معادلات سیاسی وزن بیشتری داشته باشد و در رقابتی که با عربستان دارد به عنوان رهبر جهان اسلام معرفی شود اما تاکنون منجر به تشکیل جریانات خشونت طلبانه شده است.

درویش با اشاره به دیپلماسی ایران در قبال پروژه سدسازی در ترکیه گفت: ایران در این زمینه دیپلماسی ندارد و فقط سکوت کرده است.

وی درباره امکان شکایت نیز گفت: طبق قوانین حوضه‌های آبریز مشترک، هیچ کشوری حق ندارد از منابع آبی کشور دیگر استفاده کند به نحوی که برای مردم پایین دست مشکلات معیشتی ایجاد شود، بنابراین امکان شکایت وجود دارد.

این کارشناس حوزه محیط زیست خاطرنشان کرد: اکنون مهمترین سیاست این است که کشورها دور یک میز بنشینند و همه مطابق قوانین بین‌المللی عمل کرده و حقابه پایین دست را حفظ کنند و اجازه ندهند به بهانه نفع شخصی بیشتر منافع درازمدت منطقه به خطر بیفتد. همه این ۴ کشور باید تعهد بدهند به قوانین بین‌المللی متعهد می‌مانند و پای منافع سرزمینی مشترک از منافع شخصی بگذرند.

تامین کسری ۴۰ میلیون مترمکعبی آب در شهرک‌های غرب استان تهران/ نگرانی از فرونشست

دشت‌ها - خبرگزاری ایلنا مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۳۰

مدیرعامل آبفای شهرها و شهرک‌های غرب تهران گفت: هم‌اکنون نرخ بهره‌مندی از فاضلاب در حوزه زیر پوشش این شرکت ۱۱,۵ درصد است و با زیر پوشش قراردادن ۱۵ هزار مشترک تا پایان سال ۹۸ این نرخ به ۲۰ درصد افزایش خواهد یافت.

به گزارش ایلنا از وزارت نیرو، "مهدی اکبریان" در این باره گفت: در حال حاضر ظرفیت تولید پساب در محدوده زیر پوشش آبفای شهرها و شهرک‌های غرب تهران حدود ۵۰ هزار مترمکعب در شبانه روز است که با بهره‌برداری از تصفیه‌خانه و نصب انشعاب‌ها به صورت هم‌زمان این ظرفیت تا پایان سال به ۸۰ هزار مترمکعب در شبانه‌روز خواهد رسید.

به گفته اکبریان با رفع نقص تصفیه‌خانه فاضلاب شهریار، ظرفیت تولید پساب آن به بالای ۲۰ هزار مترمکعب در ثانیه خواهد رسید.

هم‌چنین تصفیه‌خانه فاضلاب ملارد امکان تصفیه ۴۰ هزار مترمکعب فاضلاب را در شبانه‌روز داراست.

او ضمن اشاره به تهیه سند فاضلاب برای تک‌تک شهرهای زیر پوشش، افزود: در تلاشیم با استفاده از ظرفیت‌های فاینانس جاری، بیع متقابل و B.O.T بتوانیم برای سال ۱۴۰۵ تعیین تکلیف کاملی در مورد فاضلاب شهرهای زیر پوشش این شرکت داشته باشیم.

او افزود: از آنجا که تامین آب شرب برای غرب تهران کاملاً از منابع زیر زمینی است، برنامه این شرکت برای افق ۱۴۰۵، پیشرفت ۹۰ درصدی شبکه فاضلاب خواهد بود.

اکبریان با اشاره به تهیه طرح جامع مطالعاتی تامین آب برای شرکت‌های اقماری آب و فاضلاب استان

تهران گفت: برنامه‌ریزی شده است تا با بهره‌مندی از حقایق آب‌های سطحی و یا از محل تصفیه‌خانه ششم و همچنین خط انتقال آب از بیلقان و یا خط الغدیر که از شمال و جنوب محدوده زیر پوششش این شرکت عبور می‌کنند بتوانیم کسری سالانه ۴۰ میلیون مترمکعبی آب در این محدوده را برطرف کنیم.

مدیرعامل آبفای شهرها و شهرک‌های غرب تهران گفت: غرب تهران به واسطه رشد روزافزون جمعیت نیازمند تامین پایدار آب شرب است؛ برنامه‌ریزی شده است استفاده از منابع آبی در آبرفت دشت شهریار به حداقل برسد و به سمت استفاده از منابع سطحی حرکت کنیم اما به علت نبود زیرساخت و طرح مناسب آب‌رسانی، استفاده از منابع آب سطحی محقق نشده است.

سرریز جمعیت به غرب تهران

او افزود: به دلیل تغییر کاربری باغ‌ها در سمت غرب تهران، آب و هوای مطلوب، ساخت مسکن‌های ویژه و همچنین روند صعودی طرح‌های توسعه‌ای تعاونی‌های مسکن در غرب تهران شاهد سرریز جمعیت به این سمت غرب تهران هستیم.

او ضمن اشاره به بارگذاری ۸۵ هزار نفر جمعیت در طول سال گذشته در منطقه غرب تهران افزود: با پیش‌فروش ۱۰ هزار واحد مسکونی در سمت غرب تهران، شوک بزرگی به شرکت آب و فاضلاب به‌منظور تامین آب و فراهم کردن زیرساخت‌ها وارد می‌شود.

اکبریان تاکید کرد: باید نگاه ویژه به سمت غرب تهران و برنامه جامع بلند مدت برای جمعیتی حدود دو نیم میلیون نفر برای سال ۱۴۲۰ داشته باشیم. مهدی اکبریان گفت: با راه‌اندازی فاز نخست تصفیه‌خانه ششم ۷,۵ مترمکعب بر ظرفیت منابع آبی استان تهران افزوده خواهد شد.

در مطالعات فاز یک طرح آب تهران برنامه‌ریزی شده است آب محدوده غرب تهران شامل مناطق

۲۱، ۲۲ و شهرها و شهرک‌های غرب تهران از تصفیه‌خانه ششم آب تهران تامین شود.

او ادامه داد: به گواهی گزارش‌های سامانه ۱۲۲ و بنا بر گزارش ارائه شده در شورای برنامه‌ریزی شهر شهریار، امسال بهترین پایداری آب در سمت غرب تهران را داشتیم، اما این رضایت ما را تامین نخواهد کرد و ما به دنبال ارائه خدمات مطلوب‌تر و طرح بلند مدت تامین آب برای شهروندان آن محدوده هستیم.

نگرانی از فرونشست دشت‌ها

اکبریان ضمن اشاره به فرونشست سالانه ۲٫۵ سانتی‌متری در دشت شهریار افزود: سرعت فرونشست در این محدوده به اندازه‌ای است که پس از حفر چاه اگر بلافاصله تجهیز و راه‌اندازی نشود، چاه نشست خواهد کرد.

اکبریان گفت: در حال حاضر ۲۷۰ حلقه چاه در محدوده زیرپوشش این شرکت وجود دارد که ۲۳۰ حلقه آن با ظرفیت‌های پنج تا ۳۵ لیتر بر ثانیه فعال هستند.

گفتنی است: آبفای شهرها و شهرک‌های غرب تهران ۱۰ شهر را در غرب استان تهران زیر پوشش قرار می‌دهد که شامل شهرقدس، شهریار، صفادشت، ملارد، صباشهر، وحیدیه، فردوسیه، باغستان، اندیشه و باغستان است.

این محدوده یک میلیون و ۷۰۰ هزار نفر جمعیت را زیر پوشش قرار می‌دهد و شامل ۵۴۰ هزار مشترک این شرکت است.

زنگ خطر فرونشست زمین در تهران - خبرگزاری الف مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۳۰

معاون فنی اداره محیط زیست استان تهران با اشاره به اینکه محیط زیست به تنهایی نمی تواند جلوی پدیده های مختلف را بگیرد، گفت: فرونشست زمین در تهران از مرحله هشدار گذشته و به مرحله بحران رسیده است.

به گزارش ایسنا، مهرداد کتال محسنی در یک برنامه رادیویی صحبت می کرد، درباره فرونشست زمین اظهار کرد: فرونشست زخم سرباز کرده زمین بر اثر بهره برداری بی رویه و فعالیت های نامناسب اقتصادی و اجتماعی انسان روی زمین است.

معاون فنی اداره محیط زیست استان تهران در ادامه گفت: پدیده فرونشست زمین در تهران یک پدیده بدیهی است چرا که ۲۱ درصد از جمعیت کشور و ۳۰ درصد از فعالیت های اقتصادی، صنعتی، کشاورزی و خدماتی در استان های تهران و البرز متمرکز شده اند و از بیش از ۱۱۰ درصد از منابع آب های قابل برداشت در تهران استفاده می شود.

کتال محسنی با بیان اینکه فرونشست زمین در تهران از مرحله هشدار گذشته و به مرحله بحران رسیده است، تصریح کرد: آگاهی بخشی و آموزش مردم درباره چگونگی استفاده بهینه از منابع می تواند تا حد زیادی پدیده ها و مخاطرات محیط زیستی را کاهش دهد.

وی در ادامه با اشاره به اینکه دستگاه های مختلفی از جمله وزارت نیرو، وزارت جهاد کشاورزی، محیط زیست، مجلس و دانشگاه ها در وقوع پدیده فرونشست زمین مقصر هستند، گفت: محیط زیست به تنهایی نمی تواند جلوی پدیده های این چنینی را بگیرد. امیدواریم در آستانه ۵۰ سالگی سازمان محیط زیست، نیرو، اعتبارات و تجهیزات لازم در اختیار ما قرار گیرد تا بتوانیم نقش خود را به درستی ایفا کنیم.

کتال محسنی با بیان اینکه پدیده فرونشست بیشتر داخل محدوده شهری بر اثر حفاری‌های مترو اتفاق می‌افتد، گفت: فرونشست در منطقه جنوب و جنوب غربی تهران حد فاصل مناطق مسکونی، کشاورزی و مهاجرپذیر مانند ورامین، پاکدشت و دشت‌های مختلف رخ داده است.

معاون فنی اداره محیط زیست استان تهران با اشاره به راهکارهای کاهش پدیده فرونشست تصریح کرد: کشورهای پیشرفته از پساب و فاضلاب تولید شده بیش از هفت بار استفاده می‌کنند اما ما در برخی موارد محدود از این آب‌ها استفاده مجدد می‌کنیم درحالی‌که با کمبود شدید منابع آبی مواجه هستیم.

وی با تأکید بر لزوم توجه به آمایش سرزمین و توان اکولوژیک هر منطقه گفت: متأسفانه پروژه‌های بزرگ از جمله سدسازی و انتقال آب بین حوضه‌ای مطابق با معیارهای محیط زیستی نیست.

در ادامه این برنامه رضا شهبازی - مدیر کل دفتر بررسی مخاطرات زمین‌شناسی، مهندسی و زیست محیطی - با اشاره به تعریف یونسکو از پدیده فرونشست زمین اظهار کرد: نشست محدوده وسیعی از سطح زمین در امتداد یک محور قائم به دلایل مختلف با عنوان فرونشست شناخته می‌شود.

مدیر کل دفتر بررسی مخاطرات زمین‌شناسی، مهندسی و زیست محیطی با اشاره به اینکه فرونشست پدیده جدیدی نیست، گفت: این پدیده از حدود ۸۰ سال پیش در جنوب کالیفرنیا آغاز شد و امروز به عنوان یکی از پیامدهای دنیای مدرن و تکنولوژی محسوب می‌شود.

وی با بیان اینکه نرخ فرونشست در ایران دوبار پایش شده است، تصریح کرد: متأسفانه دشت‌های مختلف کشور به جز دشت‌های کویر مرکزی در جنوب سمنان به دلیل عدم سکونت در آن‌ها با پدیده فرونشست مواجه هستند.

شهبازی با اشاره به اینکه ۵۰ درصد از منابع آب در استان تهران در بخش شهری استفاده می‌شود، اظهار کرد: ۳۰ متر مکعب آب در ثانیه معادل سه رودخانه پر آب کرج وارد تهران و مصرف می‌شود و

بیشتر از این میزان، از آب چاه‌های تهران برای فضای سبز و توسعه شهر تهران برداشت می‌شود. مدیر کل دفتر بررسی مخاطرات زمین‌شناسی، مهندسی و زیست محیطی برهم خوردن چرخه طبیعی آب را دلیل عمده فرونشست‌ها معرفی کرد و گفت: بازگشت به چرخه طبیعی موجب بهبود وضعیت می‌شود اما در حال حاضر با توجه به توسعه شدید تهران امکان چنین کاری وجود ندارد. شهبازی در پایان گفت: بیشترین جمعیت ایران در خشک‌ترین مناطق کشور از جمله تهران، کرج، اصفهان، مشهد و تبریز متمرکز شده‌اند و این یک مسئله اساسی است.